

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2005–2006)

FOR BUDSJETTÅRET 2006

Utgiftskapitler: 20–51 og 1600–1651

Inntektskapitler: 3024–3051, 4600–4634, 5341, 5605 og 5692

Innhold

Del I		6.2.1	Finansdepartementet	24
Innledning	9	6.2.2	Toll- og avgiftsetaten	24
1	Oversikt	6.2.3	Skatteetaten	24
1.1	Virkeområde	6.2.4	Senter for statlig økonomistyring ..	24
1.2	Hovedoppgaver og organisering ...	6.2.5	Statens innkrevingsssentral	25
1.3	Oversikt over budsjettforslaget for Finansdepartementet	6.3	Statistisk sentralbyrå – over- skridelsesfullmakt vedr. oppdragsinntekter	25
1.3.1	Samlede utgifter	6.4	Fullmakter til å inngå avtaler om investeringsprosjekter	25
1.3.2	Samlede inntekter	6.5	Fullmakt til å iverksette sikkerhets- tiltak	25
2	Prioriterte oppgaver i 2006	7	Oppfølging av anmodningsvedtak	26
2.1	Oppfølging av pensjonsreformen ..	7.1	Vedtak nr. 139	26
2.2	Statens petroleumsfond	7.2	Vedtak nr. 358	26
2.3	Ny merverdiavgiftslov	7.3	Vedtak nr. 359	26
2.4	Vurdering av reglene for merverdi- avgift ved innførsel av varer	7.4	Vedtak nr. 578	26
2.5	Ny lov om toll og vareførsel	7.5	Vedtak nr. 585	26
2.6	Utvikling og utprøving av regnskapsføring etter periodiseringsprinsippet i staten ...	7.6	Vedtak nr. 586	26
2.7	Oppfølging av Tilleggsskatte- utvalgets utredning	8	Oversiktstabeller for budsjettet	28
2.8	Regelverksarbeid på finansmarkedsområdet	8.1	Utgifter fordelt på kapitler	28
2.9	Innsats mot skatte- og avgifts- unndragelser og annen økonomisk kriminalitet	8.2	Inntekter fordelt på kapitler	29
3	Miljø- og ressurspørsmål	8.3	Bruk av stikkordet kan overføres ..	30
3.1	Finansdepartementet	8.4	Årsverksanslag per 1. mars 2005 på Finansdepartementets område .	31
3.1.1	Oppfølging av Finansdeparte- mentets miljøhandlingsplan	Del II	Budsjettforslaget for 2006	33
3.2	Statistisk sentralbyrå	Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner	35	
4	Likestilling	<i>Programkategori 00.30 Regjering</i>	35	
4.1	Finansdepartementet	Kap. 20 Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)	35	
4.2	Finansdepartementets under- liggende etater	Kap. 3020 Statsministerens kontor (jf. kap. 20)	35	
4.3	Programkategori 00.30 Regjering ...	Kap. 21 Statsrådet (jf. kap. 3021)	36	
5	Tilsagnsordninger	Kap. 3021 Statsrådet (jf. kap. 21)	36	
6	Andre fullmakter	Kap. 24 Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024) ..	36	
6.1	Uoppklarte differanser og feil- føringer hos regnskapsførere og/ eller i statsregnskapet	Kap. 3024 Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24) ..	37	
6.2	Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger	<i>Programkategori 00.40 Stortinget og under- liggende institusjoner</i>	38	
		Kap. 41 Stortinget (jf. kap. 3041)	38	
		Kap. 3041 Stortinget (jf. kap. 41)	39	
		Kap. 42 Forsvarets ombudsmannnemnd	40	

Kap. 43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043)	40	Kap. 1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	87
Kap. 3043	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 43)	41	Kap. 1634	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)	88
Kap. 44	Stortingets kontrollutvalg for etterrettings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	41	Kap. 4634	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)	91
Kap. 51	Riksrevisjonen (jf. kap. 3051)	42	Kap. 1637	EU-opplysning	92
Kap. 3051	Riksrevisjonen (jf. kap. 51)	43	Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.		93
Programområde 23 Finansadministrasjon		44	<i>Programkategori 24.10 Statsgjeld, renter og avdrag mv.</i>		
<i>Programkategori 23.10 Finansadministrasjon</i>		<i>44</i>	<i>Kap. 1650 Statsgjeld, renter m.m.</i>		
Kap. 1600	Finansdepartementet (jf. kap. 4600)	44	<i>Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning</i>		
Kap. 4600	Finansdepartementet (jf. kap. 1600)	50	<i>Programkategori 24.20 Statlige fordringer, avsetninger mv.</i>		
Kap. 1602	Kredittilsynet (jf. kap. 4602)	51	<i>Kap. 1670 Avsetninger til Den nordiske investeringsbank</i>		
Kap. 4602	Kredittilsynet (jf. kap. 1602)	56	<i>Kap. 5341 Avdrag på utestående fordringer ...</i>		
<i>Programkategori 23.20 Skatte- og avgiftsadministrasjon</i>		<i>57</i>	<i>Kap. 5351 Overføring fra Norges Bank</i>		
Kap. 1610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)	58	<i>Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer</i>		
Kap. 4610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610)	64	<i>Kap. 5692 Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank</i>		
Kap. 1618	Skatteetaten (jf. kap. 4618)	65	Forslag til vedtak om bevilgning for budsjettåret 2006, kapitlene 20-51 og 1600-1651, 3024-3051, 4600-4634, 5341, 5605 og 5692		
Kap. 4618	Skatteetaten (jf. kap. 1618)	74	103		
<i>Programkategori 23.30 Offisiell statistikk</i>		<i>75</i>	Vedlegg 1		
Kap. 1620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620)	75	Ledernes ansettelsesvilkår i heleide statlige foretak		
Kap. 4620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620)	81	109		
<i>Programkategori 23.40 Andre formål</i>		<i>82</i>			
Kap. 1630	Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	82			
Kap. 1631	Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)	84			
Kap. 4631	Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 1631)	86			
Kap. 1632	Kompensasjon for merverdiavgift ..	86			

Tabelloversikt

Tabell 3.1	Bevilgning til miljøtiltak	18	Tabell 9.4	Toll- og avgiftsetatens beslag av narkotika, alkohol og tobakk	60
Tabell 5.1	Tilsagnsordningen vedrørende oppfølging av konkursbo	23	Tabell 9.5	Fordelingen av fastsatte skatter og avgifter (mill. kroner)	66
Tabell 9.1	Kredittilsynets ressursbruk, fordelt på tilsynsområder	52	Tabell 9.6	Antall behandlede selvangivelser m.m.	66
Tabell 9.2	Innbetaling av skatter, avgifter og toll (mill. kroner)	58	Tabell 9.7	Skatteetaten- antall behandlede saker i klagenemnder	68
Tabell 9.3	Toll- og avgiftsetaten - inntekter og restanser	60			

Tabell 9.8	Skatt og arbeidsgiveravgift 2002-2004 (i mill. kroner) per 30. juni	68	Tabell 9.14	Statistisk sentralbyrå – bruker-finansierte oppdrag etter kundegruppe 2004	77
Tabell 9.9	Merverdiavgift og investeringsavgift for avgiftsårene 2001-2003 (i mill. kroner)	69	Tabell 9.15	Statens innkrevingsentral – registrerte krav og innkrevd beløp	88
Tabell 9.10	Samlede skatte- og avgiftsrestanser per 31. desember (mill. kroner) .	69	Tabell 9.16	Statens innkrevingsentral – innkrevings effektivitet	89
Tabell 9.11	Statistikkens aktualitet. Antall uker etter periodens utløp	76	Tabell 9.17	Statens innkrevingsentral – produktivitetsutvikling	89
Tabell 9.12	Statistisk sentralbyrås undersøkelser – svarprosent	76	Tabell 9.18	Statens innkrevingsentral – servicegrad	90
Tabell 9.13	Statistisk sentralbyrå – oppgavebyrde – årsverk	77	Tabell 9.19	Innenlandsk statsgjeld	93
			Tabell 9.20	Garantiordninger vedrørende Den nordiske investeringsbank .	98

Figuroversikt

Figur 1.1	Institusjoner på Finansdepartementets område i 2006	11	Figur 9.2	Antall selvangivelser levert elektronisk i perioden 1999-2005 ..	72
Figur 9.1	Skatte- og avgiftsadministrasjonens arbeid med fastsetting og innkreving av skatter og avgifter	57			

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2005–2006)

FOR BUDSJETTÅRET 2006

Utgiftskapitler: 20–51 og 1600–1651

Inntektskapitler: 3024–3051, 4600–4634, 5341, 5605 og 5692

*Tilråding fra Finansdepartementet av 7. oktober 2005,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Bondevik II)*

Del I
Innledning

1 Oversikt

1.1 Virkeområde

I denne proposisjonen fremmes forslag om utgifter og inntekter under programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner, programområde 23 Finansadministrasjon, herunder skatte- og avgiftsadministrasjonen, og programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv. Ansvaret for bevilgningene, herunder regnskapsavleggelse, under programkategoriene 00.30 Regjering og 00.40 Stortinget og underliggende institusjoner tiligger henholdsvis Statsministerens kontor og Stortingets egne institusjoner. Av praktiske hensyn føres disse programkategoriene opp i Finansdepartementets proposisjon, og beløpene tas med i oversikter over bevilgninger på Finansdepartementets område. Forslag under programkategori 00.40 er i samsvar med forslag fra Stortingets administrasjon.

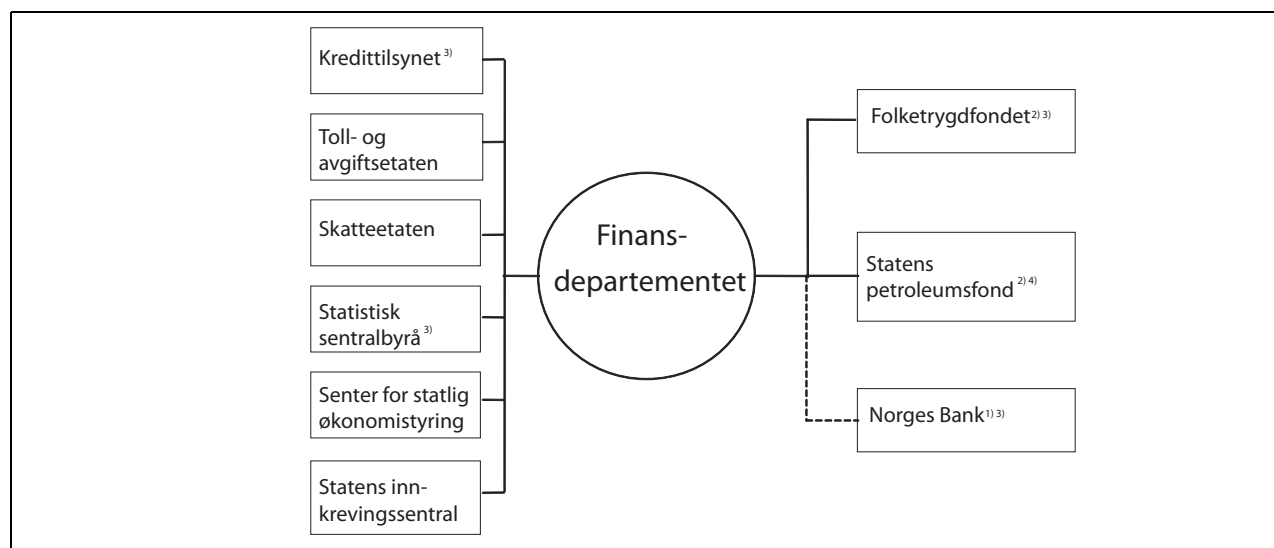
1.2 Hovedoppgaver og organisering

Finansdepartementet med underliggende etater har blant annet ansvar for å

- bidra til et egnet beslutningsgrunnlag for den økonomiske politikken og budsjettarbeidet
- sikre finansieringen av offentlig virksomhet gjennom skatter og avgifter
- koordinere arbeidet med statsbudsjettet
- bidra til et offisielt statistikk- og datagrunnlag til bruk i offentlig og privat virksomhet
- bidra til velfungerende finansmarkeder

Politikken på disse områdene er omtalt i St.meld. nr. 1 (2005-2006) Nasjonalbudsjettet 2006, St.prp. nr. 1 (2005-2006) Statsbudsjettet for budsjettåret 2006 og St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Denne proposisjonen omfatter i første rekke forvaltningen og administrasjonen på områdene som nevnt ovenfor.

Nedenfor følger en oversikt over institusjoner på Finansdepartementets område.

Figur 1.1 Institusjoner på Finansdepartementets område i 2006

¹ Ansvarsforholdet mellom Norges Bank og statsmyndighetene i blant annet budsjettsaker og administrative saker er regulert ved lov av 24. mai 1985 om Norges Bank og pengevesenet.

² De administrative utgiftene dekkes av fondets inntekter.

³ Virksomhet med eget styre.

⁴ Statens petroleumsfond administreres av Norges Bank etter nærmere retningslinjer fra Finansdepartementet.

1.3 Oversikt over budsjettforslaget for Finansdepartementet

1.3.1 Samlede utgifter

Programområder under departementet

Betegnelse	(i 1 000 kr)			
	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner	1 425 181	1 413 691	1 325 800	-6,2
Programområde 23 Finansadministrasjon	14 592 498	17 861 520	21 824 000	22,2
Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.	64 352 934	16 601 796	19 246 543	15,9
Sum utgifter	80 370 613	35 877 007	42 396 343	18,2

Innføring av nettoordning for budsjettering av merverdiavgift

Som varslet i St.prp. nr. 1 (2004-2005) Gul bok 2005, pkt. 10.1.3, innføres det fra 2006 en ordning med nøytral merverdiavgift for statsforvaltningen. Dette gjøres gjennom en nettobudsjetteringsordning, der de fleste utgiftskapitler budsjetteres eksklusive antatte merverdiavgiftbetalinger. For samtlige budsjettkapitler som omfattes av omleggingen, vil betalt merverdiavgift i 2006 bli belastet nytt kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift. For de programområder som omfattes av denne proposisjonen, eksklusive kap. 1633, er det for 2006 anslått merverdiavgiftsutgifter på i alt 365,8 mill. kroner. Anslaget er noe usikkert, idet det i stor grad er basert på særskilte registreringer i 2004-regnskapet av betalt merverdiavgift dette året.

Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner

Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner omfatter Regjeringen og Stortinget med underliggende institusjoner. Forslag til bevilgning for 2006 under programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner utgjør 1 325,8 mill. kroner. Reduksjonen på 87,9 mill. kroner fra saldert budsjett 2005 skyldes hovedsakelig slutføring av omfattende ombygging- og vedlikeholdsarbeider på stortingsbygningene.

Forslaget under programkategori 00.40 Stortinget og underliggende institusjoner er i samsvar med forslag oversendt fra Stortingets administrasjon.

Programområde 23 Finansadministrasjon

Programområde 23 Finansadministrasjon omfatter skatte- og avgiftsadministrasjon, offisiell statistikk, finansadministrasjon og enkelte andre formål. Samlet forslag til bevilgninger for 2006 under programområde 23 Finansadministrasjon utgjør 21 824,0 mill. kroner. Dette er en økning på 3 962,5 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2005. Hovedårsaken til økningen er at det for 2006 er ført opp et nytt budsjettkapittel – kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift – med et bevilgningsforslag på 4 937,3 mill. kroner. Dette skal dekke anslåtte merverdiavgiftsbetalinger for samtlige budsjettposter som omfattes av ordningen med nettobudsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen. Omlegging av ordningene for merverdiavgiftskompensasjon til kommunesektoren gav ekstraordinært høye bevilgninger til dette formålet i 2005, og særlig av denne grunn er 2006-forslaget for disse ordningene 1 016,4 mill. kroner lavere enn for 2005.

Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.

Programområdet omfatter utgifter til renter og avdrag på den innenlandske og utenlandske statsgjelden, og på statskassens fordringer. Departementets renter og avdrag på statsgjeld er budsjettert til 19 246,5 mill. kroner. Dette er en økning på 2 644,7 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2005.

Utgifter fordelt på postgrupper

		(i 1 000 kr)			
Post-gr.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
01-23	Driftsutgifter	6 887 846	6 949 258	11 883 000	71,0
30-49	Nybygg, anlegg mv.	420 637	329 588	286 000	-13,2
50-59	Overføringer til andre statsregnskap	10 082			
60-69	Overføringer til kommuner	8 056 259	11 506 431	10 200 000	-11,4
70-89	Overføringer til private	17 449 084	16 591 519	19 699 100	18,7
90-99	Utlån, avdrag mv.	47 546 705	500 211	328 243	-34,4
	Sum under departementet	80 370 613	35 877 007	42 396 343	18,2

Utgiftene under programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner og programområde 23 Finansadministrasjon er i hovedsak administrasjonsutgifter. Av de samlede utgiftene utgjør driftsutgiftene ca. 96 pst. under programområde 00 og ca. 93 pst. under programområde 23, eksklusive

kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift og kap. 1633 Nettoordning for statlig betalt merverdiavgift. Renteutgifter føres over postgruppe 70-89 og utgjør ca. 96 pst. av forslaget for denne postgruppen. Avdrag føres over postgruppe 90-99 og svarer for hele denne postgruppen.

1.3.2 Samlede inntekter

Programområder under departementet:

		(i 1 000 kr)			
Betegnelse	Regnskap 2003	Saldert budsjett 2004	Forslag 2005	Pst. endr. 04/05	
Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner	38 111	18 714	21 000	12,2	
Programområde 23 Finansadministrasjon	2 142 535	1 928 519	2 058 400	6,7	
Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.	2 093 298	2 731 709	4 452 222	63,0	
Sum inntekter	4 273 944	4 678 942	6 531 622	39,6	

Samlede inntekter, eksklusive skatter og avgifter, utgjør 6 531,6 mill. kroner, hvorav 4 370,5 mill. kroner er renteinntekter. For omtale av statens renteinntekter av statskassens foliokonto og andre fordringer i 2006 vises det til omtalen under kap.

5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer. Skatter og avgifter omtales i en egen proposisjon, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

2 Prioriterte oppgaver i 2006

Oppgaver som vil bli særlig prioritert av Finansdepartementet i 2006, er følgende:

- oppfølging av pensjonsreformen
- arbeidet med Statens petroleumsfond
- arbeidet med ny merverdiavgiftslov
- vurdering av reglene for merverdiavgift ved innførsel av varer
- arbeidet med ny lov om toll og vareførsel
- oppfølging av Tilleggsskatteutvalgets utredning
- gjennomføring av internasjonale forpliktelser og modernisering og oppdatering av regelverk på finansmarkedsområdet
- innsats mot skatte- og avgiftsunndragelser og annen økonomisk kriminalitet

Nedenfor er det gjort nærmere rede for en del prioriterte oppgaver i 2006.

2.1 Oppfølging av pensjonsreformen

Stortinget vedtok hovedprinsippene for en pensjonsreform 26. mai 2005, jf. Innst. S. nr. 195 (2004-2005) og St.meld. nr. 12 (2004-2005) Pensjonsreform – trygghet for pensjonene. I tråd med vedtaket i Stortinget legger Regjeringen fram en proposisjon om etablering av Statens pensjonsfond samtidig med framleggelsen av budsjettforslaget for 2006. Samtidig fremmes det en odelstingsproposisjon med forslag til lovregler om obligatorisk tjenstepensjon i arbeidsforhold.

2.2 Statens petroleumsfond

I henhold til lov om Statens petroleumsfond har Finansdepartementet ansvar for forvaltningen av fondet. Den operative forvaltningen av fondets midler er lagt til Norges Bank. Forholdet mellom Finansdepartementet og Norges Bank i arbeidet med Statens petroleumsfond er regulert gjennom forskrift om forvaltning av fondet, som er fastsatt med hjemmel i lov om Statens Petroleumsfond, og gjennom retningslinjer som er meddelt Norges Bank i brev fra Finansdepartementet. Det er videre inngått en avtale mellom Finansdepartementet og Norges Bank om forvaltningen. Norges Banks kostnader ved forvaltningen dekkes direkte fra fondet, innenfor en øvre kostnadsramme som fastsettes av Finansdepartementet.

I Nasjonalbudsjettet 2006 legges det opp til endringer i rammeverket for den operative forvaltningen av Petroleumsfondet. Dette stiller også krav til oppfølgingen i Finansdepartementet. Departementet er også i gang med å styrke arbeidet med fondets investeringsstrategi. I den forbindelse er det opprettet et eksternt, faglig råd. Ressursinnsatsen til oppfølging av fondets etiske retningslinjer er styrket i løpet av 2005 som en følge av arbeidet i Petroleumsfondets etiske råd. Rådet ble opprettet i november 2004 og skal gi Finansdepartementet råd om hvilke selskaper som bør utelukkes i henhold til fondets etiske retningslinjer. Arbeidet med Petroleumsfondet er nærmere omtalt i St.meld. nr. 1 (2005-2006) Nasjonalbudsjettet 2006.

Markedsverdien av Statens petroleumsfond var per 30. juni 2005 1 183,9 mrd. kroner. Det anslås at fondet vil øke betydelig i årene framover.

2.3 Ny merverdiavgiftslov

Finansdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe som skal utarbeide et utkast til ny merverdiavgiftslov. Arbeidsgruppens forslag skal foreligge innen utløpet av 2005. Formålet med revisjonen er å gjøre det enklere å anvende regelverket for merverdiavgiften. Med grunnlag i arbeidsgruppens utkast vil departementet i 2006 sende et forslag til ny merverdiavgiftslov på høring. Et forslag til ny lov vil deretter bli fremmet for Stortinget.

2.4 Vurdering av reglene for merverdiavgift ved innførsel av varer

Ved behandlingen 26. mai 2005 av Dok. nr. 8:57 (2004-2005) og Innst. S. nr. 190 (2004-2005) bad Stortinget i anmodningsvedtak nr. 358 «Regjeringen vurdere om et system med snudd avregning kan innebære forenkling av merverdiavgiftssystemet ved import for næringslivet og myndighetene, og legge dette fram for Stortinget på egnet måte i løpet av 2006.» For å følge opp dette vil Finansdepartementet i løpet av høsten 2005 nedsette en arbeidsgruppe med mandat å kartlegge dagens system og ressursbruk, og innhente tilsvarende informasjon fra flere av de EU-land som i dag prak-

tiserer eller har praktisert et system med snudd avregning etc.

2.5 Ny lov om toll og vareførsel

Et forslag til ny lov om toll og vareførsel er planlagt sendt på høring innen utløpet av 2005. Departementet vil deretter fremme en lovproposisjon. Samtidig med framleggelsen av en lovproposisjon vil det bli igangsatt et arbeid med å revidere forskriftene på dette området.

2.6 Utvikling og utprøving av regnskapsføring etter periodiseringsprinsippet i staten

Finansdepartementet har startet et arbeid med å utvikle regnskapsstandarder etter periodiseringsprinsippet, jf. omtale i Gul bok 2004 og Stortingets behandling av dette. Disse standardene prøves ut i ti statlige virksomheter i 2005. Arbeidet utføres i samarbeid med Senter for statlig økonomistyring, pilotvirksomhetene og deres overordnede departementer. Det arbeides også med å dokumentere hvordan ny kostnadsinformasjon kan brukes i styringen internt i virksomhetene og mellom departement og virksomhet. Erfaringene etter ett driftsår vil bli oppsummert og evaluert i løpet av første halvår 2006. Det vises for øvrig til nærmere omtale av arbeidet i Gul bok 2006.

2.7 Oppfølging av Tilleggsskatteutvalgets utredning

Tilleggsskatteutvalgets utredning, NOU 2003: 7 Tilleggsskatt m.m., ble sendt på høring i mars 2003 med høringsfrist i juni 2003. I utredningen foreslår utvalget nye regler for tilleggsskatt ved overtredelse av skattyters opplysningsplikt om egne forhold til likningsmyndighetene. For å oppfylle de krav som Den europeiske menneskerettskonvensjon setter, foreslås også nye saksbehandlingsregler ved ileggelse av tilleggsskatt.

Finansdepartementet vil i 2006 ferdigstille arbeidet med oppfølging av utvalgets forslag og legge fram forslag til nye regler om administrative sanksjoner og straff ved overtredelse av skattyters opplysningsplikt. Departementet tar videre sikte på å igangsette arbeidet med en tilsvarende gjennomgang av regelverket for administrative sanksjoner og straff på avgifts- og tollområdet i løpet av 2006.

2.8 Regelverksarbeid på finansmarkedsområdet

Gjennom internasjonalt samarbeid er det utarbeidet en ny harmonisert standard for nasjonale krav til bankers kapitaldekning («Basel II»). EU-kommisjonen har på bakgrunn av dette utarbeidet et utkast til revidert kapitaldekningsdirektiv som ventes vedtatt høsten 2005. Direktivet er EØS-relevant. Frist for å gjennomføre regler om dette i nasjonal rett er foreslått satt til 1. januar 2007. Det er foreslått frist til 1. januar 2008 for gjennomføring av de mest avanserte metodene for beregning av kapitalkrav. Hovedformålet med den nye standarden og utkastet til direktiv er å gjøre kravene til kapitaldekning mer risikosensitive, slik at kapitalkravet til hver enkelt institusjon skal samsvare bedre med underliggende risiko i institusjonen.

Finansdepartementet gav i 2004 Kredittilsynet i oppdrag å forberede utkast til lovregler og arbeide med utkast til forskrifter som kan gjennomføre nye EØS-regler som svarer til det EU-direktiv om kapitaldekning for finansinstitusjoner som forventes vedtatt. Departementet legger opp til at hovedprinsippene i nytt kapitaldekningsregelverk fastsettes i lov. Gjennomføring av nye kapitaldekningsregler vil i alle fall kreve endringer i finansieringsvirksomhetsloven, forretningsbankloven, sparebankloven og verdipapirhandelloven. Direktivene om kapitaldekningsreglene forutsetter også en rekke utfyllende tekniske bestemmelser som departementet legger opp til å fastsette i forskrifter. Forskriftsarbeidet er omfattende. Det legges opp til endringer i kapitaldekningsforskriften, beregningsforskriften, CAD-forskriften, konsolideringsforskriften og forskrift om store engasjementer, samt i nye forskrifter om internrating, om operasjonell risiko og om risikobasert tilsyn.

Etter oppdrag fra Finansdepartementet høsten 2003 leverte Kredittilsynet i januar 2005 utkast til nye lovregler for såkalte «spesialfond». Høringen av utkastet viste at det var mange synspunkter på Kredittilsynets forslag til regulering av hhv. norske «spesialfond» og adgangen til å kjøpe andeler i «spesialfond» i Norge. Departementet arbeider med sikte på å legge fram forslag til lovregler om dette i 2006.

Forvalterregistreringsutvalget tilrår i NOU 2005: 13 Om forvalterregistrering av aksjer i norske selskaper at det norske regelverket for forvalterregistrering av aksjer i hovedsak videreføres. Departementet vil vurdere eventuelt behov for lovendringer etter høringen.

Verdipapirmarkedslovutvalget avgav i august 2005 sin delutredning I med forslag til nye lovregler om overtakelsestilbud. Utredningen er nå

på høring, og departementet tar sikte på å fremme lovforslag om overtakelsestilbud våren 2006.

Verdipapirmarkedslovutvalget skal innen 20. februar 2006 legge fram en delutredning II med forslag til lovendringer som kan gjennomføre EØS-regler som svarer til verdipapirmarkedsdirektivet (direktiv 2004/39/EF) og direktivet om løpende og periodisk rapportering (direktiv 2004/109/EF) i norsk rett. Departementet tar sikte på å følge opp denne innstillingen fra utvalget med lovforslag høsten 2006.

Eiendomsmeglingslovutvalget som ble oppnevnt 2. april 2004 for å gjennomgå eiendomsmeglingsloven med sikte på generell revisjon og oppdatering, skal avgi sin innstilling innen 31. desember 2005. Departementet antar at det vil kunne bli aktuelt å foreslå nye regler for eiendomsmegling i 2006.

På grunnlag av behandlingen av Ot.prp. nr. 68 (2004-2005) om bl.a. pensjonsforetak, jf. Innst. O. nr. 92 (2004-2005), fattet Stortinget 26. mai 2005 følgende anmodningsvedtak nr. 578: «Stortinget ber Regjeringa snarast fremje lovforslag om felles pensjonskasse for fleire private verksemder, utan fellesordning for premieutrekning, etter mønster av ein interkommunal pensjonskasse.» Departementet har bedt Banklovkommisjonen utrede dette med frist 1. mai 2006. Departementet vil arbeide videre med dette spørsmålet i 2006 på bakgrunn av Banklovkommisjonens utredning.

Etter forslag i Ot.prp. nr. 39 (2004-2005) vedtok Stortinget forslag om tilpasninger av norsk regnskapslovgivning til internasjonale regnskapsstandarder gjennom en tosporet løsning. Etter det ene sporet kan de regnskapspliktige utarbeide årsregnskap etter gjeldende regler med enkelte mindre tilpasninger. Etter det andre sporet kan de regnskapspliktige i stedet utarbeide årsregnskap etter de internasjonale regnskapsstandardene IFRS (International Financial Reporting Standards), enten fullstendig IFRS eller forenklet IFRS. Utarbeidelse av årsregnskap etter fullstendig IFRS er pliktig for konsernregnskapene til børsnoterte foretak. For disse gjelder altså ikke adgangen til å følge det første sporet. Fullstendig IFRS er tilpasset store foretak. De nye lovreglene gir derfor departementet adgang til å fastsette forskrifter om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder. Adgang til forenklet anvendelse av IFRS vil være viktig for at mindre foretak og de enkelte selskapene i konserner skal kunne tilpasse seg internasjonale regnskapsstandarder uten at byrdene ved dette blir uforholdsmessig store. Departementet forutsatte i lovproposisjonen at regnskapsregler om forenklet anvendelse av IFRS skal utvikles i samarbeid med Norsk Regnskaps-

Stiftelse, med sikte på at forskrifter kan fastsettes i løpet av 2006. Departementet vil i denne forbindelse følge det pågående internasjonale arbeidet med IFRS tilpasset mindre foretak. Det arbeidet ser imidlertid ut til å ta tid. Departementet vil derfor prioritere å utarbeide egne forskrifter i samarbeid med Regnskapsstiftelsen.

2.9 Innsats mot skatte- og avgiftsunndragelser og annen økonomisk kriminalitet

Finansdepartementet prioriterer innsatsen mot økonomisk kriminalitet høyt, både nasjonalt og gjennom de internasjonale fora departementet er med i. Det skal legges til rette for at større deler av den svarte økonomien gjøres hvit. Unndragelsesmetoder og ulovlige handlinger utvikles i et tempo og i et omfang som krever økt innsats og nye virkemidler fra skatte- og avgiftsmyndighetene. Det kan således være behov for å gjennomføre organisatoriske, metodiske og teknologiske tiltak, i tillegg til endringer i lovverket, for å sikre bedre kontrollhemler og sanksjonsmuligheter.

I denne forbindelse er det også viktig å se på forenklingstiltak som kan bidra til at den lojale skatte-, toll- og avgiftspliktige kan forholde seg loyelig uten uforholdsmessig store anstrengelser. Det vil bli arbeidet videre med kartlegging og analyse av etterlevelseskostnadene for å finne fram til forenklingstiltak. Departementet gav i 2005 Skattedirektoratet i oppdrag å gjennomgå prosedyrene knyttet til private arbeidsoppdrag i hjemmet, med tanke på å gjøre framgangsmåten enklere. Departementet vil følge opp dette. Det skal i denne sammenheng også vurderes om gjeldende beløpsgrenser, eksempelvis nedre grense for lønnsinnberetningsplikt, skal heves.

Måltrettet kontrollvirksomhet er helt nødvendig for å avdekke skatte-, toll- og avgiftskriminalitet. Det er et mål å gjøre det vanskeligere for dem som omgår regelverket og unndrar skatter og avgifter. Skatteetaten har per september 2005 etablert fem spesialenheter som skal arbeide med tunge og vanskelige saker relatert til svart økonomi og økonomisk kriminalitet. Skattekrimenhetene er etablert for Nord-Norge, for Midt-Norge, for Hordaland og Sogn og Fjordane, for Rogaland og Vest-Agder og for Oslo og Akershus.

Skatte- og avgiftsmyndighetene har de siste årene rettet en spesiell innsats mot bygg- og anleggsbransjen. Det vil være nødvendig å fortsette dette også i 2006. Finansdepartementet bad i juli 2005 Skattedirektoratet vurdere om det bør innføres regler om plikt for hovedentreprenør til å stille sikkerhet for underentreprenørens ansvar for

skatter og avgifter, alternativt om solidarisk betalingsplikt for hovedentreprenør. Direktoratet ble også bedt om å se nærmere på om det bør innføres regler om at næringsdrivende normalt må benytte bank ved betaling til andre næringsdrivende, dvs. at det ikke skal være tillatt å betale større beløp med kontanter.

Ny lov om register over opplysninger om valutaveksling og overføringer av betalingsmidler inn og ut av Norge (valutaregisterloven) trådte i kraft 1. januar 2005. Valutaregisteret skal tjene kontroll- og etterforskningshensyn. Det er grunn til å tro at en del penger som søkes unndratt det offentlige lys, blir smuglet over landegrensen. Toll- og avgiftsetaten skal ha en styrket kontroll av smugling av valuta også i 2006, ikke minst med tanke på å avdekke finansiering av terrorvirksomhet.

Etter forskrift om offentlige anskaffelser skal det kreves skatteattest ved alle anskaffelser over 500 000 kroner. Skatteattester har i en viss utstrekning også blitt tatt i bruk innenfor det private næringsliv. Ordningen bidrar til å sikre seriøse oppdragstakere som opptre i samsvar med skatte- og avgiftslovgivningen. En gjennomgang av ordningen har bl.a. vist at den i visse tilfeller kan gi useriøse aktører en utilsiktet legitimitet. Finansdepartementet har sommeren 2005 bedt Skattedirektoratet gå igjennom ordningen på nytt og herunder foreslå endringer som kan forbedre den. Departementet vil følge opp dette i 2005-2006.

De som ønsker det, har i dag mange muligheter til å unndra midler fra myndighetenes kunnskap ved å plassere midlene i såkalte «skatteparadis». Finansdepartementet skal – gjennom de internasjonale fora departementet er med i – være en pådriver for tiltak for å redusere bruken av skatteparadisene. I den forbindelse skal departementet stille seg positivt til å gi andre land teknisk bistand

for å etablere nødvendig regelverk og administrasjonen av dette.

Finansdepartementet legger opp til at det høsten 2005 nedsettes et lovutvalg som får i oppdrag å vurdere mulige endringer i norsk rett slik at en bedre kan forebygge, avdekke og bekjempe økonomisk kriminalitet på områder som omfattes av regnskaps- og revisjonsregelverk. Utvalget skal også vurdere norsk gjennomføring av EØS-regler som svarer til EUs tredje hvitvaskingsdirektiv. Finansdepartementet vil i så fall arbeide videre med disse spørsmålene i 2006.

Det er behov for forskning om økonomisk kriminalitet, blant annet for å skaffe bedre kunnskap om forekomsten av denne typen kriminalitet. Det er naturlig at kartlegging av ulike sider ved denne kriminalitetsformen, herunder skatte- og avgiftsunndragelser knyttet til ulike næringer, blir en viktig del av arbeidsoppgavene for skatte- og avgiftsmyndighetene. Finansdepartementet vil følge opp dette.

Kontrollmyndighetene driver et utstrakt samarbeid med bransjeorganisasjonene for å bedre etterlevelsen av regelverket. I tillegg legges det vekt på langsiktig, forebyggende arbeid mot flere målgrupper, særlig informasjon og veiledning overfor næringsdrivende og informasjonstiltak overfor ungdom. Dette arbeidet bør videreføres.

Finansdepartementet deltar i Embetsmannsutvalget mot økonomisk kriminalitet (EMØK). Departementet innehar også en av to sekretariatsfunksjoner i utvalget. EMØK har fått i særskilt mandat fra regjeringen å ha det administrative ansvaret for oppfølgingen av «Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet», som gjennomføres i perioden fra sommeren 2004 til sommeren 2007. Det vises til nærmere omtale av dette i St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Justis- og politidepartementet.

3 Miljø- og ressurspørsmål

Bevilgningene til rene miljøtiltak på Finansdepartementets område anslås til 7,8 mill. kroner for 2006, jf. tabell 3.1.

Tabell 3.1 Bevilgning til miljøtiltak

		(i 1 000 kr)	
Kap.	Betegnelse	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
1600	Finansdepartementet	700	1 400
1620	Statistisk sentralbyrå	6 400	6 400
	Sum	7 100	7 800

3.1 Finansdepartementet

Finansdepartementet har et sektorovergripende ansvar for å legge grunnlaget for effektiv ressursforvaltning. Gjennom arbeidet med den økonomiske politikken vil Finansdepartementet medvirke til at den økonomiske utviklingen skjer på et miljømessig forsvarlig grunnlag. Miljørelaterte bevilgninger knyttet til departementets eget driftsbudsjett i 2006 anslås til 1,4 mill. kroner, og gjelder:

- Finansiering av klimarelatert økonomisk forskning og utredning.
- Videreføring av departementets arbeid i tilknytning til de internasjonale klimaforhandlingene.

Det vises for øvrig til omtale av «Grønn stat» under kap. 1600 Finansdepartementet i del II av denne proposisjonen.

3.1.1 Oppfølging av Finansdepartementets miljøhandlingsplan

Finansdepartementet la fram sin miljøhandlingsplan i forbindelse med statsbudsjettet for 2002. Nedenfor følger en statusrapport for arbeidet.

Nasjonal agenda 21

I Nasjonalbudsjettet 2004 presenterte Regjeringen en nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling, Nasjonal agenda 21. Handlingsplanen var en viktig del av oppfølgingen av Verdenstoppmøtet om bærekraftig utvikling i Johannesburg og den nasjonale strategien for bærekraftig utvikling.

Arbeidet med handlingsplanen ble ledet av Finansdepartementet. Departementet koordinerer også oppfølgingen av Nasjonal Agenda 21.

Et viktig formål med handlingsplanen er at den skal bidra til bedre koordinering og mer effektiv politikk for bærekraftig utvikling. Handlingsplanen skal i første rekke følges opp i de enkelte departementers meldinger og proposisjoner som omhandler konkrete politikkforslag knyttet til bærekraftig utvikling. Oppfølgingen av handlingsplanen er gitt bred omtale i Nasjonalbudsjettet 2006. Som ledd i oppfølgingen av planen blir det lagt fram et sett med indikatorer for bærekraftig utvikling. I det videre arbeid med slike indikatorer vil Statistisk sentralbyrå ha en viktig rolle, jf. nærmere omtale i pkt. 3.2 nedenfor.

Sektorovergripende miljøvirkemidler

Finansdepartementet har det overordnede ansvaret for innretning av miljøavgiftspolitikken. Avgifter utgjør, sammen med omsettelige utslippskvoter og direkte reguleringer, de mest aktuelle virkemidlene som myndighetene kan benytte for å redusere miljøproblemer. Riktig utformede avgifter gir incentiver til at utslippsreduksjonene gjennomføres der hvor det er billigst. I St.meld. nr. 2 (2004-2005) Revidert nasjonalbudsjett 2005 ble det i kap. 4.2 lagt fram en gjennomgang av alle særavgifter. I denne gjennomgangen ble avgiftene sett i lys av avgiftsstrukturen i EU og også vurdert i forhold til formålet med avgiftene.

CO₂-avgiften ble innført i 1991 og omfatter CO₂-utslipp fra mineralolje, bensin og forbrenning av olje og gass på kontinentalsokkelen. Mineralolje

til bruk i bl.a. innenriks sjøtransport av gods, nasjonal luftfart og supplyflåten belastes i dag med en redusert CO₂-avgiftssats. I budsjettet for 2006 foreslås det at den reduserte satsen for disse anvendelsene bortfaller, jf. nærmere omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

I St.meld. nr. 21 (2004-2005) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand ble det varslet hva som vil være de viktigste virkemidlene for å overholde Gøteborg-protokollen og forpliktelsen om reduserte utslipp av nitrogenoksider (NO_x). Flere virkemidler er aktuelle, men det legges vekt på kostnadseffektive og fleksible løsninger. Bl.a. skal avgift, differensiert etter utslipp av NO_x, utredes nærmere. Finansdepartementet har derfor satt i gang et arbeid for å utrede kostnadseffektive virkemidler mot utslipp av NO_x i samarbeid med berørte departementer. Det vises til omtalen av virkemidler mot utslipp av NO_x i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Miljøavgiften på drikkevareemballasje skal prise kostnader ved at drikkevareemballasje havner som søppel i naturen. Det foreslås å fjerne fritaket fra miljøavgiften for melkeprodukter, juice, råsaft mv. Samtidig foreslår Regjeringen at grunnavgiften på engangsemballasje blir avvirket, jf. St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Grunnavgiften på engangsemballasje kan ikke gis noen god miljøbegrunnelse.

Vektårsavgiften gjelder i dag for kjøretøy med tillatt totalvekt over 12 tonn, og den består av en del som er vektgradert og en del som er miljødifferensiert. Regjeringen foreslår å utvide vektårsavgiften til også å gjelde for kjøretøy med tillatt totalvekt mellom 7,5 og 12 tonn. Miljødifferensier-

ingen gjøres i forhold til hvilke avgasskrav som kjøretøyene oppfyller, jf. nærmere omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Det varsles der også at CO₂-utslipp kan tas inn i beregningsgrunnlaget for engangsavgiften fra 2007 av.

3.2 Statistisk sentralbyrå

Statistikk for utslipp til luft er et prioritert område. Prioritering av statistikk for utslipp av klimagasser er særlig knyttet til oppfølging av Kyoto-protokollen, og prioritering av statistikk for langtransportert forurensning er en følge av Gøteborg-protokollen. Videre er statistikk over lokale utslipp til luft, spesielt svevestøv, prioritert.

Statistikk for avfall og gjenvinning skal møte rapporteringskrav fra EU. Det er dessuten omfattende internasjonal og nasjonal etterspørsel etter statistikk for vannressurser og rensetiltak for avløp.

Viktige – og etter hvert etablerte områder – er statistikk over sammenhengen mellom økonomisk utvikling og miljøutvikling, miljøvernkostnader, kommunal miljøforvaltning (KOSTRA) og arealbruk. Nye satsingsområder er statistikk over støyforurensning og kjemikaliebruk.

Det er økende etterspørsel etter miljøstatistikk til internasjonale publikasjoner og indikatorsystemer som f.eks. EUs strukturindikatorer, OECDs miljøindikatorpublikasjon, EEAs transport- og miljøindikatorer (TERM) m.m.

I 2006 tas det sikte på å følge opp anbefalingene fra utvalget som leverte forslag til et nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling (NOU 2005: 5).

4 Likestilling

Nedenfor gis det en oversikt over status for arbeidet med likestilling på Finansdepartementets område, jf. likestillingslovens § 1 bokstav a. Som nevnt i pkt. 1.1 omfatter proposisjonen her av praktiske årsaker også programkategori 00.30 Regjering som Statsministerens kontor har ansvaret for, og likestillingsstatus gis derfor også for denne programkategorien.

Budsjettkapitlene på Finansdepartementets område gjelder i det alt vesentlige administrasjon og statens gjeld og fordringer, og disponeringen av disse bevilgningene har ikke betydning for kjønns- og likestillingsmessige forhold. Departementets arbeid med for eksempel skatte-, avgifts- og pensjonsspørsmål har i en del tilfeller likestillingsmessige konsekvenser. Likeledes har departementets og dets etaters personalpolitikk slike konsekvenser.

4.1 Finansdepartementet

Det er et mål for Finansdepartementet å legge forholdene til rette for like muligheter for kvinner og menn når det gjelder tilsetning, kompetanseutvikling og avansement til høyere stillinger.

Finansdepartementet har sammen med underliggende etater deltatt i prosjektet «Kvinne, Kvalitet og Kompetanse i staten» hvor sektorens samlede mål var å ha minimum 20 pst. kvinnelige ledere innen utgangen av 2001. Sektoren oppnådde 29 pst. kvinnelige ledere. Finansdepartementet alene oppnådde en kvinneandel på 23 pst. kvinnelige ledere innen utgangen av 2001, og denne andelen økte til 28 pst. i 2003. Andelen kvinnelige ledere er redusert til i underkant av 22 pst. ved utgangen av 2004.

En intern arbeidsgruppe i Finansdepartementet foretok i 2004 en systematisk gjennomgang av likestillingssituasjonen i departementet og de virkemidler som departementet har til disposisjon. En rapport fra arbeidsgruppen vil danne grunnlag for det videre arbeidet med likestilling i departementet.

Kvinneandelen i Finansdepartementet var 44 pst. per 31. desember 2004. Kvinneandelen for nyansatte akademikere har vært på om lag 45 pst. i de senere årene, mens den i 2004 var over 50 pst. Det er størst andel kvinnelige søkere blant siviløkonomer og jurister.

Ved utgangen av 2004 hadde om lag 10 pst. av ansatte kvinner og 2 pst. av ansatte menn redusert tjeneste på grunn av omsorg for barn.

Legemeldt sykefravær i 2004 var 5,2 pst. for kvinner og 1,7 pst. for menn, og det viste en synkende tendens for begge kjønn.

Gjennom forskjellige tiltak, for eksempel ordninger for hjemme-PC mv., har Finansdepartementet lagt til rette for at medarbeiderne skal ha bedre muligheter for tilpasning mellom jobb- og familiesituasjonen.

Tilgjengelige sammenligninger av lønn tyder ikke på at kvinner og menn lønnes ulikt på grunn av kjønn eller at det er lønnsforskjeller mellom kvinner og menn på samme stillingsnivå i departementet.

4.2 Finansdepartementets underliggende etater

Nedenfor følger en oversikt over den prosentvise kvinneandelen og andelen kvinnelige ledere per 31. desember 2004 samt en kort omtale av status

Etat	Kvinneandel	Kvinnelige ledere
Kredittilsynet	47 pst.	32 pst.
Toll- og avgiftsetaten	47 pst.	29 pst.
Skatteetaten	62 pst.	36 pst.
Statistisk sentralbyrå	55 pst.	29 pst.
Senter for statlig økonomistyring	63 pst.	42 pst.
Statens innkrevingsentral	75 pst.	72 pst.

Kredittilsynet

Likestillingsarbeidet i Kredittilsynet er forankret i Arbeidsmiljø- og likestillingsutvalget. En egen til-litsvalgt for likestilling møter fast i utvalget. Utvalget behandler rutinemessig lønnsstatistikk for hver stillingsgruppe og Kredittilsynet som helhet, for å følge utviklingen på likelønnsområdet. En ajourført handlingsplan for likestilling er under utarbeidelse. Kredittilsynet har ellers oppmerk-somhet rettet mot rekruttering av kvinner til leder-stillinger. For å bedre mulighetene for intern rekruttering på mellomledernivå satses det også på kompetansehevende tiltak for erfarne medar-beidere.

Toll- og avgiftsetaten

Likestilling er tatt inn i toll- og avgiftsetatens tilpas-ningsavtale og er ellers integrert i etatens perso-nalpolitikk. Likestillingsarbeidet i toll- og avgiftse-taten har i 2004 hatt oppmerksomheten rettet mot eventuelle lønnsmessige forskjeller mellom kjø-nnene. Det er ikke avdekket store, gjennomgående lønnsforskjeller.

Skatteetaten

Skatteetaten har utarbeidet en handlingsplan for likestilling. Handlingsplanen gjelder for perioden 1. januar 2003–31. desember 2005.

I tillegg har etaten også satt i verk særskilte til-tak for å øke antall kvinner i lederstillinger, blant annet ved:

- At likestillingsaspektet er tema i etatens ledel-sesopplæring.
- Kvinnelige nettverksgrupper som også i 2004 hadde stor aktivitet. Her ble søkelyset rettet særlig mot erfaringsutveksling, kvinner og kompetanseutvikling, omstilling og endrings-vilje.

Statistisk sentralbyrå

Likestilling er integrert i Statistisk sentralbyrås personalpolitikk, og virksomheten ønsker å rekrut-tere flere kvinnelige ledere. Som en del av likestil-lingspolitikken satte Statistisk sentralbyrå høsten 2004 ned en gruppe som skal fremme forslag til hvordan virksomheten kan arbeide aktivt, plan-messig og målrettet med likestilling. Eventuelle nye tiltak skal iverksettes der det kan påvises sys-tematiske forskjeller mellom kvinner og menn. Forslag til konkrete tiltak, som tilfredsstiller like-stillingslovens krav til aktivitetsplikt, vil foreligge i

løpet av 2005. I tillegg er det utviklet en ny livsfase-politikk som skal ta hensyn til den enkelte ansattes behov for fleksibilitet, tilrettelegging og oppfølging i ulike livsfaser.

Senter for statlig økonomistyring

Senter for statlig økonomistyring ble opprettet 1. januar 2004. Det var en kvinneandel på 45 pst. i toppledelsen og 41 pst. på mellomledernivå per 31.12.2004. Med begrensede ressurser på det per-sonalfaglige og administrative området og mange løpende prosesser knyttet til oppbygging av orga-nisasjonen, har ikke systematisk arbeid med like-stilling hatt prioritet i 2004. Et viktig unntak var imidlertid etablering av ledergruppene og rekrut-tering generelt, der det ble lagt stor vekt på å få en så god sammensetning som mulig.

Statens innkrevingsentral

Statens innkrevingsentral har en kvinneandel blant lederne på 72 pst., og likestilling er integrert i etatens personalpolitikk. Til tross for den høye kvinneandelen både samlet og blant ledere, vil kar-riere- og lønnsutvikling for kvinner bli fulgt nøye. Selv om etaten ikke har utarbeidet en konkret plan for likestillingsarbeidet, har likestillingshensyn all-tid inngått i personalpolitikken. Likestilling er tatt med som eget punkt i lønnspolitikken og er lagt vekt på ved rekruttering, spesielt i enheter hvor kvinner har vært lite representert, for eksempel i IT-avdelingen. I den personalpolitiske planen som er under utarbeidelse, vil likestilling være et eget område. Dette arbeidet er påbegynt og skal ferdig-stilles i 2005.

4.3 Programkategori 00.30 Regjering

Statsministerens kontor

Statsministerens kontor har en høy andel kvinner i lederstillinger og i andre stillinger der det kreves høyere utdanning. Det er et mål å beholde denne kjønnsfordelingen. I enkelte andre stillingsgrupper vil det ved ledighet være et mål å rekruttere slik at kjønnsfordelingen blir jevnere. Kontoret legger vekt på å gi kvinner og menn samme mulighet til utvikling i oppgaver og kompetanse, og gjennom dette også samme mulighet til lønnsutvikling.

Ved Statsministerens kontor var det ved utgan-gen av 2004 tilsatt like mange kvinner som menn. Kvinneandelen i embetsstillinger var på 50 pst. For alle stillinger tillagt lederansvar var kvinneandelen 45 pst.

Regjeringsadvokaten

Regjeringsadvokaten har utarbeidet en likestillingsplan med mål som skal fremme likebehandling av kjønn innen områder som bemanning, ledelse, faglige utfordringer, lønn, tilrettelegging for omsorgsplikter mv.

I 2004 var det 50 pst. kvinner i lederposisjoner. Ved utgangen av 2004 var 26,5 pst. av de faste advo-

katene kvinner. Inkludert vikarer var det 29 pst. kvinnelige advokater. Det arbeides aktivt for å øke kvinneandelen blant advokatene. Regjeringsadvokaten er opptatt av å ha et lønssystem som ikke forskjellsbehandler pga. kjønn. Det legges også vekt på at ansatte fedre skal kunne ta sin del av omsorg for barn, både gjennom utvidet fødselspermisjon og etter permisjonstiden.

5 Tilsagnsordninger

Tabell 5.1 Tilsagnsordningen vedrørende oppfølging av konkursbo

	(i 1 000 kr)
	Tilsagn
Samlet ansvar per 1. januar 2004 ¹	9 724
Nye tilsagn i 2004	6 412
Utbetalinger i avsluttede bo i 2004	- 5 487
Frigitte tilsagn i 2004	- 2 011
Samlet ansvar per 31. desember 2004	8 638
Fullmakt til nye tilsagn i 2005	8 000
Fullmakt til nye tilsagn i 2006	8 000
Samlet fullmakt i 2006 for nye og gamle tilsagn – forslag	24 638

¹ Ansvar per 1. januar 2004 er eksklusive tilsagn som er gitt over skatteregnskapet og avviker derfor fra ansvar per 31. desember 2003 som ble oppgitt i St.prp. nr. 1 (2004-2005).

For å sikre og følge opp krav i konkursbo som ledd i det offentlige innkrevingsarbeidet, ble det for 2004 gitt fullmakt til å stille nye, betingede tilsagn om dekning av omkostninger ved fortsatt bobehandling for inntil 8 mill. kroner. Ved utgangen av 2004 forelå betingede tilsagn om dekning av omkostninger ved fortsatt bobehandling for vel 8,6 mill. kroner. Tilsagnsfullmakten er knyttet til kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter (f.o.m. 2006 post 01 Driftsutgifter) og kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter. Videre har skatteoppkreverne etter § 4-6 i skatteoppkreverinstruksen anledning til å gi tilsagn om inntil 0,5 G til dekning av utgifter til videre bobehandling. Ved tilsagn som innvilges av skatteoppkreverne, belastes skatteregnskapet for utbetalinger.

Tilsagn gis vanligvis når fortsatt bobehandling antas å kunne tilføre boet aktiva, men hvor det enkelte konkursbo ikke har evne til å bære risikoen for kostnadene. I særlige tilfeller er tilsagnet begrunnet med preventive hensyn. Dette gjelder blant annet når mistanke om økonomisk kriminalitet tilsier at konkursboet forfølger forholdet privatrettslig eller ved å overføre saken til påtalemyndigheten.

Ifølge skattefogdkontorene ble konkursbo der tilsagn bortfalt fordi boene inngikk forlik eller fikk rettens medhold, i 2004 tilført til sammen 6,6 mill. kroner. Beløpet viser at behovet for en ordning som gjør konkursbo i stand til å forfølge mulige omstøtelige forhold mv., er til stede. Ordningen er med på å motvirke bevisst økonomisk tapping av virksomheter, og det offentlige som kreditor er blitt tilført midler ut over de utgifter som ordningen har påført staten.

Av så vel innfordringsmessige som allmennpreventive grunner, anser Finansdepartementet ordningen som viktig. Ansvaret for å treffe avgjørelser om nye tilsagn er delegert til Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet. Ordningen foreslås videreført i 2006 ved at Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet gis fullmakt til å stille nye, betingede tilsagn om dekning av omkostninger ved fortsatt bobehandling for inntil 8 mill. kroner innenfor en samlet fullmakt for nye og gamle tilsagn på 24,7 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak VI. Finansdepartementet vil foreta fordelingen mellom de to direktoratene.

6 Andre fullmakter

6.1 Uoppklarte differanser og feilføringer hos regnskapsførere og/eller i statsregnskapet

Det oppstår fra tid til annen differanser i regnskapet hos regnskapsførerne i staten. Enkelte av disse differansene blir ikke oppklart til tross for en betydelig innsats med å finne ut av hva de kan skyldes. Det kan også forekomme at beløp blir anvist og postert feil i statsregnskapet, og at feilen først oppdages etter at årsregnskapet er avsluttet.

Oppretting av slike feil ved motsatt postering i et senere års regnskap vil på grunn av ettårsprinsippet medføre at også senere års regnskap blir feil. Etter Finansdepartementets vurdering er det mest korrekt at uoppklarte differanser og andre feil korrigeres i statsregnskapet ved posteringer over konto for forskyvninger i balansen. Da vil disse posteringene ikke påvirke bevilgningsregnskapet det året korrigeringen gjøres. Det forutsettes at dette skjer etter posteringsanmodning fra vedkommende departement og i) etter at det som er mulig er gjort for å oppklare differansen og ii) når feilposteringen ikke kan korrigeres på annen måte.

Det må innhentes hjemmel fra Stortinget i den enkelte sak før posteringsanmodning kan sendes Finansdepartementet. For mindre beløp bør Finansdepartementet ha fullmakt.

Stortinget vedtok ved behandling av Innst. S. nr. 252 (1997-98), jf. St.prp. nr. 65 (1997-98), å gi Finansdepartementet slik fullmakt for budsjett- og regnskapsåret 1998. Denne fullmakten har årlig blitt gjentatt i budsjettdokumentene. Det foreslås at Finansdepartementet gis samme fullmakt for budsjett- og regnskapsåret 2006, jf. forslag til romertallsvedtak VII.

6.2 Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

6.2.1 Finansdepartementet

Finansdepartementet mottar refusjoner fra andre offentlige virksomheter som departementet samarbeider med. På grunn av usikkerhet om størrelsen på refusjonene ber Finansdepartementet om full-

makt til å overskride bevilgningen under kap. 1600, post 01 Driftsutgifter, med et beløp tilsvarende merinntekter under kap. 4600, post 02 Diverse refusjoner, jf. forslag til romertallsvedtak II.1

6.2.2 Toll- og avgiftsetaten

For privat rekvirert tollbehandling og når tollforretning utføres utenfor kontorsted og ekspedisjonstid, betales det særskilte gebyrer som inntektsføres på kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Ekspedisjonsgebyr. Ved høyere aktivitetsnivå enn forutsatt, har etaten hittil ikke fått dekket de merkostnader som slik behandling og ekspedering medfører. Det er ikke ønskelig at slike tjenester, som er en del av etatens service overfor næringslivet, skal gå på bekostning av andre, prioriterte oppgaver. Det foreslås derfor gitt en ny fullmakt slik at kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Driftsutgifter, kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Ekspedisjonsgebyr, jf. forslag til romertallsvedtak II.1.

6.2.3 Skatteetaten

Skatteetaten har inntekter i forbindelse med salg av tjenester til andre statsinstitusjoner og kommuner, og enkelte andre inntekter. På grunn av usikkerhet om størrelsen på inntektene ber Finansdepartementet om fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1618, post 01 Driftsutgifter, med et beløp tilsvarende merinntekter under kap. 4618, post 02 Andre inntekter, jf. forslag til romertallsvedtak II.1.

6.2.4 Senter for statlig økonomistyring

Senter for statlig økonomistyring vil ha inntekter i forbindelse med utførelse av tjenester for andre statlige virksomheter og enkelte andre inntekter. På grunn av usikkerhet om størrelsen på inntektene ber Finansdepartementet om fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1631, post 01 Driftsutgifter, med et beløp tilsvarende merinntekter under kap. 4631, post 01 Økonomitjenester og

02 Andre inntekter, jf. forslag til romertallsvedtak II.1.

6.2.5 Statens innkrevingsentral

Statens innkrevingsentral har utgifter i forbindelse med tjenester som utføres for eksterne oppdragsgivere. I all hovedsak gjelder dette innkreving av misligholdt kringkastingsavgift. Finansdepartementet ber om fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1634 Statens innkrevingsentral, post 01 Driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4634 Statens innkrevingsentral, post 02 Refusjoner, jf. forslag til romertallsvedtak II.1.

6.3 Statistisk sentralbyrå – overskridelsesfullmakt vedr. oppdragsinntekter

Statistisk sentralbyrå har en eksternt finansiert oppdragsvirksomhet (markedsoppdraget), i tillegg til statsoppdraget. Oppdragsvirksomheten er fullt ut inntektsfinansiert og er spesifisert under utgiftskapittel 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter, og under inntektskapittel 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Oppdragsinntekter. Det er en forutsetning at markedsoppdragsvirksomheten skal utgjøre en begrenset del av den totale virksomheten.

Markedsoppdragets størrelse er noe usikkert på det tidspunkt budsjetteringen foretas. Mange oppdrag går over flere år. Da en del kunder av ulike grunner betaler på andre tidspunkt enn fastsatt forfallsdato, er det krevende å oppnå like store inntekter som utgifter hvert enkelt år, gitt kontantprinsippet som følges i staten. På denne bakgrunn foreslås det at Statistisk sentralbyrå kan overskride

bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter, med et beløp som tilsvarer merinntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Oppdragsinntekter, og slik at ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21, jf. forslag til romertallsvedtak II.2.

6.4 Fullmakter til å inngå avtaler om investeringsprosjekter

Plikten til å innhente Stortingets samtykke når det er behov for å pådra forpliktelser utover budsjettåret er blitt gjort klarere i forbindelse med det nye bevilgningsreglementet, jf. § 6 i det nye reglementet og St.prp. nr. 48 (2004-2005) Om bevilgningsreglementet. Toll- og avgiftsetaten og skatteetaten gjennomfører investeringsprosjekter der det er behov for å inngå avtaler utover budsjettåret. Det bes derfor om at disse etatene gis fullmakt til å inngå slike avtaler innenfor de kostnadsrammer som er angitt i budsjettforslaget, jf. forslag til romertallsvedtak IV.

6.5 Fullmakt til å iverksette sikkerhetstiltak

Statsministerens kontor har ansvaret for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for Statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer, basert på den til enhver tid gjeldende trusselvurdering fra Den sentrale enhet i Politiets sikkerhetstjeneste. Det er vanskelig å budsjettere tiltakene, og tiltakene vil også kunne endre seg i løpet av budsjettåret. Statsministerens kontor ber derfor om samtykke til å overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet, for å iverksette de nødvendige sikkerhetstiltakene, jf. forslag til romertallsvedtak III.

7 Oppfølging av anmodningsvedtak

Nedenfor gis en oversikt over anmodningsvedtak fra Stortinget som er omtalt i dokumenter fra Finansdepartementet som legges fram i forbindelse med budsjettforslaget for 2006.

7.1 Vedtak nr. 139

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2004-2005) Olje- og energidepartementet og St.prp. nr. 1 (2004-2005) Miljøverndepartementet, jf. Budsjett-innst. S. nr. 9 (2004-2005), fattet Stortinget 9. desember 2004 følgende anmodningsvedtak nr. 139:

«Stortinget ber Regjeringen signalisere lang-siktighet og forutsigbarhet når det gjelder avgifts-fritak for gjenvunnet energi, for å få utløst investeringer på området.»

Anmodningsvedtaket er omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, kap. 3.7.

7.2 Vedtak nr. 358

Ved behandlingen av Dok. nr. 8:57 (2004-2005) Forslag fra stortingsrepresentantene Per Erik Monsen, Harald T Nesvik og Gjermund Hagesæter om endringer i reglene om innførselsmerverdiavgift, jf. Innst. S. nr. 190 (2004-2005), fattet Stortinget 26. mai 2005 følgende anmodningsvedtak nr. 358:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere om et system med snudd avregning kan innebære forenkling av merverdiavgiftssystemet ved import for næringslivet og myndighetene, og legge dette frem for Stortinget på egnet måte i løpet av 2006.»

Anmodningsvedtaket er omtalt i proposisjonen her under pkt. 2.4.

7.3 Vedtak nr. 359

Ved behandlingen av forslag oversendt fra Odels-tingets møte 24. mai 2005, jf. Innst. O. nr. 92, fattet Stortinget 26. mai 2005 følgende anmodningsvedtak nr. 359:

«Stortinget ber Regjeringa snarast fremje lovforslag om felles pensjonskasse for fleire private verksemdar, utan fellesordning for premieutrekning, etter mønster av ein interkommunal pensjonskasse.»

Anmodningsvedtaket er omtalt i proposisjonen her under pkt. 2.8, 8. avsnitt.

7.4 Vedtak nr. 578

Ved behandlingen av St.meld. nr. 2 (2004-2005) Revidert nasjonalbudsjett 2005, jf. Budsjett-innst. S. nr. II (2004-2005), fattet Stortinget 17. juni 2005 følgende anmodningsvedtak nr. 578:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en ny og grundig vurdering av sjokolade- og sukkervareindustriens rammebetingelser, og fremme forslag for å motvirke konkurransevridningen mellom produsenter av svært like produkter, både norske og utenlandske.»

Anmodningsvedtaket er omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, kap. 3.15.

7.5 Vedtak nr. 585

Ved behandlingen av Dok. nr. 8:90 (2004-2005) Forslag fra stortingsrepresentantene Marit Arnstad, Morten Lund og Odd Roger Enoksen om endring av skatteloven slik at kostnader til forskning og utvikling (FoU) kan utgiftsføres når de påløper, jf. Innst. S. nr. 241 (2004-2005), fattet Stortinget 17. juni 2005 følgende anmodningsvedtak nr. 585:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med en grundig vurdering av skattelovens § 14-4 i forbindelse med fremleggelsen av forslaget til statsbudsjett for 2006.»

Anmodningsvedtaket er omtalt i Ot.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte- og avgiftsopplegget 2006 – lovendringer, kap. 18.

7.6 Vedtak nr. 586

Ved behandlingen av forslag oversendt fra Odels-tingets møte 14. juni 2005, jf. Innst. O. nr. 125 (2004-2005), fattet Stortinget 17. juni 2005 følgende anmodningsvedtak nr. 586:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med budsjettet for 2006 fremme forslag til overgangsregler som tar hensyn til at riggselskapernes årlige skattebelastning ikke blir urimelig

stor, og at egenkapitalen ikke blir urimelig belastet i overgangsårene.»

Anmodningsvedtaket er omtalt i Ot.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte- og avgiftsopplegget 2006 – lovendringer, kap. 19.

8 Oversiktstabeller for budsjettet

8.1 Utgifter fordelt på kapitler

					(i 1 000 kr)
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
Regjering					
20	Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)	54 857	61 005	59 100	-3,1
21	Statsrådet (jf. kap. 3021)	105 115	106 753	102 700	-3,8
24	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024)	42 687	46 797	45 000	-3,8
	Sum kategori 00.30	202 659	214 555	206 800	-3,6
Stortinget og underliggende institusjoner					
41	Stortinget (jf. kap. 3041)	882 080	832 949	758 400	-9,0
42	Forsvarets ombudsmannsmnd	3 459	4 000	3 900	-2,5
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043)	30 175	35 559	34 200	-3,8
44	Stortingets kontrollutvalg for etterrettings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	3 281	4 928	5 800	17,7
51	Riksrevisjonen (jf. kap. 3051)	303 527	321 700	316 700	-1,6
	Sum kategori 00.40	1 222 522	1 199 136	1 119 000	-6,7
	Sum programområde 00	1 425 181	1 413 691	1 325 800	-6,2
Finansadministrasjon					
1600	Finansdepartementet (jf. kap. 4600)	264 683	269 489	267 900	-0,6
1602	Kredittilsynet (jf. kap. 4602)	145 864	154 300	160 600	4,1
	Sum kategori 23.10	410 547	423 789	428 500	1,1
Skatte- og avgiftsadministrasjon					
1610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)	1 049 795	1 063 900	1 060 200	-0,3
1618	Skatteetaten (jf. kap. 4618)	3 621 078	3 595 900	3 611 900	0,4
	Sum kategori 23.20	4 670 873	4 659 800	4 672 100	0,3
Offisiell statistikk					
1620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620)	508 389	486 900	496 000	1,9
	Sum kategori 23.30	508 389	486 900	496 000	1,9
Andre formål					
1630	Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	14 431	13 700	14 900	8,8
1631	Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)	190 497	207 200	188 200	-9,2

(i 1 000 kr)

Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
1632	Kompensasjon for merverdiavgift	8 607 304	11 896 431	10 880 000	-8,5
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift			4 937 300	
1634	Statens innkrevingsssentral (jf. kap. 4634)	188 457	171 700	205 000	19,4
1637	EU-opplysning	2 000	2 000	2 000	0,0
	Sum kategori 23.40	9 002 689	12 291 031	16 227 400	32,0
	Sum programområde 23	14 592 498	17 861 520	21 824 000	22,2
Statsgjeld, renter og avdrag mv.					
1650	Statsgjeld, renter m.m.	16 801 782	16 101 585	18 918 300	17,5
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning	47 541 152	500 211	328 243	-34,4
	Sum kategori 24.10	64 342 934	16 601 796	19 246 543	15,9
Statlige fordringer, avsetninger mv.					
1670	Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	10 000			
	Sum kategori 24.20	10 000			
	Sum programområde 24	64 352 934	16 601 796	19 246 543	15,9
	Sum utgifter	80 370 613	35 877 007	42 396 343	18,2

8.2 Inntekter fordelt på kapitler

(i 1 000 kr)

Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
Regjering					
3020	Statsministerens kontor (jf. kap. 20)	452			
3021	Statsrådet (jf. kap. 21)	885			
3024	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24)	8 584	3 320	5 800	74,7
	Sum kategori 00.30	9 921	3 320	5 800	74,7
Stortinget og underliggende institusjoner					
3041	Stortinget (jf. kap. 41)	17 077	13 894	12 900	-7,2
3043	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 43)	189			
3051	Riksrevisjonen (jf. kap. 51)	10 924	1 500	2 300	53,3
	Sum kategori 00.40	28 190	15 394	15 200	-1,3
	Sum programområde 00	38 111	18 714	21 000	12,2
Finansadministrasjon					
4600	Finansdepartementet (jf. kap. 1600)	16 419	12 719	12 700	-0,1
4602	Kredittilsynet (jf. kap. 1602)	127 978	154 300	165 200	7,1
	Sum kategori 23.10	144 397	167 019	177 900	6,5
Skatte- og avgiftsadministrasjon					

(i 1 000 kr)

Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
4610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610)	278 659	220 000	241 100	9,6
4618	Skatteetaten (jf. kap. 1618)	202 963	58 600	85 200	45,4
	Sum kategori 23.20	481 622	278 600	326 300	17,1
Offisiell statistikk					
4620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620)	153 013	122 200	134 800	10,3
	Sum kategori 23.30	153 013	122 200	134 800	10,3
Andre formål					
4631	Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 1631)	29 330	13 000	16 400	26,2
4634	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)	1 334 173	1 347 700	1 403 000	4,1
	Sum kategori 23.40	1 363 503	1 360 700	1 419 400	4,3
	Sum programområde 23	2 142 535	1 928 519	2 058 400	6,7
Statlige fordringer, avsetninger mv.					
5341	Avdrag på utestående fordringer	4 732	13 569	11 322	-16,6
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	2 024 134	2 654 140	4 358 800	64,2
5692	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank	64 432	64 000	82 100	28,3
	Sum kategori 24.20	2 093 298	2 731 709	4 452 222	63,0
	Sum programområde 24	2 093 298	2 731 709	4 452 222	63,0
	Sum inntekter	4 273 944	4 678 942	6 531 622	39,6

8.3 Bruk av stikkordet «kan overføres»

(i 1 000 kroner)

Kap.	Post	Betegnelse	Overført til 2005	Forslag 2006
1600	21	Spesielle driftsutgifter	6 982	26 800
1618	22	Større IT-prosjekter	11 257	180 500
1630	21	Spesielle driftsutgifter	9 169	14 900

Overførbare bevilgninger på Finansdepartementets område er knyttet til prosjekter og ordnin-

ger som går over flere år, og hvor det kan være en viss usikkerhet om framdriften.

8.4 Årsverksanslag per 1. mars 2005 på Finansdepartementets område

Kap.	Betegnelse	Per 1. mars 2004	Per 1. mars 2005
20	Statsministerens kontor	52	58
21	Statsrådet	76	80
24	Regjeringsadvokaten	41	47
Sum	Regjering	169	185
41	Stortinget	386	386
42	Forsvarets ombudsmannsnemnd	4	4
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen	39	40
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	1	3
51	Riksrevisjonen	451	466
Sum	Stortinget og underliggende institusjoner	881	899
Sum	Programområde 00	1 050	1 084
1600	Finansdepartementet	278	271
1602	Kredittilsynet	175	182
Sum	Finansadministrasjon	453	453
1610	Toll- og avgiftsetaten	1 702	1 663
1618	Skatteetaten	5 958	5 867
Sum	Skatte- og avgiftsadministrasjon	7 660	7 530
1620	Statistisk sentralbyrå	874	885
Sum	Offisiell statistikk	874	885
1631	Senter for statlig økonomistyring	212	261
1634	Statens innkrevingsentral	273	263
Sum	Andre formål	485	524
Sum	Programområde 23	9 472	9 392
	Totalt	10 522	10 476

Del II
Budsjettforslaget for 2006

Programområde 00 Konstitusjonelle institusjoner

Programkategori 00.30 Regjering

Utgifter under programkategori 00.30, fordelt på kapitler:

(i 1 000 kr)					
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
20	Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)	54 857	61 005	59 100	-3,1
21	Statsrådet (jf. kap. 3021)	105 115	106 753	102 700	-3,8
24	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024)	42 687	46 797	45 000	-3,8
	Sum kategori 00.30	202 659	214 555	206 800	-3,6

Kap. 20 Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	54 857	61 005	59 100
	Sum kap. 20	54 857	61 005	59 100

Bevilgningen under kapittel 20 Statsministerens kontor dekker ordinære driftsutgifter for Statsministerens kontor.

Kap. 3020 Statsministerens kontor (jf. kap. 20)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	108		
18	Refusjon av sykepenger	344		
	Sum kap. 3020	452		

Kap. 21 Statsrådet (jf. kap. 3021)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	105 115	106 753	102 700
	Sum kap. 21	105 115	106 753	102 700

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen under kap. 21 Statsrådet skal dekke lønnsutgifter til regjeringen, statssekretærene og de politiske rådgiverne, og utgifter til hjemreise, husleie og diett når vedkommende har utgifter til dobbel husholdning. Videre dekker bevilgningen generelle driftsutgifter for den politiske ledelse i departementene, herunder utgifter til tjenesterei-

ser og alle driftsutgifter forbundet med regjeringens biltjeneste.

Det foreslås at Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2006 kan overskride bevilgningen på kapittel 21 Statsrådet for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for Statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer, jf. forslag til romertallsvedtak III.

Kap. 3021 Statsrådet (jf. kap. 21)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	617		
18	Refusjon av sykepenger	268		
	Sum kap. 3021	885		

Kap. 24 Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	38 202	40 477	39 400
21	Spesielle driftsutgifter	4 485	6 320	5 600
	Sum kap. 24	42 687	46 797	45 000

Post 01 Driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke lønns- og driftsutgifter ved Regjeringsadvokatembetet.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Bevilgningen skal dekke prosesskostnader og kostnader til leie av advokater. Posten blir også benyttet til oppdrag som Regjeringsadvokaten påtar seg, jf. kap. 3024, post 03 Oppdrag.

Kap. 3024 Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Erstatning for utgifter i rettssaker	7 417	2 785	5 300
03	Oppdrag	121	535	500
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	900		
18	Refusjon av sykepenger	146		
	Sum kap. 3024	8 584	3 320	5 800

Post 01 Erstatning for utgifter i rettssaker

Inntektsforslaget dekker inntekter som følge av at staten tilkjennes saksomkostninger i sivile saker.

Bevilgningsforslaget er noe usikkert. Inntektsanslaget er oppjustert iht. regnskapstall for de siste årene. Ansvar for innkrevingen av tilkjente saksomkostninger til staten i benefiserte saker overføres fra 2006 til Justis- og politidepartementets kapittel 3470 Fri rettshjelp.

Post 03 Oppdrag

Posten skal dekke inntekter fra oppdrag som Regjeringsadvokaten tar på seg, blant annet for statsforetakene, jf. kap. 24, post 21.

Programkategori 00.40 Stortinget og underliggende institusjoner

Utgifter under programkategori 00.40, fordelt på kapitler:

(i 1 000 kr)					
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst.endr. 05/06
41	Stortinget (jf. kap. 3041)	882 080	832 949	758 400	-9,0
42	Forsvarets ombudsmannsnemnd	3 459	4 000	3 900	-2,5
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043)	30 175	35 559	34 200	-3,8
44	Stortingets kontrollutvalg for etterrettings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste	3 281	4 928	5 800	17,7
51	Riksrevisjonen (jf. kap. 3051)	303 527	321 700	316 700	-1,6
	Sum kategori 00.40	1 222 522	1 199 136	1 119 000	-6,7

Programkategorien omfatter lønns- og driftsutgifter til Stortinget, Forsvarets ombudsmannsnemnd, Stortingets ombudsmann for forvaltningen, Stortingets kontrollutvalg for etterrettings-

overvåkings- og sikkerhetstjeneste og Riksrevisjonen. Forslaget er i samsvar med forslag oversendt fra Stortingets administrasjon.

Kap. 41 Stortinget (jf. kap. 3041)

(i 1 000 kr)					
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	
01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	530 203	591 446	593 700	
21	Spesielle driftsutgifter	8 658			
32	Kjøp av leiligheter, <i>kan overføres</i>	2 000	11 000	6 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	241 904	127 288	49 600	
70	Tilskudd til partigruppene	99 315	103 215	109 100	
	Sum kap. 41	882 080	832 949	758 400	

Hovedoppgaver og organisasjon

Stortingets administrasjon har som hovedoppgave å bistå Stortinget i dets konstitusjonelle og administrative gjøremål, slik disse er nedfelt i Grunnloven, lov, stortingsvedtak og gjennom konstitusjo-

nell praksis, og ellers på best mulig måte å legge forholdene til rette for stortingsrepresentantenes utøvelse av sine oppgaver.

Budsjettet omfatter den parlamentariske virksomheten i vid forstand, medregnet Stortingets deltakelse i internasjonale parlamentarikerforsam-

linger, øvrige reiser og stortingsrepresentantenes godtgjørelser. Budsjettet omfatter også den administrative drift av Stortinget.

Stortingets direktør er Stortingets øverste administrative leder og direkte underlagt Stortingets presidentskap. Administrasjonen er organisert i et konstitusjonelt kontor og fire avdelinger: Drifts- og serviceavdelingen, Forvaltningsavdelingen, Informasjons- og dokumentasjonsavdelingen og Internasjonal avdeling.

Rapport 2004

Stortinget har hatt 99 møter, Odelstinget 42 og Lagtinget 15 møter i 2004. Det er behandlet til sammen 443 stortings-, odelstings- og budsjettinnstillinger. I tillegg er det behandlet 358 private forslag (dokument 8), odelstings- og stortingsmeldinger, odelstings- og stortingsproposisjoner, og 1 614 spørsmål er besvart.

Store utbyggings- og ombyggingsprosjekter har pågått gjennom hele 2004. Dette gjelder komitéhuset, nybygget under Wessels plass med bl.a. nytt lærings- og opplevelsessenter, Tollbugt. 31 og ombygging av Stortingskvartalet.

Budsjett 2006

Det er en nedgang i budsjettforslaget for 2006 i forhold til 2005, mest som følge av at den omfattende byggeaktiviteten avsluttes i 2005, og dessuten som følge av innføring av nettoordning for budsjette- ring av merverdiavgift

Kapittel 41 blir ikke tilført midler fra den sentrale lønnsreserven i staten, og det må følgelig legges inn en viss lønnsreserve i budsjettet.

Kap. 3041 Stortinget (jf. kap. 41)

Post	Betegnelse	(i 1 000 kr)		
		Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Salgsinntekter	7 404	6 662	5 700
03	Leieinntekter	3 222	2 232	2 200
40	Salg av leiligheter	6 451	5 000	5 000
	Sum kap. 3041	17 077	13 894	12 900

Under dette kapitlet budsjetteres blant annet salgsinntekter og leieinntekter. Salgsinntektene kommer stort sett fra kafeteriaene.

Post 01 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Posten omfatter lønn og godtgjørelser for stortingsrepresentanter og ansatte, og utgifter til Stortingets kjøp av varer og tjenester. Posten omfatter også utgifter til reiser, og deltakelse i faste internasjonale parlamentarikerforsamlinger. Utgifter til trykking av Stortingets publikasjoner, drift av Stortingets bibliotek og arkiv, samt vedlikehold og drift av bygninger og Stortingets leiligheter inngår i denne posten. Det er fremmet forslag om lønnsmidler til fire nye stillinger i 2006.

Økningen skyldes blant annet økte kostnader til trygder og pensjoner, arbeidsgiverandel til gruppe, nye stillinger og fjorårets lønnsoppgjør.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Her budsjetteres kjøp av teknisk utstyr, fornyelse og videreutbygging av Stortingets edb-anlegg, kjøp av kunst, ombyggingsarbeider og større vedlikeholdsarbeider mv. i stortingsbygningene. De omfattende byggearbeidene vil bli avsluttet i løpet av 2005.

Post 70 Tilskudd til partigruppene

Posten omfatter Stortingets tilskudd til partienes gruppesekretariater. Tilskuddet til hver stortingsgruppe avhenger av partiets representasjon på Stortinget. Det gis et fast, felles grunntilskudd til hver partigruppe, samt et tillegg per stortingsrepresentant.

Kap. 42 Forsvarets ombudsmannemnd

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	3 459	4 000	3 900
	Sum kap. 42	3 459	4 000	3 900

Hovedoppgaver

Nemnda skal bidra til å sikre de allmennmenneskelige rettigheter for Forsvarets personell, og ved sitt arbeid også søke å medvirke til å effektivisere Forsvaret. Nemndas formann benevnes som Ombudsmannen for Forsvaret. Personellet i Forsvaret kan bringe inn alle typer saker for Ombudsmannen, dersom de mener seg urettmessig behandlet av Forsvarets ordinære forvaltningsorganer. Saker av prinsipiell karakter, eller som har allmenn interesse, forelegges nemnda etter forberedelse av Ombudsmannen.

Stortingets forsvarskomiteé, Forsvarsministeren og Forsvarssjefen kan forelegge saker for nemnda til uttalelse.

Som ledd i tilsynet med tjenesteforholdene i Forsvaret, foretar Ombudsmannemnda rutinemessige befaringer. Medlemmer av Forsvarets ombudsmannemnd er også medlemmer av Ombudsmannemnda for sivile vernepliktige. Også utgifter vedrørende sistnevnte nemnd dekkes over kap. 42.

Rapport 2004

Ved utgangen av hvert år sender Ombudsmannemnda rapport om sin virksomhet til Stortinget

(Dokument nr. 5). Gjenpart av rapporten sendes Forsvarsdepartementet. Nemnda kan også, når den finner det ønskelig, sende rapport til Stortinget om enkeltsaker i årets løp.

Av nemndas rapport for 2004 framgår at det samlede klageantall er stabilt. Stadig flere saker løses gjennom veiledning per telefon. Disse sakene registreres ikke.

Klagesakene knytter seg i hovedsak til spørsmål vedrørende utsettelse av førstegangstjeneste, repetisjonstjeneste og HV-øvelser. Det registreres også stadig klager vedrørende økonomiske ytelser som bostøtte, sosial stønad, erstatninger mv.

Ved sine befaringer ved de militære avdelinger landet over, søker Ombudsmannemnda å bidra til en stadig bedring av tjenesteforholdene i Forsvaret. Nemnda har uttalt tilfredshet med Forsvarsdepartementets oppfølging av befaringsrapportene. Ombudsmannemnda for sivile vernepliktige sender rapport til Stortinget hvert fjerde år.

Budsjett 2006

Budsjettforslaget er basert på samme virksomhetsnivå som i 2005.

Kap. 43 Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	30 175	35 559	34 200
	Sum kap. 43	30 175	35 559	34 200

Hovedoppgaver

Bestemmelser om Stortingets ombudsmann er gitt i lov av 22. juni 1962 med senere endringer, senest ved lov av 16. januar 2004 nr. 3, og i Stortingets instruks for Ombudsmannen av 19. februar 1980, sist endret 2. desember 2003.

Sivilombudsmannen skal, som Stortingets tilitsmann, både bidra til at menneskerettighetene respekteres og føre kontroll med at det i den offentlige forvaltning ikke blir begått urett mot den enkelte borger. Disse oppgavene ivaretas først og fremst gjennom undersøkelser og behandling av klager fra enkeltpersoner. Ombudsmannen tar

imidlertid også opp saker av eget tiltak, og han foretar inspeksjoner og besøk i forvaltningen, fengsler, psykiatriske sykehus og andre lukkede institusjoner. Ved siden av å informere og orientere om ombudsmannens virksomhet, tar besøkene og inspeksjonene sikte på å skaffe ombudsmannen og hans medarbeidere bedre kjennskap til forholdene i forvaltningen og ved institusjonene.

Rapport 2004

Ombudsmannens årsmelding for 2004 ble overlevert Stortinget 3. mars 2004. Meldingen er inntatt i Dokument nr. 4 for 2004-2005.

Mål og budsjett 2006

For å styrke og effektivisere kontrollen med forvaltningens saksbehandling og rettsanvendelser er det ønskelig for ombudsmannen å stadig finne fram til forenklede metoder i sine undersøkelser omkring saksbehandlingsrutiner og praksis. Ombudsmannen ser det som nødvendig og ønskelig å kunne øke omfanget av utadrettede tiltak.

Kap. 3043 Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 43)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	189		
	Sum kap. 3043	189		

Kap. 44 Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	3 281	4 928	5 800
	Sum kap. 44	3 281	4 928	5 800

Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste (EOS-utvalget) er et permanent utvalg, opprettet i 1996. Utvalget har syv medlemmer som alle er valgt for fem år. I budsjettproposisjonen for 1996 er det redegjort nærmere for opprettelsen av utvalget.

Hovedoppgaver

EOS-utvalget skal kontrollere både den sivile overvåkingstjenesten, den militære etterretningstjenesten og sikkerhetstjenesten (EOS-tjenestene). Kontrollutvalgets oppgaver er å føre regelmessig tilsyn med den virksomhet som tjenestene utfører, undersøke alle klager og på eget initiativ ta opp saker og forhold som utvalget ut fra formålet finner det riktig å behandle. Hovedformålet er å ivareta den enkeltes rettssikkerhet.

Det avgis årlig melding til Stortinget om utvalgets virksomhet, og ellers gis innberetning ved behov.

Rapport 2004

Stortingets kontrollutvalg (EOS-utvalget) har i 2003 gjennomført 22 inspeksjoner av ulike etater og avdelinger. Det er avholdt 18 interne arbeidsmøter. Videre er det gjennomført 4 inspeksjonsreiser. Det har i 2004 innkommet 17 klagesaker til utvalget, og utvalget har tatt opp 7 saker av eget tiltak. Nærmere opplysninger om virksomheten er gitt i utvalgets årsmelding (Dokument nr. 16 for 2004-2005).

Budsjett 2006

Posten dekker godtgjørelse for utvalgets medlemmer, og honorar til sakkyndige og andre bistands-

personer. Posten har fram til 2005 dekket lønnsutgifter for én kontormedarbeider, men fra 2005 ble lønnen til sekretariatsleder flyttet fra Sivilombudsmannens kap. 43 til dette kapitlet. I tillegg ble det opprettet en ny stilling som juridisk fagperson for å få utført kontrolloppgaver med den kvalitet som er ønskelig. Da det stadig dukker opp behov for nye

oppgaver, er det også for 2006 lagt inn midler til en ny stilling som juridisk fagperson. Posten dekker videre kontorutgifter, reiseutgifter for utvalgets medlemmer og sekretariat, lokalleie mv. Enkelte fellestjenester, som regnskapsføring mv., blir utført av Stortingets administrasjon.

Kap. 51 Riksrevisjonen (jf. kap. 3051)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	303 527	321 700	316 700
	Sum kap. 51	303 527	321 700	316 700

Hovedoppgaver og organisering

Riksrevisjonen ledes av et kollegium som består av fem riksrevisorer valgt av Stortinget for en periode på fire år. Riksrevisjonens formål, oppgaver og rammevilkår følger av lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004 nr. 21 og instruks om Riksrevisjonens virksomhet av 11. mars 2004. Riksrevisjonen skal gjennom revisjon, kontroll og veiledning bidra til at statens inntekter blir innbetalt som forutsatt og at statens midler og verdier blir brukt og forvaltet på en økonomisk forsvarlig måte, og i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger.

Riksrevisjonens oppgaver følger av riksrevisjonsloven § 9 og er:

- å revidere statsregnskapet og alle regnskaper avlagt av statlige virksomheter og andre myndigheter som er regnskapspliktige til staten, herunder forvaltningsbedrifter, forvaltningsorganer med særskilte fullmakter, statlige fond og andre organer eller virksomheter der dette er fastsatt i særlig lov (regnskapsrevisjon)
- å gjennomføre systematiske undersøkelser av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra Stortingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- å kontrollere forvaltningen av statens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)
- gjennom revisjonen å bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil
- å veilede forvaltningen for å forebygge framtidige feil og mangler.

Riksrevisjonen kan også etter avtale påta seg revisjons-, kontroll- eller bistandsoppdrag internasjonalt. Stortinget kan pålegge Riksrevisjonen å sette i gang særlige undersøkelser. Oppgavene er nær-

mere utdypet i instruksene om Riksrevisjonens virksomhet.

Riksrevisjonen er organisert i syv avdelinger, med fire regnskapsrevisjonsavdelinger, to forvaltningsrevisjonsavdelinger og en administrasjonsavdeling.

Rapport 2004

Riksrevisjonen oversendte følgende dokumenter til Stortinget i 2004:

- Dokument nr. 1 (2004-2005), antegnelser til statsregnskapet og enkelte andre saker
- Dokument nr. 2 (2003-2004), melding om Riksrevisjonens virksomhet i 2003
- Dokument nr. 3-serien, dvs. resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner, selskapskontrollen og enkelte andre saker (12 dokumenter)

I Dokument nr. 2 (2004-2005), som ble lagt fram for Stortinget 18. april 2005, har Riksrevisjonen orientert om virksomheten i 2004.

Organiseringen av statlig virksomhet og oppgaver er under kontinuerlig utvikling, og endringene påvirker i større eller mindre grad også Riksrevisjonens virksomhet. Det kan bl.a. påvirke organisering, ressursdisponering og -behov og arbeidsoppgaver, og kan medføre et endret kompetansebehov hos de ansatte. I 2004 overtok Riksrevisjonen revisjonen av de kommunale skatteregnskapene og det regionale barnevernet. Det vurderes løpende hvilke tilpasninger som er nødvendige som følge av de endringene som skjer.

Det arbeides kontinuerlig med den revisjonsfaglige utviklingen. I 2004 er det bl.a. foretatt en oppdatering av Riksrevisjonens standarder og retningslinjer for revisjonsarbeidet som skal legges til grunn for revisjonsarbeidet fra og med 1. juli 2005.

Det stilles store krav til det arbeidet Riksrevisjonen utfører. Riksrevisjonen må derfor være i stand til å beholde og rekruttere medarbeidere med høyt faglig nivå. Selv om alle nyansatte i revisjonsavdelingene har høyere utdanning, satses det betydelig på kompetanseutvikling og spesialisering på ulike fagområder. Riksrevisjonen utfører flere revisjonsoppdrag internasjonalt, og sammen med øvrig internasjonal virksomhet bidrar også dette til revisjonsfaglig utvikling og kompetanseheving.

Alle dokumenter som sendes Stortinget, administrative rapporter og annen informasjon om Riksrevisjonen er tilgjengelig på Internett. Det samme er Riksrevisjonens offentlige journal.

Mål og budsjett for 2006

Riksrevisjonens hovedmål er å gjennomføre en målrettet og forsvarlig revisjon og være et effektivt

kontrollorgan for Stortinget. Det viktigste fundamentet er godt kvalifiserte medarbeidere, faglig oppdatert metodikk og hensiktsmessige IKT-verktøy. Budsjettet tar utgangspunkt i full bemanning. På enkelte områder vil det være nødvendig å engasjere ekstern spisskompetanse, blant annet i forbindelse med enkelte forvaltningsrevisjonsprosjekter og IKT-utvikling.

Post 01 Driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter og utgifter til Riksrevisjonens kjøp av varer og tjenester. Driftsutgiftene er på samme nivå som i 2005-budsjettet. Riksrevisjonen vil fortsatt satse på videreutvikling av IKT-basert revisjonsstøtteverktøy og informasjonssikkerhet.

Kap. 3051 Riksrevisjonen (jf. kap. 51)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Refusjon innland	992	900	1 300
02	Refusjon utland	934	600	1 000
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	3 334		
18	Refusjon av sykepenger	5 664		
	Sum kap. 3051	10 924	1 500	2 300

Riksrevisjonen vil motta refusjoner i forbindelse med inngått leieavtale med IDI-sekretariatet og oppdrag i utlandet. Riksrevisjonen vil også

motta refusjon for lønnsutgifter i forbindelse med en tilsatt som har fått et doktorgradstipendiat.

Programområde 23 Finansadministrasjon

Programkategori 23.10 Finansadministrasjon

Utgifter under programkategori 23.10, fordelt på kapitler:

(i 1 000 kr)					
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
1600	Finansdepartementet (jf. kap. 4600)	264 683	269 489	267 900	-0,6
1602	Kredittilsynet (jf. kap. 4602)	145 864	154 300	160 600	4,1
	Sum kategori 23.10	410 547	423 789	428 500	1,1

Kap. 1600 Finansdepartementet (jf. kap. 4600)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	223 894	225 770	229 400
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	25 376	32 000	26 800
50	Overføring fra Finansmarkedsfondet	82		
70	Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet	9 778	11 719	11 700
95	Finansmarkedsfond	5 553		
	Sum kap. 1600	264 683	269 489	267 900

Hovedoppgaver

Finansdepartementets arbeidsoppgaver kan deles opp i fire hovedområder:

1. Samordning av den økonomiske politikken, som omfatter:
 - overvåking og analyse av den økonomiske utviklingen
 - penge- og valutakurspolitikk
 - inntekts- og fordelingspolitikk
 - strukturpolitikk, herunder funksjonsmåten til arbeidsmarkedet og produktmarkedene
 - internasjonalt økonomisk samarbeid
 - statlig fordrings-, fonds- og gjeldsforvaltning
 - offisiell statistikk, herunder overordnet styring av Statistisk sentralbyrå
2. Arbeidet med statsbudsjettet, som omfatter:
 - statsbudsjettets utgifter og inntekter under de enkelte fagdepartementene
 - effektivitet og ressursbruk i statsforvaltningen og økonomiske og administrative virkninger av offentlige utgifter
 - forvaltning og utvikling av regelverk for økonomistyring i statsforvaltningen, tiltak for å tilrettelegge for økonomistyringen i virksomhetene og overordnet styring av Senter for statlig økonomistyring
 - saker fra fagdepartementene med økonomiske og administrative konsekvenser
3. Arbeidet på skatte- og avgiftsområdet, som omfatter:
 - skatte- og avgiftsforslag som ledd i den samlede finanspolitikken

- regelverksutvikling for skatter, avgifter og toll
 - skatte- og avgiftssystemenes virkninger på det offentlige inntekter, ressursutnyttelsen i økonomien og fordelingsvirkninger
 - overordnet styring av skatteetaten, toll- og avgiftsetaten og Statens innkrevingsentral
 - internasjonalt samarbeid på skatte-, toll- og avgiftsområdet
4. Arbeidet med finansmarkedsspørsmål, som omfatter overordnet styring av Kredittilsynet og utforming av regelverk for og overvåking av:
- finansinstitusjonene, herunder banker, øvrige kredittinstitusjoner, forsikringselskaper, eiendomsmeglere mv.
 - verdipapirmarkedet, autoriserte markedsplasser og børser
 - struktur- og konkurransepolitikk for finansmarkedet
 - regnskaps- og revisjonslovgivning

Rapport

Økonomisk politikk og forvaltning av statens gjeld og finansielle aktiva

Arbeidet med å utforme og samordne Regjeringens økonomiske politikk er en av Finansdepartementets hovedoppgaver. Politikken og de analyser den bygger på, gis en bred omtale i de løpende budsjettokumentene til Stortinget. I 2005 har oppfølging av Perspektivmeldingen og Pensjonsmeldingen som ble lagt fram henholdsvis i november og desember 2004, stått sentralt, med vekt på langsiktige utviklingstrekk og hvilke krav de setter til den økonomiske politikken. En odelstingsproposisjon om opprettelse av Statens pensjonsfond, basert på Statens petroleumsfond og Folketrygdfondet, legges fram samtidig med budsjettforslaget for 2006. Departementet arbeider også fortløpende med forvaltning av statens gjeld og finansielle aktiva, herunder oppfølging av Statens petroleumsfond og Folketrygdfondet. Høsten 2004 ble nye etiske retningslinjer for Petroleumsfondet etablert, og Petroleumsfondets etiske råd ble opprettet. Innsatsen på dette feltet er styrket ytterligere gjennom det siste året.

Arbeidet med statsbudsjettet og økonomistyring i staten

Finansdepartementet har et overordnet ansvar for effektiv ressursbruk i statsforvaltningen. Dette ivaretas blant annet ved å fastsette og forvalte felles prinsipper og normer for økonomistyring i staten (økonomiregelverket mv.) og ved ulike tiltak for å

legge til rette for økonomistyringen i statlige virksomheter.

Finansdepartementet har gjennomført flere regionale seminarer om det reviderte Reglementet for økonomistyring i staten og de nye Bestemmelser om økonomistyring i staten, som ble fastsatt 12. desember 2003. Videre har departementet utarbeidet en ny veileder i samfunnsøkonomisk analyse og en veileder i evaluering i tråd med bestemmelsene om økonomistyring i staten. Disse dokumentene ferdigstilles i 2005.

Finansdepartementet samordnet eksisterende funksjoner innenfor statlig økonomistyring i én virksomhet under Finansdepartementet fra 1. januar 2004. Formålet med samordningen var å styrke den statlige økonomistyringen og forbedre ressursutnyttelsen på området. Omstillingen gjennomføres i løpet av 2004 og 2005. Det vises til nærmere omtale under kap. 1631 Senter for statlig økonomistyring.

Finansdepartementet har fulgt opp Regjeringens forslag til utprøving av nye regnskapsprinsipper og synliggjøring av flerårskonsekvenser i statsbudsjettet, jf. omtale av Regjeringens vurderinger av Statsbudsjettutvalgets utredning i Gul bok 2004. Regjeringen anbefalte der at periodiseringsprinsippet bør tas i bruk i statlig regnskapsføring i det omfang og i den utforming som er tjenlig ut fra en samlet vurdering av nytte og kostnader. Regjeringen la opp til skrittvis å vurdere bruk og innføring av periodiseringsprinsippet, i første omgang på virksomhetsnivå. Det ble også lagt til grunn at bevilgningsvedtakene fortsatt baseres på kontantprinsippet. Videre la Regjeringen opp til at det fra og med budsjettforslaget for 2005 skulle presenteres helhetlige budsjettframskrivninger for tre år utover budsjettforslaget, jf. kapittel 11 i Gul bok 2005.

Finansdepartementet startet i 2004 arbeidet med å utvikle standarder for regnskapsføring etter periodiseringsprinsippet i statlige virksomheter, jf. nærmere omtale i pkt. 2.6 i del I.

I St.prp. nr. 48 (2004-2005) Om bevilgningsreglementet ble det lagt fram forslag til nytt bevilgningsreglement, basert på en helhetlig, teknisk revisjon av reglementet. Forslagene var av redaksjonell og språklig karakter, med sikte på å gi reglementet en noe klarere struktur og en enklere utforming av enkelte bestemmelser. Stortinget vedtok 26. mai 2005 det nye reglementet på grunnlag av Innst. S. nr. 187 (2004-2005).

Skatte- og avgiftsområdet

Stortinget vedtok høsten 2004 en reform av skattesystemet med innføring av en fritaksmetode for

aksjeinntekter i selskapssektoren og en skjermingsmetode for beskatningen av personlige aksjonærer. Endringene ble fulgt opp i Ot.prp. nr. 92 (2004-2005) med forslag om innføring av en skjermingsmetode også for deltakere i deltakerlig-nede selskaper og for eiere av enkeltpersonforetak. Endringene ble vedtatt av Stortinget 17. juni 2005.

Stortinget gav også tilslutning til forslag om å avvikle fordelsbeskatningen av egen bolig, med virkning fra og med inntektsåret 2005.

Regjeringen foreslo også vesentlige endringer i reglene for beskatning av firmabil. Endringene ble vedtatt av Stortinget med virkning fra og med inntektsåret 2005.

Departementet har arbeidet med en gjennomgang av reglene om fradrag i norsk skatt for skatt som er betalt i utlandet av norske skattytere (kredit). Saken forventes sendt på høring innen utløpet av 2005, og det tas sikte på å fremme en lovproposisjon i løpet av 2006.

Departementet arbeider med et høringsnotat om innføring av kildeskatt på pensjoner som utbetales fra Norge til personer bosatt i utlandet. Det tas sikte på å sende ut et høringsnotat i løpet av høsten 2005, og at lovproposisjon kan fremmes i løpet av 2006.

Med forutsatt virkning for regnskapsåret 2005 er det vedtatt vesentlige endringer i regnskapslovgivningen. Departementet sendte 3. juni 2005 ut et høringsnotat med forslag til skattemessige tilpasninger til vedtatte endringer i regnskapslovgivningen, alle med forutsatt virkning fra inntektsåret 2005. På bakgrunn av innkomne høringsuttalelser er det bl.a. nødvendig å foreta en ny gjennomgang av forslagene til utforming og lovteknisk gjennomføring av nødvendige endringer av tidfestingsreglene i skatteloven. En lovproposisjon om disse spørsmål ventes fremlagt høsten 2005 med sikte på stortingsbehandling før årsskiftet, jf. også omtale i Ot.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte- og avgiftsopplegget 2006 – lovendringer.

Regjeringens forslag til ny skattebetalingslov er vedtatt. Det vises til Ot.prp. nr. 83 (2004-2005). Regelverket om betaling og innkreving av skatt og avgift samles dermed i én, felles lov. Den nye skattebetalingsloven vil erstatte lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt (skattebetalingsloven). I tillegg vil den nye loven erstatte en rekke regler om betaling av skatte- og avgiftskrav som finnes i annet regelverk. Før lovens ikrafttredelse, trolig i 2007, skal det tilhørende forskriftsverket revideres og samles i én eller flere fellesforskrifter.

Stortinget vedtok i desember 2004 at også likningskontorene skal kunne gi bindende forhånds-

uttalelser. Ordningen er et servicetilbud til lønnstakere, pensjonister og mindre næringsdrivende med enkle skattemessige forhold. Den innebærer at likningskontorene på anmodning fra skattyterne og innen en kort frist, skal gi bindende uttalelser om konkrete skattespørsmål. Ny forskrift om bindende forhåndsuttalelser fra likningskontorene og Skattedirektoratet trådte i kraft 1. august 2005.

Fra 1. juli 2005 er det åpnet for taxfree-salg ved ankomst lufthavn. Dette innebærer at salg ved ankomst er likestilt med salg ved utreise. Ordningen omfatter ikke personer som ankommer fra Svalbard, Jan Mayen eller kontinentalsokkelen. Det er ikke åpnet for forenklet fortolling av varer kjøpt ved ankomst.

Fra 1. juli 2005 er den tidligere monopolordningen for innførsel og handel med teknisk sprit avvirket. Samtidig er reglene for dette området modernisert, og de følger nå i stor grad det som gjelder for innførsel og omsetning av andre avgiftsbelagte varer. Endringene er siste ledd i et større arbeid for å modernisere det lovverket på Finansdepartementets område som er knyttet til alkohol og teknisk sprit.

Fra 1. juli 2005 er det fastsatt nye regler for tollbehandling av landbruksvarer som bearbeides i utlandet. Etter det tidligere regelverket ble det ikke beregnet ordinær toll for råvarene som tilføres i bearbeidingen (norske eller utenlandske), men kun åtte prosent toll på bearbeidingskostnadene. Denne satsen er i mange tilfeller langt under den tollsatsen som importerte produkter normalt blir ilagt. Regelverket kunne derfor innebære en utilsiktet uthuling av importvernet for landbruksvarer. Etter det nye regelverket kan norske landbruksråvarer som brukes i bearbeiding i utlandet, tilbakeføres til Norge tollfritt, mens utenlandske råvarer som tilføres den bearbeidede varen i utlandet skal tollbelegges. Den nye ordningen fører til tollmessig likebehandling av norsk og utenlandsk foredling av norske landbruksvarer.

Det sentrale småbåtregisteret ble med virkning fra 1. mars 2005 overført fra toll- og avgiftsetaten til Redningsselskapet. Småbåtregisteret er etter dette et privat, frivillig register.

Finansmarkedsområdet

Finansdepartementets arbeid med regelverk på finansmarkedsområdet består dels av gjennomføring av EØS-forpliktelser og andre internasjonale forpliktelser i norsk rett, og dels av annen modernisering og oppdatering av regelverk gjennom endringer i lov og forskrift. Departementet behandler i tillegg et stort antall enkeltsaker på finansmarkedsområdet.

Regelverksarbeidet på finansmarkedsområdet har også i stortingsperioden 2004-2005 resultert i mange lovforslag:

Departementet fremmet i Ot.prp. nr. 12 (2004-2005) forslag om endringer i verdipapirhandelloven for å gjennomføre EØS-regler som svarer til direktiv 2003/6/EF om markedsmisbruk og dets utfyllende rettsakter. I tillegg ble det foreslått nye regler om sikkerhetsstillelse for verdipapirforetak, enkelte endringer i revisorloven og en hjemmel for regulering av handel i verdipapirer for ansatte i Kredittilsynet. Lovendringene ble vedtatt av Stortinget 17. desember 2004 og sanksjonert 4. mars 2005. Nye markedsmisbruksregler trådte i kraft 1. september 2005.

I Ot.prp. nr. 39 (2004-2005) fremmet departementet forslag om endringer i regnskapsloven og enkelte andre lover som oppfølging av Stortingets vedtak 19. juni 1998 om å be Regjeringen evaluere ny regnskapslov etter tre regnskapsår, dvs. fra 2002. Lovendringene ble vedtatt av Stortinget 26. april 2005 og sanksjonert 10. juni 2005. Visse deler av loven trådte i kraft straks, noen deler fra 1. juni 2005, og andre deler trer i kraft fra 1. januar 2006. For noen deler av loven er ikrafttredelsestidspunkt ikke fastsatt ennå.

I Ot.prp. nr. 55 (2004-2005) fremmet departementet forslag om ny lov om forsikringsformidling. Loven med tilhørende forskrifter skal gjennomføre i norsk rett Europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/92/EF av 9. desember 2002 om forsikringsmegling. Loven ble vedtatt av Stortinget 8. juni 2005 og sanksjonert 10. juni 2005.

I Ot.prp. nr. 58 (2004-2005) fremmet departementet forslag om lov om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner og i enkelte andre lover (finansgrupper, obligasjoner med pant i utlånsportefølje og skadeforsikringsselskapenes garantiordning). Lovendringene ble vedtatt av Stortinget 8. juni 2005 og sanksjonert 10. juni 2005.

I Ot.prp. nr. 68 (2004-2005) fremmet departementet forslag til nye lovregler for pensjonsforetak og forslag til en ny forsikringslov som er en konsolidering av forsikringsvirksomhetsloven med de endringer som nylig er vedtatt. Lovforslagene bygger på utredning nr. 12 fra Banklovkommisjonen, NOU 2004: 24, som ble avgitt 11. november 2004, og den etterfølgende høringen. Lovreglene ble vedtatt av Stortinget 8. juni 2005 og sanksjonert 10. juni 2005.

I Ot.prp. nr. 69 (2004-2005) fremmet departementet forslag om lov om endringer i verdipapirhandelloven mv. (gjennomføring av prospektdirektivet). Lovforslaget er utformet for å gjennomføre

EØS-regler som svarer til direktiv 2003/71/EF av 4. november 2003 om prospekt som skal offentliggjøres når verdipapirer tilbys til offentligheten eller opptas til handel og om endring av direktiv 2001/34/EF og dets utfyllende rettsakter. Lovforslaget bygger på utkast til lovendringer som foreslått i en rapport av 1. juni 2004 fra en arbeidsgruppe oppnevnt av Kredittilsynet. Lovendringen ble vedtatt av 8. juni 2005 og sanksjonert 10. juni 2005.

I Ot.prp. nr. 95 (2004-2005) fremmet departementet forslag til endringer i regnskapsloven som innebærer en forskriftshjemmel som gir departementet adgang til å fastsette utsatt frist for når forsinkelsesgebyr påløper ved innlevering av årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning, sammenlignet med fristene som framgår av regnskapsloven. Lovendringen ble vedtatt av Stortinget 17. juni 2005 og sanksjonert samme dag. Loven trådte i kraft straks.

Departementet gir hvert år en mer detaljert orientering om regelverksutvikling og viktige forvaltningssaker på finansmarkedsområdet i en egen stortingsmelding, Kredittmeldingen. Det gis derfor ikke en redegjørelse for fastsatte forskrifter og avgjørelser i enkeltsaker her. Disse stortingsmeldingene inneholder også en redegjørelse for virksomheten i Kredittilsynet og i Norges Bank. Kredittmeldinga 2004 ble fremmet som St.meld. nr. 26 (2004-2005).

Departementet har hittil i 2005 mottatt fire utredninger fra offentlig oppnevnte utvalg på finansmarkedsområdet:

- delutredning fra Eiendomsmeglingslovutvalget – «Tryggere budgivning – om budgivning gjennom eiendomsmegler»
- NOU 2005: 13 Om forvalterregistrering av aksjer i norske selskaper
- NOU 2005: 15 Obligatorisk tjenestepensjon
- NOU 2005: 17 Verdipapirmarkedslovutvalgets innstilling

Norsk finansiell sektor ble evaluert av IMF i 2004-2005. Norsk gjennomføring av anbefalinger fra FATF (Financial Action Task Force) om hvitvasking og terrorfinansiering ble evaluert av FATF i 2005.

Budsjett 2006

I kap. 2, del I, i denne proposisjonen omtales flere prioriterte oppgaver for Finansdepartementet i 2006. Videre framgår det av rapportdelen ovenfor at flere av de sakene som er omtalt der, krever oppfølging også etter 2005.

Økonomisk politikk og forvaltning av statens gjeld og finansielle aktiva

Arbeidet med å utforme og samordne Regjeringens økonomiske politikk vil være en hovedoppgave for Finansdepartementet også i 2006. Politikken, og de analyser den bygger på, vil bli gitt en bred omtale i de løpende budsjettokumentene til Stortinget.

Arbeidet med pensjonsreform og opprettelse og oppfølging av Statens pensjonsfond vil stå sentralt i 2006.

Arbeidet med statsbudsjettet og økonomistyring i staten

Departementet vil følge opp Senter for statlig økonomistyring gjennom styringsprosesser og faglig dialog. Senteret skal etter planen ha fullført omstillingen i løpet av 2005 og vil stå overfor utfordringer med å konsolidere og videreutvikle sine tjenester for å bidra til at statlige virksomheter har effektiv ressursbruk. Senteret effektiviserer de operative lønns- og økonomitjenestene, og det vil få økt kapasitet til forvaltning av økonomiregelverket, herunder rådgivning og kompetansetiltak om statlig økonomistyring og økonomiske analyser.

Departementet vil videre prioritere arbeidet med å prøve ut regnskapsføring etter periodiseringsprinsippet i statlige virksomheter og med strategisk utvikling av økonomistyring i staten. Regnskapsføring etter periodiseringsprinsippet vil gi virksomhetene bedre informasjon om kostnader og ressursbruk. Sammen med gode metoder for resultatmålinger i statlige virksomheter forventes dette å gi bedre muligheter for å vurdere effektiv ressursbruk i virksomhetene. Departementet vil i løpet av første halvår 2006 evaluere de foreløpige erfaringene etter det første driftsåret. Det vises også til omtale under kap. 1630 Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring og kap. 1631 Senter for statlig økonomistyring. Videre vises det til omtale av statlig økonomistyring i Gul bok 2006, kap. 9.

I tråd med Statsbudsjettutvalgets innstilling og omtalen i Gul bok 2004, legger departementet i Gul bok 2006 fram flerårige budsjettframskrivninger for årene 2007, 2008 og 2009 etter samme mal som i Gul bok 2005. Arbeidet med flerårige budsjettframskrivninger vil bli videreført i 2006.

Finansdepartementet følger løpende opp arbeidet med kvalitetssikring av større, statlige investeringsprosjekter med bl.a. forskning og utvikling av standarder for prosjektstyring. Forskningen er organisert i et eget forskningsprogram, Concept, som finansieres over kap. 1630, post 21. For en

nærmere omtale av Concept-programmet henvises det til budsjettomtalen under kap. 1630.

Skatte- og avgiftsområdet

Arbeidet på skatte- og avgiftsområdet har som mål at landet har et skatte-, toll- og avgiftssystem som tilfredsstillende politiske, faglige og administrative krav, og en forvaltning som ivaretar dette. I 2006 vil blant annet følgende saker kreve særlig innsats:

Oppfølging av Rederiskatteutvalget

Regjeringen oppnevnte 17. desember 2004 et utvalg som skal gjennomgå og vurdere eventuelle endringer i skattereglene for rederier. Utvalget skal avgi innstilling innen 1. desember 2005. Utvalgets innstilling vil bli sendt på høring, og departementet vil deretter vurdere behovet for eventuelle endringer i regelverket.

Internprising

Departementet arbeider med å gjennomføre OECDs retningslinjer om skattemessig behandling av internprising mellom beslektede selskaper. Som omtalt i St.prp. nr. 1 (2004-2005) fra Finansdepartementet har arbeidet tatt noe lenger tid enn forutsatt. Det tas fortsatt sikte på at høringsnotat sendes ut i løpet av 2005.

Tilleggsskatteutvalgets utredning

Finansdepartementet vil i 2006 videreføre arbeidet med oppfølging av tilleggsskatteutvalgets forslag, jf. nærmere omtale i del I, pkt. 2.7.

Alternativ medisin

Et forslag som innebærer at merverdiavgiftsunntaket for alternativ behandling knyttes opp mot den nylig opprettede registerordningen for alternative behandlere, ble sendt på høring 30. juni 2005 med høringsfrist 1. oktober 2005. Departementet vil følge opp høringsrunden med sikte på at det nye regelverket kan tre i kraft så raskt som mulig etter avsluttet høring.

Nye regler for avgiftslegging ved innføring av brukte kjøretøy

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har kommet til at de norske reglene for fastsettelse av engangsavgiften på bruktimporterte kjøretøy (bruksfradragene) strider med EØS-avtalen. ESA begrunner dette med at dagens avgiftsfastsettelse ikke med

tilstrekkelig presisjon avspeiler det bruktimporterte kjøretøyets faktiske verdi på det norske bruktbilmarkedet. Finansdepartementet har i samarbeid med toll- og avgiftsetaten igangsatt et arbeid for å få endret de norske bruksfradragene i tråd med de føringer som ESA har gitt.

Utvexling av grunndata på personinformasjonsområdet

Regjeringen har besluttet å nedsette en arbeidsgruppe som gis i mandat å kartlegge behov for data fra folkeregisteret og krav til innhold og kvalitet for slike data. Gruppen skal blant annet avklare formål for folkeregisteret med gjennomgang av de brukerinteresser som bør tilgodeses, og foreslå avgrensning av folkeregisterets omfang av nøkkelinformasjon. Det tas sikte på at sluttrapport skal avgis til Finansdepartementet innen utgangen av 2006.

Finansmarkedsområdet

På finansmarkedsområdet legges det også i 2006 opp til et omfattende regelverksarbeid. Dette er dels gjennomføring av EØS-forpliktelser (nye regler for verdipapirforetak og verdipapirmarkedet, nye kapitaldekningsregler), modernisering og gjennomgang av rammelovgivning som ikke er EØS-initiert (regler om «spesialfond»), ny regulering av eiendomsmegling, regler om forenklet IFRS-rapportering og regler om pensjonskasser, og regler for å motvirke og bekjempe økonomisk kriminalitet. Det er redegjort nærmere for prioriterte regelverksoppgaver i proposisjonens del I, kap. 2.8.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Finansdepartementet har som mål at det innen departementets ansvarsområder skal være et systematisk sikkerhetsarbeid og en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser.

En hovedutfordring innen finansiell sektor er å sikre at betalingsformidlingen opprettholdes og fungerer tilfredsstillende også under fredskriser og krig, slik at samfunnets behov for betalingstjenester dekkes.

Sårbarheten i finansiell sektor er i økende grad knyttet til driften av IKT-systemer og kontinuerlig tilgang på telekommunikasjon og strømforsyning. Det har de senere år blitt arbeidet med å effektivisere og tilpasse beredskapsarbeidet i finansiell sektor til de sårbarhetsforholdene som et moderne betalingssystem innebærer. Som et resultat av

dette er det etablert et eget beredskapsutvalg for finansiell sektor (BFI). Beredskapsutvalget har som hovedoppgaver å

- komme fram til og koordinere tiltak for å forebygge og løse krisesituasjoner og andre situasjoner som kan resultere i store forstyrrelser i den finansielle infrastrukturen.
- forestå nødvendig koordinering av beredskapsaker innenfor finansiell sektor, herunder å samordne utarbeidelse og iverksettelse av varslingsplaner og beredskapstiltak ved sikkerhetspolitiske kriser og krig.

BFI ledes av Norges Bank og har deltakere fra myndighetsorganer og andre sentrale aktører i finansiell sektor. Det er lagt opp til at arbeidet med beredskapsspørsmål innen finansiell sektor samordnes innenfor rammen av BFI på grunnlag av beredskapsutvalgets mandat. Utvalget erstatter ikke den enkelte institusjons selvstendige ansvar for beredskapen i egen virksomhet.

Oppfølging av prosjektet «Grønn stat»

Miljøverndepartementet og det daværende Arbeids- og administrasjonsdepartementet satte i 1998 i gang prøveprosjektet «Grønn stat». Basert på erfaringene fra prosjektet ble det bestemt at alle statlige etater og virksomheter innen utgangen av 2005 skal ha innført miljøledelse som en integrert del av organisasjonens styringssystemer.

Som en del av oppfølgingen har Finansdepartementet kartlagt hvordan dets egen drift påvirker miljøet, og det er utarbeidet en intern miljøhandlingsplan. For hver av planens hovedkategorier – innkjøp, transport, energiforbruk og avfall – er det utarbeidet operative miljømål og konkrete tiltak som følges opp i den løpende driften av departementet.

Finansdepartementets underliggende etater vil alle i løpet av 2005 ha innarbeidet miljøledelse i sine styringssystemer. Det er også utarbeidet ulike kartleggingsarbeider som har munnet ut i konkrete miljøtiltak. I likhet med departementet er underliggende etater i vesentlig grad rene kontorbedrifter hvis aktiviteter i beskjedne utstrekning påvirker miljøet. De mest aktuelle miljøtiltakene er energiøkonomisering, avfallshåndtering og økt bruk av papirløs informasjon og kommunikasjon.

Post 01 Driftsutgifter

Driftsbevilgningen dekker lønnsutgifter og andre utgifter til drift av departementet. Finansdepartementet har i underkant av 300 ansatte, og lønnsrelaterte utgifter utgjør vel 69 pst. av budsjettet. Av

Øvrige driftsutgifter utgjør lokalleie den største enkeltposten. I tillegg til rene driftsutgifter dekker bevilgningen også utgifter til styrer, råd og utvalg under departementet. For 2006 foreslås det bevilget 229,4 mill. kroner som er 3,6 mill. kroner høyere enn saldert budsjett for 2005. Det legges opp til om lag samme aktivitetsnivå som i 2005, men med en viss styrking av aktiviteter relatert til Statens petroleumsfond.

Det foreslås en merinntektsfullmakt knyttet til kap. 4600, post 02, jf. forslag til romertallsvedtak II.1 og omtale i kap. 6.2.1 i del I.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Posten omfatter hovedsakelig utgifter til kjøp av forsknings- og utredningsoppdrag under Finansdepartementet. En vesentlig del av midlene brukes til forskning i regi av Norges forskningsråd, blant annet knyttet til skatteøkonomi, økonomisk kriminalitet og helseøkonomi. Bevilgningen dekker også utgifter til kjøp av utviklingstjenester fra Statistisk sentralbyrå. En viktig oppgave som Statistisk sentralbyrå ivaretar for departementet, er å vedlikeholde det økonomiske modellapparatet som brukes ved utforming av den økonomiske politikken. I tillegg brukes midlene på posten til en rekke enkeltstående utredningsarbeider, blant annet kjøp av eksterne konsulenttjenester knyttet til departementets oppfølging av Statens petroleumsfond.

For 2006 foreslås det bevilget 26,8 mill. kroner som er 5,2 mill. kroner lavere enn for 2005. Hovedårsaken til reduksjonen er en engangsbevilgning i 2005 i forbindelse med overføring av småbåtregisteret fra toll- og avgiftsetaten til Redningsselskapet.

Post 70 Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet

I forbindelse med statsbudsjettet for 2002 ble det vedtatt å nytte en del av provenyet fra omdanning og salg av Oslo Børs til å opprette et finansmarkedsfond med en fondsavsetning på 90 mill. kroner. Fondets kapital ble senere økt til ca. 201 mill. kroner ifm. omdanning og salg av Verdipapirsentralen. Fondets formål er å bidra til økt kunnskap om, og forståelse for, finansielle markeds virkemåte, samt å fremme innsikt og øke bevissthet med hensyn til næringslivsetikk på finansmarkedsområdet. Fondets avkastning skal inntektsføres i statsbudsjettet og gi grunnlag for en utgiftsbevilgning til nevnte formål. Styret for fondet ble oppnevnt av Finansdepartementet 10. april 2003. Finansdepartementet fastsatte 19. desember 2003 vedtekter for fondet og 23. april 2004 Regelverk for Finansmarkedsfondet.

Som følge av at Finansmarkedsfondet reelt sett ikke startet sin virksomhet før i 2004 ble fondets kapital i juni 2004 økt med ubenyttet andel av 2003-bevilgningen. Etter dette utgjør kapitalen i Finansmarkedsfondet 206,666 mill. kroner.

Kapitalen i fondet er plassert som tre kotelån til staten med rente tilsvarende renten på statsobligasjoner med 10 års bindingstid fra valuteringsdagspunktene. Forrige års avkastning fra fondskapitalen føres inn på inntektssiden i statsbudsjettet etterfølgende år. For 2005 anslås avkastningen til vel 11,7 mill. kroner. Dette beløpet foreslås inntektsført på kap. 4600 Finansdepartementet, post 80 Avkastning fra Finansmarkedsfondet. Det samme beløpet foreslås utgiftsført på kap. 1600 Finansdepartementet, post 70 Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet. Kostnader til drift av fondet, herunder styrehonorar og andre administrasjonskostnader, vil bli belastet fondet og redusere det beløp som skal fordeles til dets formål.

Kap. 4600 Finansdepartementet (jf. kap. 1600)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Diverse inntekter	6		
02	Diverse refusjoner	1 076	1 000	1 000
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	3 579		
18	Refusjon av sykepenger	1 810		
80	Avkastning fra Finansmarkedsfondet	9 948	11 719	11 700
	Sum kap. 4600	16 419	12 719	12 700

Post 80 Avkastning fra Finansmarkedsfondet

Kapitalen i Finansmarkedsfondet utgjør 206,666 mill. kroner. Forrige års avkastning inntektsføres i statsbudsjettet, og gir grunnlag for en utgiftsbevilgning til fondets formål. Avkastningen i 2005

anslås til vel 11,7 mill. kroner. Dette beløpet inntektsføres under kap. 4600, post 80 i 2006. Det vises til nærmere omtale av fondet under kap. 1600, post 70 Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet.

Kap. 1602 Kredittilsynet (jf. kap. 4602)

		(i 1 000 kr)		
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	144 994	153 600	160 600
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	870	700	
	Sum kap. 1602	145 864	154 300	160 600

Formål, hovedoppgaver og organisering

Kredittilsynet skal se til at institusjonene under tilsyn virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov, samt den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter. Kredittilsynets oppgaver er fastlagt i lov av 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel mv. (kredittilsynsloven), og i de ulike særlovene for områdene under tilsyn.

Kredittilsynets overordnede mål er å arbeide for at finansforetak og markeder fungerer trygt og effektivt til beste for samfunnet og brukerne av finansielle tjenester, og for at de som utfører virksomheten har hensiktsmessige rammebetingelser.

Gjennom tilsyn med foretak og markeder skal Kredittilsynet bidra til finansiell stabilitet og ordnede markedsforhold og til at brukerne kan ha tillit til at finansielle avtaler og tjenester blir fulgt opp etter sin hensikt. I tillegg til sitt forebyggende arbeid skal Kredittilsynet ha beredskap for å bidra til å løse problemer som kan oppstå. Departementet legger til grunn at norsk virksomhet skal ha konkurransevilkår som samlet sett er på linje med virksomheter i andre EØS-land.

Arbeidet er innrettet mot fire områder: Foretak, markeder og markedsplasser, brukere av finansielle tjenester og Kredittilsynets virksomhetsutøvelse.

Kredittilsynet ledes av et styre på fem medlemmer, supplert med to representanter fra de ansatte ved behandling av administrative saker. Virksomheten hadde per 1. mars 2005 en bemanning tilsvarende om lag 182 årsverk.

Sentrale innsatsområder i de nærmeste år**Foretak**

- Følge opp at foretakene har egnet ledelse og utvikler systemer for styring og kontroll i samsvar med endrede risikofaktorer og rammebetingelser.
- Påse at foretakenes risikoeksponering er tilpasset soliditet og kvalitet på styrings- og kontrollsystemer. Det er viktig å sikre god soliditet og bygge opp reserver i gode år.
- Gjennomføre analyser av makroøkonomiske utviklingstrekk og strukturendringer som tidlig kan gi indikasjoner om endringer i finansforetakenes risiko.
- Utvikling av et risikobasert tilsyn for å tilpasse tilsynsmetodene til endringene i finansmarkedene og endringer i kapitaldeknings- og annet regelverk.
- Følge opp overvåking av operasjonell risiko gjennom økt vekt på IKT-rettet tilsynsvirksomhet og regelmessige risiko- og sårbarhetsanalyser for IKT-området.
- Sikre revisorenes uavhengighet, og en tilfredsstillende utførelse av andre tjenester.

Markeder og markedsplasser

- Bidra til en hensiktsmessig regulering av markeder og markedsplasser og følge opp endringene i den internasjonale reguleringen av verdipapirområdet.
- Overvåke utviklingstrekk og institusjoner innenfor infrastrukturen.
- Bidra til bekjemping av organisert økonomisk kriminalitet gjennom tiltak for å forhindre hvit-

vasking av penger og finansiering av terrorisme.

- Sikre at det er klare og hensiktsmessige atferdsregler i verdipapirmarkedet.
- Bidra til at det gis god, rettidig og samtidig informasjon til markedet fra de verdipapirutstedende foretakene.

Brukere av finansielle tjenester

- Arbeide for at finansmarkedet er preget av en effektiv konkurranse og prisdannelse, og av innsyn og gjennomsiktighet.
- Påse at foretakene har rutiner og systemer som sikrer at kontrakter og finansielle avtaler overholdes, og at kundemidler behandles forsvarlig.
- Se til at foretakene har personale og kundefrådgivere med høy kompetanse som gir pålitelig og objektiv informasjon.
- Samarbeide med forbrukermyndighetene og bransjeorganisasjonene for å bidra til bedre informasjon til forbrukerne om finansielle produkter og risiko forbundet med disse.

Kredittilsynets virksomhetsutøvelse

- Sikre en effektiv ressursbruk ved jevnlig å foreta en systematisk gjennomgang av forenkling- og effektiviseringsmuligheter innenfor ansvarsområdet.
- Øke bruken av elektroniske løsninger i rapporteringen fra tilsynsenhetene og i interne systemer.
- Følge internasjonale standarder for tilsyn og videreutvikle metodikk for tilsyn av enkeltinstitusjoner.
- Overvåking av tilstanden i finansmarkedet og finansiell stabilitet.
- Legge vekt på offentlighet og aktiv informasjon om forvaltning og håndheving av regelverket for å sikre forutsigbarhet og for å forebygge overtredelser.
- Det skal årlig fastsettes konkrete mål for saksbehandlingstid for forvaltningssaker som er viktige for brukerne, og for inspeksjonsrapporter og -merknader. Målene og resultatoppnåelsen offentliggjøres.

Rapport 2004

Tabell 9.1 Kredittilsynets ressursbruk, fordelt på tilsynsområder

Tilsynsområder	2003		2004		Plantall	Foreløpige
	Årsverk	Pst.	Årsverk	Pst.	2005	plantall
Banker	44,9	25,8	48,1	27,0	25,8	26,5
Finansieringsselskaper og kredittforetak	6,0	3,5	6,2	3,5	3,0	2,8
Forsikring	42,8	24,5	41,8	23,5	22,5	22,6
Pensjonskasser og fond	7,1	4,1	7,7	4,3	5,1	4,4
Verdipapirhandel	38,6	22,1	37,5	21,1	25,5	22,6
Eiendomsmeglere	7,1	4,1	8,5	4,8	3,6	3,6
Inkassoforetak	4,5	2,6	4,9	2,7	2,6	2,5
Revisorer og regnskapsvirksomhet mv.	23,1	13,3	23,3	13,3	15,1	15,0
Sum	174,1	100	178,0	100	100	100

Generelt

Ressursinnsatsen, målt i årsverk, økte med ca. 2,3 pst. fra 2003 til 2004 (ca. 4 årsverk). Økningen var ca. 4 årsverk lavere enn planlagt. Dette skyldes at stillinger ble besatt senere enn planlagt, og at vakanser har økt. Sykefraværet var fortsatt svært lavt, 2,8 pst. i 2004. Når det gjelder ressursinnsatsen rettet mot de ulike tilsynsgrupper, var det på bankområdet en økning sammenlignet med 2003.

Dette skyldes særlig arbeidet knyttet til nytt kapitaldekningsregelverk og risikobasert tilsyn. Også ressursinnsatsen rettet mot eiendomsmegling, viste en økning. Dette har sammenheng med regelverksarbeid på området.

Når det gjelder ressursinnsatsen fordelt på ulike aktivitetsområder, var økningen størst for den stedlige inspeksjonsvirksomheten og for arbeid med regelverksutvikling. Det var en viss nedgang for forvaltningsarbeid og for administra-

sjon. Som ledd i den generelle overvåking av finansmarkedet ble det også for 2004 utarbeidet en «Tilstandsrapport for finansmarkedet» som ble offentliggjort sammen med årsmeldingen for 2004.

Fra 2003 har Kredittilsynet fastsatt konkrete mål for saksbehandlingstider for et utvalg av forvaltningssaker og for tilsynsrapporter og tilsynsmerknader. For de fleste forvaltningssaker er målet at 90 pst. skal være behandlet innen 30 dager. For enkelte, kompliserte sakstyper er det satt lengre frist. Fristen for tilsynsrapporter og tilsynsmerknader varierer noe mellom de ulike tilsynsområder. Det blir rapportert om måloppnåelse hvert kvartal, og detaljerte resultat blir publisert på www.kredittilsynet.no. For forvaltningssaker var måloppnåelsen i 2004 93,5 pst. for saker med frist på 30 dager, 66,5 pst. for saker med lengre frist, og totalt var måloppnåelsen 85,2 pst. Tilsynsrapporter og tilsynsmerknader hadde for 2004 en måloppnåelse på henholdsvis 90,5 pst. og 87,3 pst.

I 2004 ble det gjennomført en omfattende kvantitativ brukerundersøkelse som, med unntak av regnskapsførere, dekket alle grupper av tilsynsenheter. I undersøkelsen ble Kredittilsynets stedlige tilsynsvirksomhet vurdert som sterkest. Områder som ble vurdert som gode, var Informasjon fra Kredittilsynet, Kommunikasjon med Kredittilsynet, Informasjonsprodukt, og Analyser av markeder og bransjer. Områder som kom i en mellomkategori, var Regulær rapportering til Kredittilsynet, Kredittilsynets internett-sider, Kredittilsynets kompetanse og Helhetlig tilfredshet med Kredittilsynet. Svakest vurdert ble området Utvikling og forenkling av regelverket.

Det Internasjonale Pengefondet (IMF) har gjennomført «a Financial Sector Assessment Program», hvor finanssektoren blir vurdert som sunn, konkurransedyktig og veldrevet, og overvåket av et sterkt tilsynssystem.

Nedenfor gis en kort oversikt over prioriteringer og viktige oppgaver i 2004. For en mer detaljert gjennomgang vises det til St.meld. nr. 26 (2004-2005) Kredittmeldinga, som ble lagt fram 8. april 2005.

Banker, finansieringsselskaper og kredittforetak

Kredittilsynet har nøye fulgt utviklingen i tap, mislighold og soliditet. Det blir utarbeidet både regelmessige analyser av kredittinstitusjonenes lønnsomhet, soliditet og risiko og ad-hoc-analyser av aktuelle problemstillinger. Også i 2004 ble det gjennomført undersøkelser knyttet til bankenes kreditt- og likviditetsrisiko. I den makroøkonomiske overvåkingen ble det i 2004 rettet spesiell opp-

merksomhet mot bankenes høye utlånsvekst mot husholdningene. I samarbeid med Statistisk sentralbyrå ble det foretatt beregninger av husholdningenes følsomhet for eventuelle renteøkninger. Kredittilsynets årlige boliglånsundersøkelse viste blant annet at i 2004 var det flere lån som ble tatt opp for å kjøpe ny bolig og færre refinansieringer enn året før. Høsten 2004 ble det gjennomført en undersøkelse om bankenes praksis når det gjelder kreditt til boligformål og informasjon blant annet om konsekvenser av mulige renteøkninger. Flere banker mangler uttømmende retningslinjer. Etter henvendelse fra Kredittilsynet har de to bankforeningene gjennomført tiltak med sikte på å bedre informasjonen til lånekunder. Kredittilsynet gjennomførte en inspeksjon som ledd i utprøving av en ny metodikk for risikobasert tilsyn på markedsrisikoområdet. Operasjonell risiko knyttet til bruk og drift av IKT-systemer utgjør en betydelig risikofaktor. Kredittilsynet følger opp dette ved egne inspeksjoner på IKT-området. Det ble også testet en modul for operasjonell risiko som inngår i det risikobaserte tilsynet.

Avtalen mellom finanstillsynene i de nordiske landene om tilsynet med Nordea-konsernet ble ajourført i 2004. Avtalen tar hensyn til endringene i den juridiske strukturen i konsernet. I 2004 ble det gjennomført fem konsernovergripende, samnordiske tilsyn i Nordea.

Forsikring og pensjonskasser

Kredittilsynet hadde en tett oppfølging av livsforsikringssekskapenes evne til å bære risiko, og bufferkapitalen ble noe styrket i 2004.

I den makroøkonomiske analysen av forsikringsbransjen legges det vekt på selskapenes lønnsomhet og soliditet på bakgrunn av selskapenes aktivasammensetning og det lave rentenivået. Det utarbeides både regelmessige analyser av selskapers lønnsomhet, soliditet og risiko og ad-hoc-analyser av aktuelle problemstillinger.

Tilsynsavtalen mellom Finansinspektionen i Sverige, Försäkringsinspektionen i Finland og Kredittilsynet om tilsynet med If-konsernet er videreført. I 2004 inngikk Finansinspektionen i Sverige, Försäkringsinspektionen i Finland og Kredittilsynet en avtale om tilsyn med Sampo-konsernet. Det er også et nordisk samarbeid om tilsynet med Nordeas livsforsikringsaktiviteter. I tillegg til de tre nevnte tilsyn er også Finanstillsynet i Danmark med.

Kredittilsynet anvender betydelige ressurser på regelverksutvikling og forvaltningsarbeid på forsikrings- og pensjonsområdet.

Verdipapirmarkedet

I utvelgelsen av foretak til stedlig tilsyn blir det benyttet risikobaserte kriterier. Slike kriterier kan være likviditet, kapitaldekning, inntjening, kundeklager og mistanker om brudd på god forretnings-skikk. I 2004 ble foretak som driver megling av egenkapitalinstrumenter, blant annet Internett-meglere, prioritert for stedlig tilsyn. Det ble også foretatt et eget, dokumentbasert tilsyn for et utvalg av forvaltningsselskaper for verdipapirfond, og som rettet seg spesielt mot selskapenes praksis ved tegning og innløsning i fondene.

Kredittilsynet har tilsynsansvar med markedets infrastruktur. Dette innebærer tilsyn med Verdipapirsentralen ASA, Oslo Børs ASA, NOS Clearing ASA, Nord Pool ASA, Nord Pool Clearing ASA og Imarex ASA. Konsekvensene av driftsavbrudd eller feil hos viktige institusjoner som utgjør infrastrukturen, kan være store. Kredittilsynet søker å bidra til at risikoen for alvorlige problemer reduseres til et minimum. Det har skjedd endringer i organiseringen av infrastrukturen i det nordiske verdipapirmarkedet ved at børsene i Stockholm, Helsinki og København har slått seg sammen til ett konsern. Videre har det finske verdipapirregisteret innledet samarbeid med det svenske verdipapirregisteret.

Kredittilsynet har ansvar for tilsynet med håndhevingen av de generelle atferdsregler fastsatt i verdipapirhandelloven, herunder forbudet mot ulovlig innsidehandel og kursmanipulasjon. Det ble også i 2004 foretatt undersøkelser i en rekke saker hvor det har vært mistanke om overtredelse av lovens atferdsregler. Mange av atferdssakene som ble utredet i 2004, var oversendt fra Oslo Børs. Samarbeidet mellom Kredittilsynet, Oslo Børs og ØKOKRIM, har gjennom året blitt tettere og mer omfattende. Hensikten har vært å effektivisere den samlede markedsovervåkingen. Kredittilsynet samarbeider også med Nord Pool. Kredittilsynet benyttet seg flere ganger i 2004 av samarbeidsavtaler med utenlandske tilsynsmyndigheter. Kredittilsynets adgang til å beslutte vinningsavståelse ble første gang benyttet i 2004.

Andre forhold

Eiendomsmeglingsloven ble endret i 2002 med en rekke nye bestemmelser. Kredittilsynet fikk lov hjemmel til å gi bestemmelser på flere områder. Nye forskrifter ble fastsatt i 2004. Dette har medført skjerpede krav til eiendomsmeglingsvirksomhet.

Kredittilsynet har etter revisorloven ansvar for godkjenningen av revisorer. Kredittilsynet har som

tidligere gjennomført forskjellige former for tilsyn med revisorenes virksomhet. Det er etablert en samordning av Kredittilsynets tilsynsvirksomhet og Den norske Revisorforenings kvalitetskontroll med revisorer. Det er gode erfaringer med dette samarbeidet. Kredittilsynet gjennomførte i 2004 et eget tematilsyn rettet mot revisjonen av de fem regionale helseforetakene. Endelige konklusjoner vil foreligge i 2005. Det er ikke avdekket mangler av en slik art at revisor ikke kan sies å ha hatt tilstrekkelig grunnlag for revisjonsberetningene som er avgitt.

Kredittilsynets oppgaver i forhold til regnskapsførere har vært godkjenning av enkeltpersoner og foretak i henhold til lovkrav, samt registerføring og tilsyn. Et høyt antall saker, kombinert med mange henvendelser, har medført relativt lang saksbehandlingstid.

Fra og med 2005 må børsnoterte foretak benytte de internasjonale regnskapsstandardene (International Financial Reporting Standards – IFRS) når de avlegger konsernregnskap. Nasjonale håndhevingsorgan skal etableres i alle EØS-land for å styrke tilliten til at foretakene anvender IFRS på en tilfredsstillende måte, og for å styrke tilliten til de avlagte regnskapene. I Norge har Stortinget vedtatt at Kredittilsynet skal ivareta denne kontrollfunksjonen med virkning fra 2005. I 2004 forberedte Kredittilsynet ivaretakelsen av de nye oppgavene. Det har vært nødvendig å rekruttere flere medarbeidere med høy kompetanse.

Budsjett 2006

Budsjettforslaget for 2006 innebærer en nominell økning på 4,1 pst. fra 2005. Korrigert for ny nettoordning for budsjettering av merverdiavgift er økningen 7,1 pst. Fra 2006 utgår post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, og utgifter som tidligere har vært ført på denne posten, blir heretter ført på post 01 Driftsutgifter.

Nye kapitaldekningsregler er under utarbeidelse, med sikte på fastsettelse og gjennomføring innen 2007. Budsjettøkningen gir mulighet for å møte behov for kompetanseoppbygging og ressursøkning som vil følge av nye kapitaldekningsregler og utvikling av et risikobasert tilsyn.

Kredittilsynets kontrollfunksjon med regnskapene til de børsnoterte foretak etter innføringen av IFRS følges opp, og det er foreslått midler til en klagenemnd og et ekspertutvalg. Budsjettforslaget inneholder midler til gjennomføring av Kredittilsynets oppgaver som overordnet myndighet for prospektkontrollen. Oslo Børs har det operative ansvaret for den løpende kontroll av prospekter. Budsjettforslaget gir også mulighet til å styrke

innsatsen i tilsynet med revisorer og regnskapsførere.

Det er også tatt hensyn til at Kredittilsynet får økte oppgaver knyttet til gjennomføringen av nytt verdipapirmarkedsdirektiv og oppfølging av direktivene om markedsmisbruk, løpende rapportering og oppkjøpstilbud. Disse oppgavene følger av nye EØS-regler som skal bidra til et mer enhetlig og velfungerende verdipapirmarked i hele EØS-området. Økt kontrollinnsats fra Kredittilsynet skal sikre den tillit som er nødvendig for at markedet kan fungere effektivt. Det er nødvendig med økt internasjonalt samarbeid om tilsyn for å sikre lik praktisering av felles EØS-regelverk. Kredittilsynet må derfor prioritere ressurser til gjennomføring av omfattende nye EØS-regler også på dette området. En del av ressursbehovet ved de nye oppgavene til Kredittilsynet er dekket gjennom intern effektivisering og omprioritering. Det vises ellers til at Kredittilsynet er en type virksomhet som betaler arbeidsgiverandelen av pensjonspremien direkte til Statens pensjonskasse. Det har fra og med 2005 vært en sterk økning i denne premieandelen. Budsjettforslaget inkluderer midler til å dekke økningen i 2006.

Prioriterte oppgaver i 2006:

Foretak

- Påse at lover og regelverk blir fulgt, og raskt og effektivt håndtere brudd som måtte forekomme, samt sikre gode etiske normer og ordnede forhold blant aktørene i finansmarkedet.
- Gjennomføre stedlig tilsyn i tilstrekkelig omfang, blant annet for å sikre at foretakenes ledelse er egnet og at risikoen står i rimelig forhold til soliditet og kvalitet på risikostyrings- og kontrollsystemer.
- Fortsette arbeidet med å tilpasse norsk kapitaldekningsregelverk til Basel II/EU-kravene, og arbeidet med tilrettelegging av et risikobasert tilsyn.
- Oppfølging av kreditt- og likviditetsrisiko i bankene, herunder situasjonen for husholdninger og for boligmarkedet.
- Oppfølging av operasjonell risiko, herunder prioritere IKT-rettet tilsynsvirksomhet.

- Fortsatt oppfølging av solvens- og bufferkapital i livsforsikringsselskapene, og vurdering av utviklingen i lønnsomhet på bakgrunn av rentenivå og aktivasammensetning. Det er viktig at aktivasammensetningen står i et godt forhold til selskapenes risikobærende evne (soliditet).
- Overvåking av struktur og endringer i norsk og internasjonal økonomi med betydning for finansinstitusjoner og finansmarkeder og tilsynet med disse.
- Videreføre tilsynet med de største revisjonsselskapene, bl.a. for å bidra til at kapitalmarkedet sikres tilfredsstillende finansiell informasjon.

Markeder og markedsplasser

- Sikre en god gjennomføring av kontrollen med børsnoterte foretaks finansielle rapportering (regnskapskontrollen).
- Oppfølging av nye EU-direktiver på verdipapirområdet.
- En effektiv håndheving av atferdsreglene i verdipapirmarkedet og markedet for kraftderivater.
- Fortsatt prioritere tilsynsarbeidet rettet mot utviklingstrekk og institusjoner innenfor infrastrukturen, så som børser, verdipapirregistre, oppgjørssentraler og betalingssystemer.

Brukere av finansielle tjenester

- Fortsette samarbeidet med forbrukermyndighetene og bransjeorganisasjonene for å bidra til bedret informasjon til brukerne om finansielle produkter og risiko forbundet med disse.
- Se til at virksomheten i foretakene drives i samsvar med god forretningsskikk, at kundemidler behandles forsvarlig og at finansiell rådgiving er mest mulig objektiv.
- Bistå med informasjon og veiledning ved innføring av obligatorisk tjenstepensjon.

Kredittilsynets virksomhetsutøvelse

- Økt bruk av elektroniske løsninger i virksomhetsutøvelsen.
- Prioritere arbeidet med effektivisering og forenkling.

Kap. 4602 Kredittilsynet (jf. kap. 1602)

		(i 1 000 kr)		
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Bidrag fra tilsynsenhetene	126 651	154 300	165 200
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	704		
18	Refusjon av sykepenger	623		
	Sum kap. 4602	127 978	154 300	165 200

Tilsynets utgifter dekkes i sin helhet av de institusjoner som er under tilsyn etter kredittilsynslovens § 1 eller annen lovhjemmel. Utlikningen foretas av Kredittilsynet og godkjennes av Finansdepartementet. Inndekningen av utgiftene er hjemlet i § 9 i kredittilsynsloven. Det totale bidrag fra tilsynsenhetene i 2006 er budsjettert til 165,2 mill. kroner. Beløpet er 4,6 mill. kroner høyere enn forslaget til utgiftsbudsjett (kap. 1602). Forskjellen gjelder det merverdiavgiftsbeløp som det er anslått at Kredittilsynet vil betale i 2006, men som etter ny ordning for nettobudsjettering av merverdiavgift i staten ikke skal posteres på institusjonens eget utgiftsbudsjett.

På grunn av at beregningen og betalingen av den enkelte tilsynsenhets bidrag skjer etterskuddsvis, vil ikke de budsjetterte inntektene for 2006 bli inntektsført før i 2007. Bakgrunnen for dette er at det totale utlikningsbeløpet ikke vil være klart før på slutten av budsjettåret. Oversikten over hvilke enheter som skal utliknes vil heller ikke foreligge før året er omme. Fra og med 2005 utlignes også på filialer av foretak som er hjemmehørende i andre EØS-land. Fordi tilsynsoppgavene rettet mot filialene er mindre omfattende enn for norske selskap, betaler disse en redusert tilsynsavgift.

Programkategori 23.20 Skatte- og avgiftsadministrasjon

Utgifter under programkategori 23.20, fordelt på kapitler:

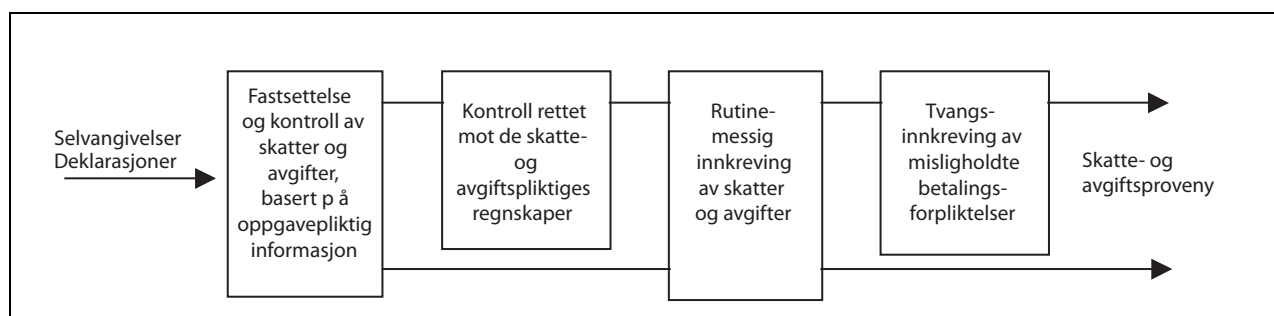
Kap.	Betegnelse	(i 1 000 kr)			
		Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
1610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)	1 049 795	1 063 900	1 060 200	-0,3
1618	Skatteetaten (jf. kap. 4618)	3 621 078	3 595 900	3 611 900	0,4
	Sum kategori 23.20	4 670 873	4 659 800	4 672 100	0,3

Organisering og ansvarsområder

Finansdepartementet har det overordnede ansvaret for forvaltning av skatte- og avgiftssystemene. Dette omfatter arbeid med skatte- og avgiftslovgivningen og styringen av den statlige delen av skatte-, avgifts- og tolladministrasjonen (skatteetaten og toll- og avgiftsetaten). De kommunale skatteoppkreverne hører administrativt til kommunene, men er underlagt Finansdepartementets og skatteetatens faglige instruksjonsmyndighet for innkreving av skatt og folketrygdavgifter, og kontrollfunksjoner overfor

arbeidsgivere. Fra 1. juli 2004 overtok staten ansvaret for kontroll og revisjon av skatteoppkreverfunksjonen, ved henholdsvis skatteetaten og Riksrevisjonen.

Finansdepartementet og den øvrige skatte- og avgiftsadministrasjonen skal blant annet sikre en tilfredsstillende etterlevelse av regelverket for skatter, avgifter og toll. Etatene har som primære oppgaver å fastsette, innkreve og kontrollere. Ved siden av regelverksutvikling, informasjon og veiledning, er verdikjeden i skatte- og avgiftsadministrasjonen som vist i figur 9.1.

Figur 9.1 Skatte- og avgiftsadministrasjonens arbeid med fastsetting og innkreving av skatter og avgifter

Overordnede mål for etatene er å sikre riktig fastsettelse og rettidig innbetaling av skatter, avgifter og toll. I tillegg har toll- og avgiftsetaten som mål å forhindre ulovlig inn- og utførsel av varer. Skatteetaten skal i tillegg sørge for et korrekt og oppdatert folkeregister. Det gis en nærmere

beskrivelse av etatenes hovedmål og resultater mv. under henholdsvis kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten og kap. 1618 Skatteetaten.

For årene 2002–2004 fordelte skatte- og avgiftsinntektene seg som vist i tabell 9.2.

Tabell 9.2 Innbetaling av skatter, avgifter og toll (mill. kroner)

Innbetaling av skatter, avgifter og toll	Regnskapstall		
	2002 ¹	2003 ²	2004 ³
Skatter på inntekt og formue	127 576	120 372	119 534
Arbeidsgiveravgift	79 411	82 325	86 884
Trygdeavgift	57 674	61 694	62 983
Skatt og avgift på utvinning av petroleum	89 701	101 380	118 142
Merverdi- og investeringsavgift ⁴	128 318	128 913	137 337
Andre avgifter	61 414	62 539	66 991
Tollinntekter	1 672	1 614	1 648
Sum skatte-, avgifts- og tollinntekter over statsbudsjettet	545 766	558 837	593 520
Kommune- og fylkeskommuneskatt på inntekt og formue ⁵	87 474	93 210	97 561
Samlede skatte-, avgifts- og tollinntekter	633 241	652 047	691 081

¹ Jf. St.meld. nr. 3 (2002-2003)

² Jf. St.meld. nr. 3 (2003-2004)

³ Jf. St.meld. nr. 3 (2004-2005)

⁴ Investeringsavgiften opphørte 1. oktober 2002.

⁵ Kilde: Statistisk sentralbyrå

Innbetalte beløp som andel av fastsatte beløp har de senere årene ligget på et stabilt høyt nivå for de viktigste skattene og avgiftene. Det vises til

nærmere omtale under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten og kap. 1618 Skatteetaten.

Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)

Post	Betegnelse	(i 1 000 kr)		
		Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	985 152	991 600	974 700
21	Spesielle driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 487	2 300	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	63 156	70 000	85 500
	Sum kap. 1610	1 049 795	1 063 900	1 060 200

Formål, hovedoppgaver og organisering

Det overordnede mål for toll- og avgiftsetaten er å hindre ulovlig inn- og utførsel av varer, og sikre riktig deklarerings-, fastsettelse og rettidig innbetaling av toll og avgifter. Etaten skal yte god service. Toll- og avgiftsetatens hovedoppgaver er å

- hindre ulovlig inn- og utførsel av varer gjennom målrettet kontroll

- sikre statens avgiftsinntekter gjennom effektive og brukervennlige deklarerings-, fastsettelses- og innkrevingssystemer
- tilrettelegge for effektiv grensepassering for næringslivet og for reisende, og slik at brukerne opplever det som enkelt å etterleve regelverket
- avdekke unndragelser av toll og avgifter og annen ulovlig virksomhet, og dermed bidra til like konkurransevilkår og best mulige rammebetingelser for næringslivet

Etaten er organisert med et sentralt direktorat, seks tollregioner med 21 underliggende tollsteder og fire kontroll- og ekspedisjonsenheter.

Per 1. mars 2005 hadde etaten en bemanning tilsvarende 1 663 årsverk. Årsverksressursene var fordelt med 84 pst. i tollregionene og 16 pst. i Toll- og avgiftsdirektoratet.

Mål og resultater 2004

Toll- og avgiftsetatens produksjon på hovedområdene fastsettelse, innkreving og grensekontroll er i all hovedsak gjennomført som forutsatt. I forhold til fastsatte hovedmål for etaten, vurderer departementet driftsresultatene som tilfredsstillende, jf. nedenfor.

Hovedmål 1: Riktig fastsettelse av toll og avgifter

I 2004 var antall innførselsdeklarasjoner om lag 3,9 mill., som var en økning på om lag 120 000 i forhold til 2003. Antall utførselsdeklarasjoner var 1,2 mill., som var en økning på om lag 30 000 i forhold til 2003. Treffprosenten ved kontroll av inn- og utførselsdeklarasjoner økte i forhold til 2003, og lå i overkant av resultatmålene.

Ressursene til fastsettelseskontroll var uendret i 2004 i forhold til 2003, samtidig som antallet utførte kontroller økte med nesten 30 000. Produktivitetsforbedringen antas blant annet å være en følge av en samling av fastsettelseskontrollen i færre og større enheter ved omorganisering av etaten i 2004, og spesielt at Tollregion Oslo og Akershus, som har store volum (2,8 mill. innførselsdeklarasjoner og 0,5 mill. utførselsdeklarasjoner), har gjennomført et produktivitetprosjekt i fastsettelseskontrollen. Prosjektet var en del av Arbeids- og administrasjons-

departementets (nå Moderniseringsdepartementets) nettverksprosjekt knyttet til produktivitetsavtaler i staten 2003–2004.

I tillegg til kontroll i fastsettelsesfasen kommer virksomhetskontrollene, rettet mot toll- og avgiftsinnbetalernes regnskap og lagerhold. Toll- og avgiftsetaten prioriterte i 2004 virksomhetskontroll av mellomstore og mindre bedrifter, kontroll av eksport, kontroll med engangsavgiften på motorkjøretøy og lokale temakontroller. I tillegg avsluttet toll- og avgiftsetaten i 2004 kontrollaksjonen som var rettet mot eksportører av hvitfisk og reker til EU, jf. St.prp. nr. 1 (2004-2005) for Finansdepartementet.

Antall virksomhetskontroller var noe lavere enn i 2003, men antall avdekkede alvorlige overtredelser økte med nær 50 pst. Dette skyldes blant annet mer systematisk bruk av risikovurderinger i kontrollvirksomheten. Det ble beregnet merverdiavgift, toll og avgifter for 330 mill. kroner som følge av disse kontrollene.

Hovedmål 2: Effektiv innkreving av toll og avgifter

Som tabell 9.3 viser, utgjorde toll- og avgiftsetatens samlede inntekter 140,7 mrd. kroner i 2004, en økning fra foregående år på om lag 14 mrd. kroner. Dette skyldes hovedsakelig økte inntekter fra merverdiavgiften og motorvognavgiftene. Økningen i inntektene fra merverdiavgiften på 9,3 mrd. kroner kan ses i sammenheng med en økning i importen på om lag 43 mrd. kroner, eller 15,5 pst. i forhold til 2003. Økningen i inntektene fra motorvognavgiftene fra 2003 utgjorde 5,3 mrd. kroner, hvorav engangsavgiften utgjorde 3,6 mrd. kroner. Inntektene fra øvrige særavgifter ble redusert med 747 mill. kroner i forhold til 2003.

Tabell 9.3 Toll- og avgiftsetaten – inntekter og restanser

	i mill. kroner		
	2002	2003	2004
Inntekter:	123 837	126 772	140 727
- tollinntekter	1 672	1 614	1 648
- merverdiavgift ved innførsel ¹	60 753	62 649	71 969
- avgift på motorvogner ²	32 227	33 513	38 861
- øvrige særavgifter	29 185	28 996	28 249
Akkumulerte restanser	1 646	1 081	942
Nye restanser i året	865	338	290

¹ For merverdiavgiftspliktige næringsdrivende er merverdiavgiften som oppkreves ved innførsel, fradragsberettiget i deres merverdiavgiftsoppgjør med fylkesskattekontorene, jf. også fotnote til tabell 9.5 under kap. 1618 Skatteetaten.

² Motorvognavgifter omfatter kapittel/post: 5536/71 Engangsavgift på motorvogn, 5536/72 Årsavgift, 5536/73 Vektårsavgift, 5536/75 Omregistreringsavgift, 5536/76 Avgift på bensin og 5536/77 Mineraloljeavgift motorvogn.

Andel fastsatte krav som innbetales rettidig, økte med 2,1 prosentpoeng i forhold til 2003 og utgjorde 98,1 pst. i 2004. Andelen har de tre foregående årene ligget mellom 96 pst. og 96,6 pst. Restansenedgangen i toll- og avgiftsetaten fortsetter, jf. tabell 9.3. Reduksjonen skyldes blant annet forbedret innkreving av årsavgiften på motorvogner. Akkumulerte restanser, 942 mill. kroner, utgjorde 0,67 pst. av fastsatte avgifter, mens nye restanser, 290 mill. kroner, utgjorde 0,2 pst. av fastsatte avgifter. Restansenivået anses som meget lavt.

Hovedmål 3: Hindre ulovlig vareførsel, spesielt narkotikasmugling

Erfaringsmessig varierer beslagene fra år til år, og enkeltbeslag kan gjøre store utslag på årsresultatet. Grensekontrollen baseres i stor grad på risikoanalyser og underretning for å avdekke den profittmotiverte smuglingen.

Omorganiseringen av den lokale etatsforvaltningen har som forutsatt gjort det mulig å omdisponere personell til grensekontrollen. Det er etablert flere og større mobile kontrollgrupper, og ressursinnsatsen i operativ kontrollvirksomhet har økt med 13 årsverk i forhold til 2003. Antall kontrollører har også økt betydelig.

Tabell 9.4 Toll- og avgiftsetatens beslag av narkotika, alkohol og tobakk

Utdrag av beslagsstatistikk	2002	2003	2004
Antall narkotikabeslag	1 710	1 889	1 714
Cannabis (i kg)	368,0	239,5	1 200
Heroin (i kg)	35,0	24,8	26,8
Amfetamin (i kg)	38,9	103,4	87,7
Kokain (i kg)	25,0	18,2	23,2
Ecstasy (i stk. tabl.)	53 191	12 488	953
Brennevin (i liter)	13 206	17 842	15 501
Sprit ¹ (i liter)	84 009	13 689	6 241
Vin (i liter)	15 092	28 855	50 275
Øl (i liter)	79 223	166 394	165 924
Sigaretter (stk.)	5 967 963	4 774 836	9 243 465

¹ Brennevin med mer en 60 pst. alkohol.

Det var i 2004 en betydelig økning av beslaglagt mengde cannabis i forhold til 2003. Beslagene på til sammen 1 200 kg, kan i hovedsak henføres til to store beslag som representerer om lag 60 pst. av total mengde. Det var en mindre økning i beslaglagt mengde heroin, mens det for kokain var en økning på nær 30 pst. Sistnevnte økning skyldtes ett stort beslag.

En vedvarende konsekvens av den såkalte metanol-saken er at beslaget av sprit ble ytterligere redusert i forhold til 2003. For vin er derimot beslagsøkningen betydelig.

Antallet beslaglagte sigaretter ble nær doblet fra 2003 til 2004, og en stor del av de beslaglagte sigarettene var produsert illegalt. Analyser som er foretatt ved Tollaboratoriet og hos tobakksfabrikanter i utlandet, viser at de illegalt produserte sigarettene er spesielt helseskadelige. Sammensetningen av stoffene er ukjente, og mengden av tjære og nikotin er høyere enn for legalt produserte sigaretter.

De flyttbare skannerenhetene som ble etablert ved inngangen til 2004, har vært organisatorisk plassert i Tollregion Øst-Norge ved Svinesund, men har også vært benyttet i andre tollregioner i perioder. Skannerenhetene har gjennomført 5 289 kontroller og beslaglagt blant annet 500 kg cannabis, 800 liter brennevin, 2 575 liter vin, 12 100 liter øl, 621 550 sigaretter og 19 kg tobakk.

Ved grenseovergangen ved Storskog er det installert tre portaler (detektorer) for å avdekke smugling av radioaktive materialer. Prosedyrer ved Storskog sørger for at all grensepassering skjer via en av portalene. Systemet fungerer slik det skal, men så langt er det ikke avdekket forsøk på smugling av radioaktivt materiale.

Hovedmål 4: Tilrettelegge virksomheten for næringsliv og publikum

Toll- og avgiftsetaten har i 2004 arbeidet med mange tiltak for å tilrettelegge virksomheten for næringslivet og publikum, herunder forenklede prosedyrer, overgang fra papirbasert til elektronisk transittering (TET/NCTS), periodisk fortolling, oppdatering av informasjon både elektronisk og på papir, temahefter for vareførsel, seminarer for næringslivet og samarbeid med næringslivsorganisasjoner og offentlige etater. Det er videre gjennomført en rekke moderniseringer og forenklinger av regelverket.

Etaten får tilbakemeldinger fra publikum gjennom de regionale informasjonssentrene og gjennom brukerundersøkelser og evalueringer på områder hvor toll- og avgiftsetaten trenger kunnskap om viktige brukergrupper. Disse tilbakemel-

dingene danner grunnlag for tilrettelegging av virksomheten for bedret publikumskontakt og målrettede informasjonstiltak. I 2004 har det vært arbeidet med ny telefonløsning med ett felles nummer til de regionale informasjonssentrene. Fra høsten 2005 vil dette, sammen med ny Internettløsning, gjøre det enklere for publikum og næringsliv å få informasjon fra toll- og avgiftsetaten.

Sentrale utfordringer og tiltak

Toll- og avgiftsetaten står overfor flere utfordringer de nærmeste årene. Nedenfor er enkelte sentrale utfordringer og tilhørende tiltak nærmere beskrevet.

Brukerdifferensiering

Brukerdifferensiering vil være et sentralt begrep i toll- og avgiftsetatens virksomhetsutøvelse i årene framover. Etaten forvalter et omfattende regelverk og forholder seg til ulike typer profesjonelle brukere. Brukerne har forskjellige behov og ulik evne og vilje til å overholde det regelverket som toll- og avgiftsetaten forvalter.

Profesjonelle brukere er i sin forretningsvirksomhet avhengig av regelverket for inn- og utførsel av varer og for særavgifter, eller de transporterer passasjerer. De fleste av disse brukerne opptrer eller ønsker å opptre lovlydig, mens et mindretall bevisst opptrer ulovlig. Brukere som er eller ønsker å være lovlydige, skal møtes med samarbeid og tilrettelegging fra toll- og avgiftsetatens side.

Tilrettelegging for de lovlydige brukerne kan redusere både deres og toll- og avgiftsetatens kostnader. Samtidig kan ressurser settes inn på måltrett kontroll overfor brukere som enten ikke er i stand til å tilfredsstillende toll- og avgiftsetatens kvalitetskrav, eller som foretar bevisste unndragelser og kriminelle handlinger.

Internasjonalisering og samarbeid

Det internasjonale samarbeidet knyttet til handel er stadig viktigere, og toll- og avgiftsetaten må ivareta de krav som stilles gjennom World Trade Organization (WTO), World Customs Organization (WCO) og frihandelsavtaler som Norge har inngått (blant annet gjennom EFTA). Den vesentligste delen av norsk handel skjer med andre europeiske land. Harmoniseringen av regelverk, prosedyrer, metoder og verktøy i forhold til våre europeiske handelspartnere er derfor viktig.

Den teknologiske utviklingen og de internasjonale samarbeidsavtalene innebærer at toll- og

avgiftsetaten mottar informasjon om varer, transportmidler og reisende tidligere enn før. Dermed kan etaten foreta en risikovurdering før grensepassering. Når det gjelder informasjon om varer, flyttes oppmerksomheten internasjonalt stadig mer fra import til eksport, og tiltak som skal sørge for sikker handel, forskyves fra ankomst- til avgangsland. Norsk eksportindustri blir i større grad enn tidligere avhengig av at våre handelspartnere har tillit til sikkerheten i norsk vareeksport. Denne utviklingen stiller krav til et tett internasjonalt samarbeid mellom tollmyndighetene.

Økt internasjonalisering krever også tett nasjonalt samarbeid mellom offentlige myndigheter. Toll- og avgiftsetaten samarbeider tett med skattee-taten, fiskerimyndighetene og politiet mot smugling og økonomisk kriminalitet.

Økt innsats for å styrke grensekontrollen

Internasjonale hendelser har i løpet av de siste årene ført til økt oppmerksomhet om trusler som berører samfunnets sikkerhet. Slike trusler kan dreie seg om narkotika, terror, ulike former for organisert kriminalitet, miljøfarer, matvaresikkerhet, sykdommer og dyrehelse.

Ved å møte potensielle trusler allerede i tilknytning til grensepasseringen, kan samfunnets sikkerhet økes. Toll- og avgiftsetaten skal styrke sin innsats gjennom brukerdifferensiering, videreutvikling av eksisterende kontrollrutiner og -metoder og riktig lokalisering og organisering. For å bidra til effektiv handel og redusere næringslivets kostnader ved overholdelse av regelverket, er det viktig å legge til rette for at grensepassering, deklaring, fastsettelse og fristilling av varer kan skje så enkelt som mulig, samtidig som de samfunnsbeskyttende oppgavene ivaretas. Toll- og avgiftsetaten vil videreutvikle og forsterke samarbeidet med andre myndigheter som har samfunnsbeskyttende oppgaver.

Nye TVINN

Det vises til omtale av Nye TVINN i St.prp. nr. 1 (2004-2005) for Finansdepartementet. TVINN – TollVesenet's INformasjonssystem med Næringslivet – ble tatt i bruk i 1988. I dag er omtrent 1 200 bedrifter knyttet til systemet. TVINN håndterer årlig om lag 5,1 millioner tolldeklarasjoner. 97 pst. av alle fortollingene overføres elektronisk til systemet, og om lag 76 mrd. kroner i toll og avgifter fastsettes og innkreves ved bruk av TVINN.

TVINN ble utviklet i et programmeringsverktøy som ikke tilbys lenger. TVINN-systemet vil derfor bli konvertert til et moderne programme-

ringsverktøy. I tillegg skal det utvikles ny funksjonalitet som vil gi muligheter for forenkling i tollprosedyrer og muligheter for nye tjenester for næringsliv og publikum. Konvertering og nyutvikling er nødvendig og en forutsetning for fortsatt elektronisk dokumentflyt for inn- og utførsel av varer.

Nyutviklingen vil tilrettelegge for mer effektive kontrollprosedyrer, nye analysemuligheter og mer effektiv ressursbruk. Gjennomføringen av prosjektet skal foregå i perioden 2005-2008.

De totale kostnadene i 2005 og 2006 til konverteringen av dagens TVINN anslås til 76 mill. kroner inklusive merverdiavgift og 61 mill. kroner eksklusive merverdiavgift. De totale kostnadene ved utvikling av ny funksjonalitet i TVINN og utskifting av infrastruktur i perioden 2005-2008 anslås til 171,8 mill. kroner inklusive merverdiavgift og 137,4 mill. kroner eksklusive merverdiavgift. I budsjettet for 2006 er det foreslått avsatt 47,6 mill. kroner til Nye TVINN.

Andre saker

Elektronisk fakturering

Toll- og avgiftsetaten vil utrede mulige løsninger for elektronisk fakturering av profesjonelle brukere, blant annet knyttet til årsavgiften på motor-kjøretøy, og deretter tollkredittordningen og dagsoppgjørsordningen. Elektronisk fakturering vil være en forenkling for næringslivet, og bedre kvaliteten på betalingsinformasjonen.

Elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver

Toll- og avgiftsetaten vil starte arbeidet med å etablere et system for elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver. Løsningen vil innebære en vesentlig forenkling for næringslivet, og vil blant annet medføre raskere deklarerings- og færre feil ved innrapporteringen.

Automatisk registrering av grensepasseringer i toll- og avgiftsetatens elektroniske transitteringsystem (TET)

Som et ledd i arbeidet med å forenkle prosedyrer for næringslivet, vil toll- og avgiftsetaten utrede mulighetene for automatisk avlesing/registrering av grensepasseringer i TET. Tiltaket forventes å effektivisere oppgaveløsningen, i tillegg til at næringslivsbelastningen ved grensepassering reduseres. Med en slik løsning vil transportørene ved en normalsituasjon selv kunne registrere grensepasseringen i TET, uten fysisk å framlegge følgedokumentet.

Fortollingsautomat

Toll- og avgiftsetaten ønsker å forenkle og effektivisere fortolling av varer. Det legges opp til å prøve ut en løsning der brukerne før de passerer kontrollsonen, selv kan deklare for varer innført som reisegods og betale med betalingskort. Løsningen vil være et godt alternativ til å bli betjent på "rød sone", og vil være ressursbesparende for både brukerne og etat.

Småbåtregisteret

Småbåtregisteret ble 1. mars 2005 overført til Redningsselskapet for videre drift. Toll- og avgiftsetaten har bistått Redningsselskapet i etableringen.

Nytt valutaregister

I 2004 utviklet toll- og avgiftsetaten nytt valutaregister, og i 2005 ble registeret satt i drift, jf. St.prp. nr. 1 (2004-2005) for Finansdepartementet. I forskriftene til valutaregisterloven ble det åpnet for at de rapporteringspliktige kunne søke om adgang til utsatt rapportering i en overgangsperiode, og de fleste rapporteringspliktige søkte om dette. Innen 31. desember 2005 vil de fleste rapporteringspliktige være tilknyttet registeret. Saksbehandling knyttet til valutaregisteret er lagt til tollregion Midt-Norge.

Ny kontrollstasjon Svinesund

Statsbygg hadde ansvaret for byggingen av nye Svinesund kontrollstasjon, og bevilgninger ble gitt over kap. 2445 Statsbygg. Toll- og avgiftsetaten overtok den nye kontrollstasjonen fra Statsbygg fra 2. kvartal 2005. Stasjonen ble offisielt satt i drift 9. juni 2005. Bygging og idriftssetting ble gjort i henhold til fastsatt plan, jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004.

Betalingskort trafikkstasjonene

For å bedre publikumsservicen skal det legges til rette for bruk av betalingskort ved betaling av omregistreringsavgift og årsavgift på trafikkstasjonene. Løsningen skal være på plass høsten 2005.

Nye oppgaver som følge av endringer i alkoholloven og tilhørende forskrifter

Fra 1. juli 2005 er den tidligere bevillingsordningen for import og engrossalg av alkoholholdige drikkevarer avviklet. Ordningen var administrert av

Sosial- og helsedirektoratet. De registrerings- og kontrollhensyn som lå til grunn for bevillingsordningen, er i stedet lagt inn i toll- og avgiftsetatens ordning for registrering av importører og produsenter av særavgiftspliktige varer. Ved endringen unngås dobbeltkontroll av virksomhetene, og en oppnår ressursbesparelser samlet sett. Ved omleggingen ble den tidligere registreringsordningen i toll- og avgiftsetaten utvidet blant annet ved at rene grossister er tatt inn under ordningen, det er lagt inn krav om vandelsattest og kontrollen er tilsvarende utvidet. Regelendringene er inntatt i Finansdepartementets forskrift 11. desember 2001.

Nye regler for avgiftslegging ved innføring av brukte kjøretøy

EFTAs overvåkningsorgan (ESA) har kommet til at de norske reglene for fastsettelse av engangsavgiften på bruktimporterte kjøretøy (bruksfradragene) strider mot EØS-avtalen. ESA begrunner dette med at dagens avgiftsfastsettelse ikke med tilstrekkelig presisjon avspeiler det bruktimporterte kjøretøyets faktiske verdi på det norske bruktbilmarkedet. Finansdepartementet har i samarbeid med toll- og avgiftsetaten igangsatt et arbeid for å få endret de norske bruksfradragene i tråd med føringene fra ESA. Det vises til omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Mål og budsjett 2006

For toll- og avgiftsetaten er det fastsatt følgende hovedmål for 2006:

- Hindre ulovlig inn- og utførsel av varer
- Riktig deklarering og fastsettelse av toll og avgifter
- Rettidig innbetaling av toll og avgifter
- Yte brukerne god service

Den underliggende målstruktur (kvalitative og kvantitative resultatmål) fastsettes i styringsdialogen mellom Finansdepartementet og toll- og avgiftsetaten i forbindelse med utforming av departementets tildelingsbrev til etaten for 2006. I hovedsak vil de viktigste styringsparameterne for 2006 tilsvare dem som ble anvendt for 2004, og til siktede resultater i 2006 skal generelt være minst like gode som oppnådde resultater i 2004, jf. rapportomtalen foran.

Toll- og avgiftsetatens budsjetttramme for 2006 foreslås satt til 1 060,2 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 0,3 pst. i forhold til saldert budsjett 2005, som hovedsakelig skyldes at anslått utgift til betaling av merverdiavgift er utskilt på eget budsjettkapittel fra 2006 av. Korrigert for denne end-

ringen innebærer forslaget en reell utgiftsvekst, som særlig skyldes prosjektet Nye TVINN.

Post 01 Driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter og øvrige driftsutgifter. For 2006 foreslås det bevilget 974,7 mill. kroner under post 01. Det foreslås en merinntektsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak II.1 og omtale i kap. 6.2.2 i del I.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, overslagsbevilgning

Post 21 Spesielle driftsutgifter er tidligere benyttet til utgifter ved innfordring av restanser. Disse utgif-

tene vil heretter bli dekket over post 01 Driftsutgifter.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Posten omfatter utgifter til anskaffelser til IT-formål, herunder større utskiftninger i etatens IT-infrastruktur. For 2006 foreslås det bevilget 85,5 mill. kroner under post 45, hvorav 47,6 mill. kroner gjelder prosjektet Nye TVINN, jf. nærmere omtale ovenfor.

Kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Ekspedisjonsgebyr	9 228	9 600	8 000
02	Andre inntekter	4 548	2 000	2 100
03	Refunderte pante- og tinglysingsgebyrer	944	900	1 000
04	Gebyr for registrering av småbåter	7 565		
05	Gebyr ved kontroll av teknisk sprit	230	400	
11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	227 996	206 800	230 000
13	Gebyr ved avskilting av kjøretøy	82	300	
15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	229		
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	8 399		
18	Refusjon av sykepenger	19 438		
	Sum kap. 4610	278 659	220 000	241 100

Post 01 Ekspedisjonsgebyr

Posten omfatter gebyrer for privat rekvirert tollbehandling og ekspedisjonsgebyr for utført tollforretning utenfor kontorsted og ekspedisjonstid. Satsene for privat rekvirert tollbehandling foreslås videreført med henholdsvis 260 kroner for 50 pst. overtid og 330 kroner for 100 pst. overtid. Ekspedisjonsgebyret foreslås videreført med 135 kroner per påbegynt halvtime. Det foreslås knyttet en ny merinntektsfullmakt til posten, slik at eventuelle merinntekter hjemler overskridelse av kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Driftsutgifter, jf. forslag til romertallsvedtak II.1 og omtale i kap. 6.2.2 i del I.

Post 02 Andre inntekter

Posten omfatter i det vesentlige leieinntekter, forsinkelsesrenter og inntekter fra auksjonssalg av inndratte varer.

Post 03 Refunderte pante- og tinglysingsgebyrer

Posten omfatter refusjon av pante- og tinglysingsgebyrer som toll- og avgiftsetaten tidligere har betalt ved tvangsinndrivning av restanser, utført av de ordinære namsmenn.

Post 05 Gebyr ved kontroll av teknisk sprit

Posten omfatter til og med 2005 inntekter fra gebyrer i forbindelse med kontroll av teknisk sprit. I forbindelse med statsbudsjettet for 2005 vedtok Stortinget nytt regelverk på området, og det budsjette-res derfor ikke med inntekter for 2006.

Post 11 Gebyr på kredittdeklarasjoner

Posten omfatter inntekter fra gebyret på kredittdeklarasjoner. Gebyret foreslås videreført med 75 kroner.

Post 13 Gebyr ved avskilting av kjøretøy

Posten omfatter til og med 2005 inntekter fra gebyr ved avskilting av kjøretøy ved manglende innbetalt motorvognavgift. Gebyrinntektene vil heretter bli postert på post 02 Andre inntekter. Gebyret foreslås videreført med 900 kroner.

Kap. 1618 Skatteetaten (jf. kap. 4618)

Post	Betegnelse	(i 1 000 kr)		
		Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	3 295 576	3 247 000	3 190 700
21	Spesielle driftsutgifter	93 714	87 100	104 300
22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	123 974	151 300	180 500
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	107 814	110 500	136 400
	Sum kap. 1618	3 621 078	3 595 900	3 611 900

Formål, hovedoppgaver og organisering

De overordnede mål for skatteetaten er å sikre korrekt fastsettelse og innbetaling av skatter og avgifter og å sørge for et oppdatert folkeregister. Etaten skal yte god service. Skatteetatens hovedoppgaver kan inndeles på følgende måte:

- gjennomføre forskudds- og forhåndsskattutskrivning
- sikre skatte- og avgiftsprovenyet, herunder kontrollere grunnlaget for oppgavene fra skatte- og avgiftspliktige og tredjepart
- fastsette og kontrollere skatt på formue og inntekt, i tillegg til folketrygdavgifter
- fastsette, kontrollere og innkreve merverdi- og arveavgift mv.
- kontroll og tilsyn med de kommunale skatteoppkrevernes innkreving av direkte skatter og arbeidsgiveravgift
- folkeregistrering
- informasjon og veiledning til publikum

Skatteetaten omfatter Skattedirektoratet, 19 fylkes-skattekontor, 18 skattefogdkontor og 98 likningskontor med folkeregistre, i tillegg til Sentralskattekontoret for utenlandssaker, Sentralskattekontoret for storbedrifter og Oljeskattekontoret. Videre

deltar skatteetaten ved 98 offentlige servicekontor. Per 1. mars 2005 hadde etaten en bemanning tilsvarende vel 5 850 årsverk.

Mål og resultater 2004

I 2004 ble skatteetatens produksjon på hovedområdene fastsetting, innkreving og folkeregistrering i all hovedsak gjennomført som forutsatt. I forhold til fastsatte hovedmål for etaten vurderer departementet driftsresultatet som tilfredsstillende, jf. nedenfor.

Hovedmål 1: Skatter og avgifter skal fastsettes riktig og til rett tid

I 2004 ble det fastsatt 589,4 mrd. kroner i skatter og avgifter, og fastsatt beløp utgjorde til sammen 16,6 mrd. kroner mer enn forrige år. Det var størst økning i merverdiavgift og petroleumsskatt, henholdsvis 7,8 mrd. kroner og 6 mrd. kroner. Økningen i fastsatt merverdiavgift skyldtes blant annet økt import av varer og tjenester, mens økning i fastsatt skatt fra petroleumsvirksomheten kan forklares med endringer i oljeprisene. Det vises for øvrig til omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Tabell 9.5 Fordelingen av fastsatte skatter og avgifter (mill. kroner)

	2002	2003	2004
Skatt på inntekt og formue	208 000	211 000	206 900
Trygdeavgift	55 100	58 800	61 100
Petroleumsskatt	98 400	91 100	97 100
Sum fastsatt ved likningsbehandlingen	361 500	360 900	365 100
Arbeidsgiveravgift, unntatt sentralt beregnet arbeidsgiveravgift	75 900	79 500	83 800
Merverdiavgift ¹	129 500	131 000	138 800
Arveavgift	1 200	1 400	1 700
Sum fastsatte skatter og avgifter	568 100	572 800	589 400

¹ Beløpet inkluderer den fradragsberettigede merverdiavgift som oppkreves av toll- og avgiftsetaten ved innførsel, jf. fotnote 1 i tabell 9.3 under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten.

Utskriving og endring av skattekort for inntektsåret 2004

For inntektsåret 2004 ble det i desember 2003 skrevet ut om lag 3,3 mill. skattekort. I løpet av 2004 ble 27,5 pst. av skattekortene endret. Dette representerte en nedgang på hele 9 prosentpoeng sammenlignet med tre år tilbake. Nedgangen kan blant annet skyldes at skatteetaten har økt treffsikkerheten i den sentrale forskuddsutskrivningen.

Likning for inntektsåret 2003

I 2004 behandlet skatteetaten selvangivelser for inntektsåret 2003 fra 3 167 000 lønnstakere og pen-

sjonister, 326 000 personlig næringsdrivende og 163 000 selskaper.

Skatteetaten mottok 40,3 mill. oppgaver med grunnlagsdata i forbindelse med skatteoppgjøret i 2004. Av disse oppgavene var 7,5 mill. lønns- og trekkoppgaver og 21,7 mill. saldo- og renteoppgaver. Andel uidentifiserte saldo- og renteoppgaver har gått betydelig ned de senere årene, og resultatene for 2004 var godt innenfor resultatmålet. I alt ble 99,4 pst. av oppgavene med grunnlagsdata mottatt med godkjent kvalitet innen produksjonsstart for den forhåndsutfylte selvangivelsen. Dette var en bedring i forhold til 2003, da resultatet var 98,6 pst.

Tabell 9.6 Antall behandlede selvangivelser m.m.

	2002	2003	2004
Selvangivelse lønnstakere og pensjonister	3 127 000	3 150 000	3 167 000
Selvangivelse personlig næringsdrivende	333 000	331 000	326 000
Selvangivelse etterskuddspliktige selskaper	159 000	161 000	163 000
Grunnlagsdata (lønns- og trekkoppgaver, bankoppgaver mv.)	39 400 000	40 700 000	40 300 000

Av selvangivelsene som ble sendt ut i 2004, ble 99,3 pst. returnert innen fristen – 0,4 prosentpoeng mer enn året før. Det ble ilagt forsinkelsesavgift med om lag 57 mill. kroner.

Gjennomførte brukerundersøkelser viser at muligheten for å levere selvangivelsen elektronisk oppfattes som enkel og brukervennlig. I 2004 valgte om lag 1 186 000 lønnstakere og pensjonis-

ter å levere selvangivelsen via Internett, telefon eller SMS. Fra 2005 er det innført en ny og bedre Internett-løsning, se omtale nedenfor.

For inntektsåret 2003 utgjorde utskrevet forskudd 102,1 pst. av utliknet skatt. Dette var marginalt utenfor resultatmålet som er mellom 98 og 102 pst.

Skatteoppgjøret for inntektsåret 2003 ble klart i juni 2004 for om lag 90 pst. av skattyterne. De resterende fikk skatteoppgjør i oktober 2004 pga. sambeskatning med næringsdrivende ektefelle eller ytterligere kontroll. Færre skattytere fikk restskatt i 2004 enn i 2003, mens antallet med tilgodebeløp økte. Gjennomsnittlig restskattebeløp og tilgodebeløp var på samme nivå som i 2003, henholdsvis 15 500 kroner og 9 000 kroner.

Ved utlegg av likningen ble det i 2004 oppdaget tekniske feil for 1,3 pst. av forskuddspliktige skattytere. Feilraten var på et akseptabelt nivå. Slike feil er blant annet registreringsfeil, maskinelle feil og nye opplysninger fra skattytere eller tredjeperson.

Fra og med 2004 ble det innført ny årssyklus for likning av næringsdrivende og selskaper. Samtidig ble nytt system for likning av næringsdrivende (SLN) satt i landsdekkende drift, og det ble stilt krav om at all elektronisk innrapportering fra næringsdrivende og selskaper skal foretas via Altinn. Det forventes at omleggingene vil gi et godt grunnlag for mer effektiv kommunikasjon med næringslivet.

Sentralskattekontorene

Sentralskattekontoret for storbedrifter, Sentralskattekontoret for utenlandssaker og Oljeskattekontoret er opprettet for å ivareta spesielle områder innen bedriftsbeskatning, beskatning av utenlandske selskaper og arbeidstakere med midlertidig tilknytning til landet og petroleumsvirksomheten.

Sentralskattekontoret for storbedrifter liknet i 2004 om lag 2 850 selskaper, og det ble utliknet skatt for om lag 8,8 mrd. kroner, en økning på 0,4 mrd. kroner. Antall selskaper som ble liknet i 2004, var omtrent som i 2003.

Sentralskattekontoret for utenlandssaker liknet i 2004 om lag 19 000 lønnstakere og sjømenn, vel 2 000 færre enn året før. Det ble liknet til sammen 512 selskaper og næringsdrivende, en økning på 27 fra 2003. Totalt utliknet skatt utgjorde vel 1 mrd. kroner i 2004, om lag det samme som året før.

Oljeskattekontoret liknet 42 selskaper i 2004, ett mer enn i 2003. Utliknet skatt var om lag 97,1 mrd. kroner. Dette utgjør en økning på 6 mrd. kroner.

Arve- og gavesaker

I 2004 behandlet skatteetaten 46 000 arve- og gagemeldinger. Antallet behandlede oppgaver har vært stabilt de senere årene. Alle arve- og gagemeldinger var på landsbasis registrert innen 3 uker etter mottak, som var resultatmålet. Dette gjaldt også i hovedsak for skifteattester og øvrige innberetninger. For

2004 var det et mål at minst 90 pst. av meldingene skulle være behandlet innen 6 måneder, og dette ble nådd. Av klagesaker ble 89 pst. behandlet innen 3 måneder. Dette var en vesentlig forbedring fra 2003, da andelen var 77 pst. Ved utgangen av året var det 218 ubehandlede klager, hvorav 23 var eldre enn 3 måneder.

Skatteetatens og skatteoppkrevernes kontroll av næringslivet

Hensikten med kontrollarbeidet er å avdekke unndragelser og å øke skattyters opplevde oppdagelsesrisiko. Andre tiltak som bidrar til økt etterlevelse er informasjon, veiledning og et godt samarbeid med regnskapsførere og revisorer.

En vesentlig del av skatteetatens kontroll med næringslivet utføres i forbindelse med den årlige likningsbehandlingen i form av kontroll av selvangivelse og grunnlagsdata.

I 2004 hadde etaten som resultatmål å styrke kontrollen av merverdiavgiftsoppgaver, og satsingen medførte en økning i kontrolldekningen på dette området.

Det ble i 2004 gjennomført 17 500 stedlige kontroller, hvorav om lag 9 500 kontroller ble gjennomført av likningskontor og fylkesskattekontor. Skatteoppkreverne gjennomførte i 2004 om lag 8 000 stedlige kontroller hos arbeidsgiverne. Samlet antall stedlige kontroller var litt lavere (2,9 pst.) enn i 2003.

For å gjøre etatens kontrollvirksomhet mer synlig, har skatteetaten lagt vekt på å øke antall formalkontroller (kontroll av at formelle krav oppfylles). Slike kontroller gir også god kontakt med skattyterne, virker preventivt og er mindre ressurskrevende enn tradisjonelle bokattersyn (stedlige kontroller).

Overfor nyetablerte næringsdrivende gjennomfører fylkesskattekontorene og likningskontorene informasjonsmøter med mva-regler, regnskapsregler og krav til bokføring som tema. De største skatteoppkreverkontorene satser også på forebyggende arbeid i form av informasjonsmøter for arbeidsgivere.

Aktørene i store utbyggingsprosjekter som Snøhvitutbyggingen og operaen i Bjørvika, er fulgt spesielt opp med informasjon, veiledning og kontroll.

Saker behandlet i klagenemnder

Fra 1. januar 2004 ble det innført nye regler for valg, sammensetning og geografisk virkeområde for liknings- og overlikningsnemnder. Endringene innebærer at det nå er én likningsnemnd og én overlikningsnemnd for hvert likningskontor.

Tabell 9.7 nedenfor viser at antall saker som er blitt behandlet i likningsnemnd og overlikningsnemnd har gått noe ned i perioden 2002-2004, mens saker behandlet i Riksskattenemnda har økt.

Skatteetaten har over flere år hatt en målrettet innsats for å redusere saksbehandlingstiden i Klagenemnda for merverdiavgift. Ved utløpet av 2004 var 85 pst. av sakene til nemnda behandlet innen 6

måneder. Dette var noe under resultatkravet på 90 pst. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for 2004 var imidlertid om lag 5,5 måneder. Saksbehandlingstidene for første kvartal 2005 viste at 93,4 pst. av sakene som var avgjort i Klagenemnda for merverdiavgift, ble behandlet innen 6 måneder. Resultatutviklingen vil bli fulgt nøye.

Tabell 9.7 Skatteetaten – antall behandlede saker i klagenemnder

	2002	2003	2004
Behandlet i likningsnemnd og overlikningsnemnd	56 000	52 000	49 000
Behandlet i Klagenemnda for petroleumsskatt	17	20	21
Behandlet i Klagenemnda for merverdiavgift	211	259	258
Behandlet i Riksskattenemnda	57	56	73

Hovedmål 2: Skatter og avgifter skal betales til rett tid
Skatt og arbeidsgiveravgift

Per 30. juni 2005 utgjorde samlede innbetalinger for forskuddsordningen (forskuddstrekk og forhåndsskatt) 99,6 pst. av de fastsatte krav for inntektsåret 2004. Videre var samlede innbetalinger av etterskuddsskatt 98,8 pst. av sum krav for inntektsåret 2003. Disse resultatene var uendret i forhold til året før. Totalt innbetalt restskatt var 82,4

pst. av sum krav for inntektsåret 2003. Dette var en økning på 0,4 prosentpoeng fra året før. Resultatforbedringen for restskatt skyldes blant annet innføring av debitortilpasset innkreving ved Oslo kemnerkontor. Resultatnivået for denne kravtypen tilsier imidlertid at det fortsatt er et forbedringspotensial på dette området. Totalt innbetalt arbeidsgiveravgift for avgiftsåret 2004 var 99,7 pst. av sum krav. Dette var på samme nivå som året før.

Tabell 9.8 Skatt og arbeidsgiveravgift 2002-2004 (i mill. kroner) per 30. juni

Inntektsår		2002	2003	2004
Forskuddsordningen ¹	Sum krav	233 310	241 582	253 739
	Totalt innbetalt pst.	99,5 pst.	99,6 pst.	99,6 pst.
	Aktiv restanse	1 053	1 010	1 043
Etterskuddsskatt ²	Sum krav	32 140	28 775	
	Totalt innbetalt pst.	98,9 pst.	98,9 pst.	
	Aktiv restanse	305	296	
Restskatt ²	Sum krav	10 905	10 801	
	Totalt innbetalt pst.	82,0 pst.	82,4 pst.	
	Aktiv restanse	1 943	1 877	
Arbeidsgiveravgift ¹	Sum krav	76 659	79 934	84 579
	Totalt innbetalt pst.	99,6 pst.	99,7 pst.	99,7 pst.
	Aktiv restanse	330	249	281

¹ Målt per 31.12 – 1 år etter inntektsåret

² Målt per 30.06. – 1 ½ år etter inntektsåret

Merverdiavgift og investeringsavgift

På landsbasis var den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for avgiftsinnkreving 26 dager i 2004. Dette var en økning med tre dager i forhold til 2003.

Innbetalt merverdiavgift per 31. desember 2004 for avgiftsåret 2003 i forhold til sum krav viste en

oppgang på 0,2 prosentpoeng sammenliknet med avgiftsåret 2002. Resultatendringen var i samsvar med målsetning for 2004, og den positive utviklingen tilskrives en forbedring i tvangsinnfordringen i 2004. Aktiv restanse for merverdiavgift per 31. desember 2004 var 404 mill. kroner.

Tabell 9.9 Merverdiavgift og investeringsavgift for avgiftsårene 2001-2003 (i mill. kroner)

Avgiftsår	2001	2002	2003
Sum krav ¹	114 047	121 172	120 849
Totalt innbetalt i pst. av sum krav	99,0 pst.	98,9 pst.	99,1 pst.
Aktiv restanse ²	495	433	404

¹ Målt per 31.12. – 1 år etter avgiftsåret

² Unntatt restkrav (krav stilt i bero) og konkurser

Akkumulert restanse

I tabell 9.10 framkommer at per 31. desember 2004 var samlet skatte- og avgiftsrestanse om lag 21

mrd. kroner, noe som er om lag 200 mill. kroner høyere enn året før. Økningen var knyttet til skatt og arbeidsgiveravgift. Det er grunnlag for forbedring på dette området.

Tabell 9.10 Samlede skatte- og avgiftsrestanser per 31. desember (mill. kroner)

	2003 ¹	2004
Skatt og arbeidsgiveravgift	16 209	16 458
Sum krav	349 976	374 443
Restanseandel	4,6 pst.	4,4 pst.
Merverdiavgift og investeringsavgift ^{2 4}	4 596	4 561
Sum krav ^{3 4}	122 050	124 684
Restanseandel ⁴	3,8 pst.	3,7 pst.

¹ Restanse per 31. desember 2003 i tabellen avviker fra opplysninger i St.prp. nr. 1 (2004-2005) grunnet korrigerende av feil.

² Aktiv restanse inklusive konkursbo, men unntatt krav stilt i bero og utgiftsførte krav.

³ Omfatter ikke mva. fastsatt av toll- og avgiftsetaten knyttet til innførsel av varer, eller restitusjonskrav.

⁴ Restansen inkluderer et stort konkursbo på 550 mill. kroner (etterberegning). Holdes dette kravet utenfor er restanseandelen henholdsvis 3,3 pst. i 2003 og 3,2 pst. i 2004.

Debitortilpasset innkreving

Debitortilpasset innkreving er et satsingsområde for å etablere mer systematisk kunnskap om sammenhenger mellom debitor, krav, ressursbruk og tiltaksbruk. Kunnskapen benyttes til å tilpasse til-

taksbruk i innkrevingen til den enkelte debitor. Dette gir både bedre utnyttelse av skatteoppkrevernes og skattefogdkontorenes ressurser, og større fleksibilitet og bedre kommunikasjon med debitor. Det vises for øvrig til erfaringene ved Oslo kemnerkontor, jf. ovenfor.

Skatteoppkreverfunksjonen i kommune 2312 - sokkelkommunen

Arbeidstakere og oppdragsgivere med midlertidig opphold/oppdrag på land eller sokkel i Norge (og som ikke har tilknytning til andre kommuner), knyttes til denne "kommunen". Sentralskattekontoret for utenlandssaker er likningsmyndighet for sokkelkommunen.

1. juli 2002 ble skatteoppkreverfunksjonen for krav fastsatt ved Sentralskattekontoret for utenlandssaker, overført fra skatteoppkreveren i Stavanger til Rogaland skattefutfkontor. Overføringen av oppgaven er evaluert. Departementet er generelt tilfreds med det arbeidet som har vært gjort siden statsovertakelsen i 2002. Det er utført et omfattende og tidkrevende oppryddingsarbeid i skatteregnskapet. Samtidig har skatteetaten etablert gode regnskaps- og innfordringsrutiner og fulgt opp nye krav på vanlig måte. Den akkumulerte restansen per 31. desember 2004 var ca. 555 mill. kroner. Dette er en økning på 65 mill. kroner fra året før. Dette er ikke forenlig med uttalte forventninger i St.prp. nr. 1 (2004-2005), men er en konsekvens av det store oppryddingsarbeidet som viste seg å være nødvendig. Departementet har forventninger om bedre innfordring og lavere restanser i årene framover.

Kontroll av skatteregnskapet

Skatteetaten overtok fra 1. juli 2004 ansvaret for kontroll av skatteregnskapet hos skatteoppkreverne. Kontrollen utføres av regionale kontrollenheter, som administrativt er underlagt fem skattefogdkontor. Ved kontroll av 2004-regnskapene ble det foretatt månedlig kontroll av alle skatteregnskapene, og det ble foretatt 259 stedlige kontroller. Det ble rapportert alvorlige feil for 36 kommuner.

Hovedmål 3: Skatteetaten skal sikre et folkeregister med høy kvalitet

Et oppdatert folkeregister er viktig for mange institusjoner i samfunnet. For å sikre et folkeregister med høy kvalitet er skatteetaten blant annet avhengig av at andre instanser gir korrekte opplysninger til etaten og at endringer meldes raskt. Informasjon og tiltak overfor skifterett, sykehus, kirke med flere er prioritert i 2004. Det avholdes jevnlig møter med Rikstrygdeverket og andre store brukere av folkeregistret for å heve kvaliteten. Det er også innledet samarbeid med Posten med sikte på koordinering av flyttemeldinger og utveksling av adresseopplysninger.

Resultatforbedring på folkeregisterområdet ble prioritert i 2004. Det ledet til kortere saksbehandlingstider for alle meldingstyper i 2004. Fylkesskattekontorenes behandling av klager i bostedssaker er gjennomført på en tilfredsstillende måte.

Folkeregistrene har fått nye oppgaver som følge av ny navnelov. Etter endring av ekteskapsloven har folkeregistrene dessuten overtatt oppgaven med å prøve ekteskapsvilkår. Det er ikke meldt om spesielle problemer knyttet til de nye oppgavene.

Sentrale utfordringer og tiltak

Skatteetaten står overfor flere utfordringer de nærmeste årene. Nedenfor er enkelte sentrale utfordringer og tilhørende tiltak fra etaten nærmere beskrevet.

Det skal være enkelt å handle riktig

I 2004 fulgte Skattedirektoratet opp en undersøkelse foretatt i 1999, som var rettet mot lønnstakere og pensjonister. Andelen med godt inntrykk av etaten har økt fra 49 pst. til 68 pst. Departementet er tilfreds med denne positive utviklingen. Brukerne er relativt godt fornøyd med tilgjengeligheten på telefon, med å komme fram til riktig person, med saksbehandlingen og hvordan de blir møtt. Etatens informasjonsmaterieell oppfattes som lett tilgjengelig og lett å forstå. De som har vært i kontakt med skattemyndighetene siste to år, oppgir i større grad at de har et godt inntrykk, sammenlignet med de som ikke har vært i kontakt.

I 2004 ble www.skatteetaten.no kåret til årets statlige nettsted av Norge.no og Kommunal rapport. I juryens begrunnelse ble det blant annet trukket fram at "nettstedet har et innhold som oppleves som nyttig for brukerne og som gjør det enklere å få utført offentlige tjenester".

Av tiltak for å bedre brukertilgjengelighet ytterligere kan nevnes

- Nettbasert selvangivelse (full PSA på web)
- Skatteattestordningen, som gjør at den skatte- og avgiftspliktige nå får utstedt fullstendig skatteattest ved henvendelse til ett skatteoppkreverkontor eller skattefogdkontor.
- Bindende forhåndsuttalelser fra likningskontorene, som er et servicetilbud til skattytere med enklere skattespørsmål, ble innført i 2005.
- Registerinfo, som er et landsdekkende informasjons- og servicesenter for byggenæringen. Her kan aktørene i næringen få den informasjon de trenger for å vurdere anbudsgiveres seriøsitet før kontrakt inngås. Enheten er i drift fra januar 2005.

Etaten skal bekjempe svart økonomi og skattekriminalitet

Det antas at store beløp ikke oppgis til beskatning. Dette tilsier at etaten må ha betydelig innsats mot svart økonomi og skattekriminalitet. Etaten gjennomfører hvert år en rekke holdningsskapende tiltak overfor ungdom og nyetablerte virksomheter. Det er etablert flere tipstelefoner for å ta imot meldinger fra publikum om svart arbeid. Andre tiltak som bidrar til økt etterlevelse, er informasjon, veiledning og et godt samarbeid med regnskapsførere og revisorer. Skatteetaten og regnskapsførere og revisorer har flere arenaer hvor felles problemstillinger diskuteres.

Innsatsen til de nyetablerte skattekrimenehetene rettes mot mer omfattende skatte- og avgiftskriminalitet. Formålet er å ta de grove og mest alvorlige sakene. Skattekrimeneheten i Oslo og Akershus har vært i virksomhet siden mai 2004. Skatteetaten har per september 2005 etablert Skattekrimeneheten i Nord-Norge, Skattekrimeneheten i Midt-Norge, Skattekrimeneheten i Hordaland og Sogn og Fjordane og Skattekrimeneheten i Rogaland og Vest-Agder.

Bransjevise kontroller har vist seg effektive både ved at etaten tilegner seg kunnskap om den spesifikke bransjen, og ved at slike kontroller har en preventiv virkning også overfor dem som ikke blir kontrollert. Bruk av media er med på å belyse slike aksjoner. Seriøse aktører i markedet gir god respons på denne type kontroller. Informasjon og forebyggende arbeid er høyt prioritert i aksjonene.

Aktivt samarbeid med andre

Skatteetaten legger stor vekt på godt samarbeide med andre myndigheter i inn- og utland, samt aktører i markedet, som arbeidslivs- og bransjeorganisasjoner. Mange kontroller gjennomføres i samarbeid med eksempelvis toll- og avgiftsetaten, politiet, Mattilsynet, Arbeidstilsynet, Fiskeridirektoratet og trygdeetaten.

Det nordiske samarbeid og Østersjøsam arbeidet fungerer meget tilfredsstillende, og etaten samarbeider også godt med for eksempel de russiske skattemyndighetene.

I januar 2004 ble Skattedirektøren valgt til leder av Forum on Tax Administration i OECD. Forumet har til formål å arbeide for utvikling av skatteadministrasjonene innen OECD-landene.

Organisering

Reorganisering av skatteetaten

Det er etablert et internt prosjekt i skatteetaten for å bedre etatens ressursutnyttelse og oppgaveløsning, og for å få den samlede virksomheten til å fungere bedre. Det legges opp til at forslag skal fremmes for Finansdepartementet innen utgangen av 2005.

Organisering av skatteoppkreverne

Skatteoppkreverutvalgets rapport NOU 2004: 12 Bedre skatteoppkreving ble levert 12. mai 2004. Et flertall i utvalget gikk inn for å statliggjøre skatteoppkreverfunksjonen. I den påfølgende høringsrunden gikk et stort flertall av kommunene inn for fortsatt kommunal organisering. Finansdepartementet har gitt Skattedirektoratet som faglig ansvarlig for skatteoppkreverfunksjonen, i oppdrag å foreta en oppfølgende utredning. Utredningen vil foreligge ved årsskiftet 2005-2006. Saken er også omtalt i St.prp. nr. 65 (2004-2005) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet med folketrygden 2005.

Oppfølging av skattereformen

Skjermingsmetoden for deltakere i deltakerliknede selskaper og for eiere av enkeltpersonforetak

Det vises til Ot.prp. nr. 92 (2004-2005) og Innst. O. nr. 125 (2004-2005) vedrørende endringer i beskatningen av enkeltpersonforetak og deltakerliknede selskaper. Endringene vil i startfasen medføre økte kostnader for skatteetaten, hovedsakelig som følge av behov for utvikling av systemteknisk løsning. I tillegg vil det påløpe kostnader til informasjon, opplæring, kontrollarbeid og drift. Skatteetaten fullfører høsten 2005 et forprosjekt for tilrettelegging av de vedtatte endringene. Samlet kostnadsramme er anslått til 37,6 mill. kroner inkl. mva. og 34,8 mill. kroner ekskl. mva. i perioden 2005-2007. Varige driftskostnader som følge av omleggingene, er foreløpig anslått til 2,5 mill. kroner. Anslagene er usikre. I budsjettet for 2006 er det foreslått avsatt 20,9 mill. kroner til dette formålet.

Nødvendige endringer i aksjonærregisteret

Det vises til Ot.prp. nr. 1 (2004-2005) og Innst. O. nr. 10 (2004-2005) vedrørende endringer i beskatningen av personlige aksjonærer. Saken er også omtalt i St.prp. nr. 1 (2004-2005), og det framgår der at det er behov for omfattende endringer i aksjonærregisteret for å kunne ivareta de vedtatte endringene. Det vil videre bli en krevende oppgave

å kvalitetssikre de opplysninger som skal legges inn i registeret. Total kostnadsramme for omleggingene er anslått til 206,6 mill. kroner inkl. mva. og 182 mill. kroner ekskl. mva. I budsjettet for 2006 er det foreslått avsatt 69,7 mill. kroner til dette formålet.

Effektiv utnyttelse av teknologi og IT-systemer

Nytt forvaltningssystem for skatteinnkreving (SKARP-prosjektet)

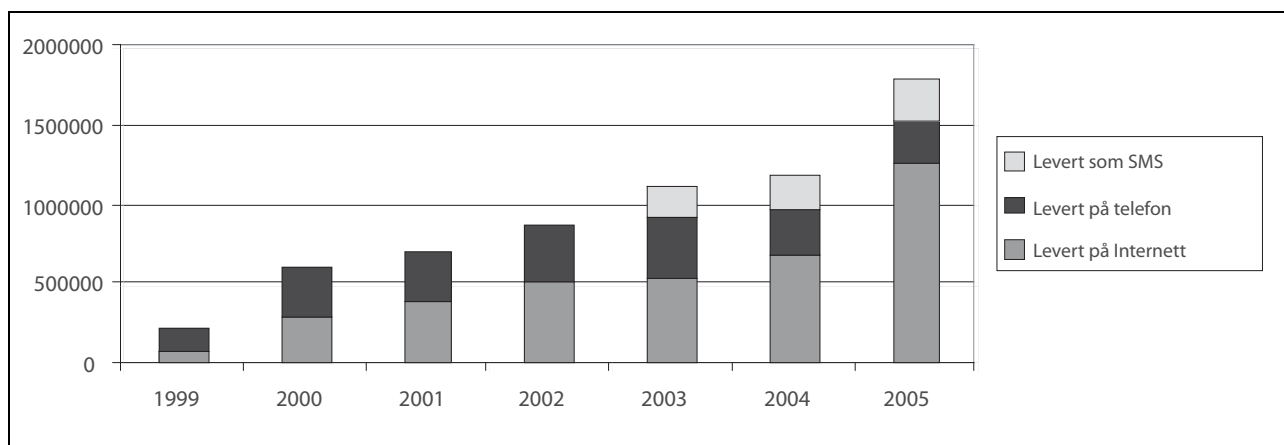
I SKARP-prosjektet utvikles et nytt innkrevings- og regnskapssystem for all skatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift. Løsningen vil bidra til en mer effektiv innfordring, bedre informasjonstilgang og bedre tjenester overfor næringsliv og brukere. Kostnadsrammen for prosjektet er fastsatt til 905 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002), som justert for prisstigning tilsvarende 975,1 mill. kroner. (Pga. prosjektets langvarighet har en ikke grunnlag for å angi hvor mye merverdiavgift utgjør av kostnadsrammen.) Basisversjonen av systemet ble levert for godkjenning i mai 2005, og pilotdrift startet ved to kontorer i august 2005, og utvides med fem kontorer våren 2006. Start av landsdekkende innføring er planlagt andre halvår 2006. Prosjektets omfang og kompleksitet tilsier at det fortsatt er knyttet risiko til prosjektet. I budsjettet for 2006 er det foreslått avsatt 121,6 mill. kroner til prosjektet.

Utvikling av nytt system for arveavgift

Skattedirektoratet utvikler et nytt system for reskontro-, regnskapsføring og innfordring av arveavgift. Systemet skal samhandle med fastsettelse av arveavgift i dagens system og integreres i dagens merverdiavgiftssystem. Det tas sikte på produktionsstart høsten 2005.

Elektroniske tjenester

Fra 1999 har om lag to mill. lønnsstakere og pensjonister hatt mulighet til å levere selvangivelsen elektronisk. Figur 9.2 viser at i perioden 1999-2005 var det en betydelig økning av skattytere som har valgt å levere selvangivelsen elektronisk. I 2005 ble det innført en ny og bedre internettbasert selvangivelse, hvor tilnærmet alle nærmere 3,2 mill. lønnsstakere og pensjonister kan gjøre endringer eller tilføyelser på samtlige 250 selvangivelsesposter, mot tidligere 35 poster. Alle pliktige vedlegg til selvangivelsen er integrert i løsningen, og brukerne hadde enkel og rask tilgang til ulike former for elektronisk informasjon og hjelp ved utfyllingen. I alt 1 801 000 skattytere valgte å levere selvangivelsen elektronisk i 2005. Om lag 1 255 500 valgte å levere selvangivelsen over Internett, 580 200 flere enn året før. Skattedirektoratet vil i 2005 vurdere om løsningen med nettbasert selvangivelse skal videreutvikles til også å omfatte personlig næringsdrivende.

Figur 9.2 Antall selvangivelser levert elektronisk i perioden 1999-2005

Skatteetaten vil også i 2006 prioritere arbeidet med å utvikle nye og forbedre de eksisterende elektroniske tjenestene som er rettet mot lønnsstakere, pensjonister og næringslivet. Etaten vil blant annet gjøre flere skjemaer for næringslivet tilgjengelig i Altinn, og det vil bli vurdert å øke andelen forhåndsutfylte opplysninger. Videre legges det

gjennom opplæring, forenkling og informasjon til rette for økt bruk av Altinn. Nærmere omtale av Altinn er gitt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Nærings- og handelsdepartementet.

Samtidig som etatens tjenester er tilgjengelige gjennom Altinn og www.skatteetaten.no, vil innbyggerne kunne benytte "MinSide" som kanal til

skatteetaten. Første versjon av "MinSide" er planlagt etablert omkring årsskiftet 2005-2006. Skatteetaten vil i første versjon av "MinSide" bidra med å legge til rette for elektronisk flyttemelding og søknad om skattekort mv. Nærmere omtale av "MinSide" er gitt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Moderniseringsdepartementet.

Utvikling av nytt system for likning og saksbehandling (SL)

Datastøttet SelvangivelsesBehandlingssystem (DSB) er gjeldende kjernesystem i skatteetaten. DSB ble tatt i bruk tidlig på 1990-tallet og er bygget på en teknisk plattform som er lite brukt i dag. Skatteetaten vil i 2006 iverksette et prosjekt som skal utvikle et nytt, helhetlig likningssystem (SL). Systemet vil omfatte saksgangen knyttet til forhåndsutfylling og individuell tilpasning av selvangivelsen, skattyters eget arbeid med selvangivelsen og etatens saksbehandling av denne. SL vil utvikles som en utvidelse av System for likning av næringsdrivende (SLN). Prosjektet tar sikte på å effektivisere og forenkle hele likningsløpet og sørge for sambruk av funksjonalitet og brukergrensesnitt mellom de ulike systemene som anvendes i likningsprosessen. Kostnadsrammen for prosjektet er fastsatt til 160,6 mill. kroner inkl. mva. og 128,5 mill. kroner ekskl. mva. Prosjektet vil pågå i perioden 2006-2009, og for 2006 er det foreslått avsatt 29,6 mill. kroner til prosjektet. Det vil også påløpe varige driftskostnader ved innføring.

Mål og budsjett 2006

Det er fastsatt følgende hovedmål for skatteetaten for 2006:

- Skattene skal fastsettes riktig og til rett tid
- Skattene skal betales til rett tid
- Folkeregisteret skal ha høy kvalitet
- Brukerne skal få god service

Den underliggende målstruktur (kvalitative og kvantitative resultatmål) fastsettes i styringsdialogen mellom Finansdepartementet og skatteetaten i forbindelse med utforming av departementets tildelingsbrev til etaten for 2006. I hovedsak vil de viktigste styringsparameterne for 2006 tilsvare dem som ble anvendt for 2004, og tilsiktede resultater i 2006 skal generelt være minst like gode som oppnådde resultater i 2004, jf. rapportomtalen foran.

Skatteetatens budsjettramme for 2006 foreslås satt til 3 611,9 mill. kroner. Dette er en økning på 0,4 pst. i forhold til saldert budsjett for 2005. Korrigert for innføringen av nettoordning for budsjette-

ring av merverdiavgift øker investeringene (postene 22 og 45) reelt med vel 115 mill. kroner, mens driftsutgiftene er reelt om lag som for 2005.

Post 01 Driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter, utgifter til opplæring, utgifter til leie og drift av kontorlokaler, reiser, kontorutstyr mv. Posten dekker også betalingsformidlingsutgifter mv. i forbindelse med skattebetalingsordningen og midler til innkreving av skatt på undersjøiske petroleumsforekomster. Beløpet inkluderer også utgifter til regnskapsføring, innkreving og kontroll av skatt fra oppdrags- og arbeidstakere som er skattepliktige i Norge, men som ikke har tilknytning til noen kommuner. Blant nye oppgaver som dekkes over posten, nevnes tilpasninger ved oppfølging av skattereformen og etatens eget arbeid med forvaltning av Altinn. For 2006 foreslås det bevilget 3 190,7 mill. kroner under post 01. Det foreslås også en merinntektsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak II.1 og omtale i kap. 6.2.3. i del I.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Posten omfatter skatteetatens utgifter til innkreving av merverdiavgift m.m., de kommunale skatteoppkrevernes utgifter til innkreving av arbeidsgiveravgift, skatt og trygdeavgift, og omkostninger knyttet til tvangsforretninger, tinglysing og garantistillelser. De seneste årene har innkrevingsutgiftene økt atskillig, særlig pga. at tvangsfullbyrdesgebyrene er økt betydelig.

Det er i forbindelse med 2006-budsjettarbeidet gjort en mer presis avgrensning av hvilke utgifter som kan føres på post 21. Enkelte typer utgifter som hittil er blitt ført på denne posten, vil heretter bli belastet post 01 Driftsutgifter. Endringen beløper seg til vel 3 mill. kroner. Post 21 har hittil hatt stikkordet *overslagsbevilgning*. Etter at bruken av dette stikkordet er blitt bedre klargjort, jf. St.prp. nr. 48 (2004-2005) Om bevilgningsreglementet, har departementet kommet til at det ikke lenger er tilstrekkelig grunnlag for å bruke det her.

For 2006 foreslås det bevilget 104,3 mill. kroner under post 21.

Post 22 Større IT-prosjekter, kan overføres

Posten omfatter bevilgning til større IT-prosjekter, som blant annet utvikling av nytt system for skatteinnkreving (SKARP), deler av videreutviklingen av aksjonærregisteret og utvikling av nytt system for likning og saksbehandling (SL). Prosjektene er nærmere omtalt ovenfor.

For 2006 foreslås det bevilget 180,5 mill. kroner under post 22.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Posten omfatter en avsetning til IT-formål, herunder utgifter til større IT-utskiftninger i etaten. For 2006 foreslås det bevilget 136,4 mill. kroner under

post 45. Fordi det i 2005 var forsinkelser i investeringsprosjekter under post 45, ble det ved behandlingen av St.prp. nr. 65 (2004-2005) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2005, jf. Innst. S. nr. 240 (2004-2005), omdisponert midler til post 22 Større IT-prosjekter. Omdisponeringen er tatt hensyn til ved utarbeidelse av 2006-forslagene for de to postene.

Kap. 4618 Skatteetaten (jf. kap. 1618)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr	28 876	22 000	35 000
02	Andre inntekter	40 489	25 900	26 700
04	Gebyr for folkeregisteropplysninger	1 045		
05	Gebyr for utleggsforretninger	18 228	9 500	22 700
07	Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	999	1 200	800
15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	3 057		
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	37 898		
17	Refusjon lærlinger	170		
18	Refusjon av sykepenger	72 201		
	Sum kap. 4618	202 963	58 600	85 200

Post 01 Refunderte utleggs- og tinglysningsgebyr

Posten omfatter refusjon av gebyrer ved utleggsforretninger som utføres av de ordinære namsmenn, jf. kap. 1618, post 21.

Post 02 Andre inntekter

Posten omfatter inntekter knyttet til blant annet refusjon av utgifter knyttet til porto som skatteetaten legger ut for kommunene i forbindelse med skatteoppgjøret, refusjon av fellesutgifter i bygg der etaten er største bruker, avgiftspliktig salg av datatjenester, kursstøtte fra Statskonsult, kurs i regi av skatteoppkreverne, gebyrer for folkeregisteropplysninger og enkelte andre inntekter.

Post 05 Gebyr for utleggsforretninger

Posten omfatter gebyrinntekter fra utleggsforretninger som skattefogdkontorene selv utfører.

Post 07 Gebyr for bindende forhåndsuttalelser

Posten omfatter inntekter fra gebyrer for bindende forhåndsuttalelser fra Skattedirektoratet i skatte- og avgiftssaker og fra likningskontorene om skatt. Som følge av endringer i forskrift om bindende forhåndsuttalelser i skatte- og avgiftssaker av 14. juni 2005, som fikk virkning fra 1. august 2005, er inntektsanslaget usikkert.

Programkategori 23.30 Offisiell statistikk

Utgifter under programkategori 23.30:

(i 1 000 kr)					
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
1620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620)	508 389	486 900	496 000	1,9
	Sum kategori 23.30	508 389	486 900	496 000	1,9

Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620)

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert bud- sjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	371 113	363 100	360 200
21	Spesielle driftsutgifter	129 343	113 700	127 300
22	Folke- og bolig telling mv., <i>kan overføres</i>	3 040		
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 893	10 100	8 500
	Sum kap. 1620	508 389	486 900	496 000

Hovedoppgaver og organisering

Statistisk sentralbyrå er det sentrale organ for innsamling, utarbeiding og formidling av offisiell statistikk.

- Ifølge § 3-1 i statistikkloven skal Statistisk sentralbyrå
- kartlegge og prioritere behov for offisiell statistikk,
 - samordne omfattende statistikk som blir utarbeidet av forvaltningsorganer,
 - utvikle statistiske metoder og utnytte statistikken til analyse og forskning,
 - gi opplysninger til statistisk bruk for forskningsformål og for offentlig planlegging,
 - ha hovedansvaret for internasjonalt statistisk samarbeid.

Statistikkloven fastslår at Statistisk sentralbyrå er en faglig uavhengig institusjon, administrativt underlagt Finansdepartementet. Denne uavhengigheten av myndigheter og interessegrupper er avgjørende for den tillit og autoritet som offisiell statistikk må ha for at den skal fylle sin rolle i det

norske og internasjonale samfunn. Samtidig er datasikkerhet og personvern avgjørende forutsetninger for tillit hos oppgavegiverne og dermed for Statistisk sentralbyrås virksomhet.

Statistisk sentralbyrå har eget styre og virksomhet både i Oslo og Kongsvinger. Det er 557 ansatte i Oslo og 385 på Kongsvinger. Per 1. mars 2005 hadde Statistisk sentralbyrå en bemanning tilsvarende 885 årsverk. I alt 19 rådgivende utvalg, med representanter for brukere og oppgavegivere, gir råd om mål og prioriteringer innen ulike statistikkområder. I 2004 ble dessuten Statistikkrådet etablert, der rundt 20 statlige institusjoner er medlemmer. Statistikkrådet skal bidra til å koordinere den offisielle statistikken i Norge.

Rapport 2004

I 2004 publiserte Statistisk sentralbyrå 815 statistikker, som var en liten nedgang fra 2003. Nedgangen skyldtes i sin helhet sammenslåing av enkeltstatistikker.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Frigitte statistikker	642	754	740	761	817	839	831	815

Det var 153 publikasjonsutgivelser i 2004. Dette var litt lavere enn året før. Nedgangen gjaldt serien Norges offisielle statistikk, mens antallet analysepublikasjoner økte. Forskningsvirksomhetens publisering i internasjonale tidsskrifter økte markert. Utviklingen er helt i tråd med Statistisk sentralbyrås strategi om færre tabellpublikasjoner på papir, styrket analysevirksomhet og økt elektronisk publisering på Statistisk sentralbyrås nettsider der en også får tilgang til Statistikkbanken.

Statistisk sentralbyrå har i flere år satset mye på å utvikle nettjenesten for formidling av offisiell statistikk. I 2004 var det totalt 43,4 millioner oppslag på ssb.no, sammenlignet med 38 millioner i 2003. Nettsidene er tilrettelagt for å være godt tilgjengelig via søkemaskiner. Dette kan belyses ved at søkemotoren Google sto for ca. 30 prosent av oppslagene i 2004. I Statistikkbanken kan brukerne selv velge statistikk og hvordan de vil ha den i tabellform.

Statistikkbanken inneholdt 1 338 tabellmatriser ved utgangen av 2004. Dette var nesten en dobling fra forrige år. Av alle statistikkene som ble publisert i 2004 hadde 34 prosent full dekning med alle

tall i statistikkbanken, og 30 prosent hadde delvis dekning. Regnet på grunnlag av antall tabelluttak, økte bruken av materiale fra Statistikkbanken med 45 prosent fra 2003 til 2004.

Internasjonalt – og i Norge – er det et krav til offisiell statistikk at den skal varsles på forhånd, og at den skal publiseres på varslet tidspunkt. I 2004 kom 89 prosent av statistikkpublikasjonene til forhåndsmeldt tidspunkt. Dette var om lag på linje med resultatene fra 2002 og tidligere år, men litt svakere enn i 2003.

Statistikkens aktualitet måles med antall uker fra referanseperiodens utløp til statistikken blir frigitt eller publisert. Aktualiteten i statistikkproduksjonen i Norge er god, sammenlignet med en rekke andre land. Dette gjelder særlig for måneds- og kvartalsstatistikken. I 2004 var imidlertid aktualiteten i kvartalsstatistikken noe dårligere enn de foregående årene. Dette skyldtes ekstraarbeid knyttet til omlegging av Lastebilundersøkelsen og Byggekostnadsindeks for anlegg, som forutsettes å være midlertidig.

Tabell 9.11 Statistikkens aktualitet. Antall uker etter periodens utløp

	Antall	2000	2001	2002	2003	2004
Månedstatistikk	12	4,4	4,0	3,9	3,9	3,9
Kvartalsstatistikk	14	8,4	9,1	8,8	8,6	9,7
Årsstatistikk	76	46,2	45,3	43,5	43,6	42,3

For å lage statistikk med tilstrekkelig god kvalitet er det viktig med høye svarprosent. Svarprosentene for Statistisk sentralbyrås undersøkelser

er tilfredsstillende, også i internasjonale sammenlikninger, jf. tabell 9.12.

Tabell 9.12 Statistisk sentralbyrås undersøkelser – svarprosent

Undersøkelser:	1999	2000	2001	2002	2003	2004
- Med opplysningsplikt	91	94	94	95	94	95
- Frivillige	73	72	73	77	78	78

Oppgavebyrden for næringslivet i tilknytning til besvarelser av undersøkelser fra Statistisk sentralbyrå utgjør mindre enn 2 prosent av den totale oppgavebelastningen ved utfylling av statlige skjema. For 2004 er oppgavebelastningen overfor Statistisk

sentralbyrå anslått til 96 årsverk. Dette var en økning på 5 årsverk fra 2003, og må ses i sammenheng med igangsettingen av statistikk over valuta-transaksjoner. Tidligere var det Norges Bank som samlet inn opplysninger om utenrikstransaksjo-

nene, og overflyttingen til Statistisk sentralbyrå har trolig bidratt til å redusere næringslivets oppgavebyrde totalt sett.

I 2004 var det nedgang i oppgavebyrden knyttet til flere av de tradisjonelle undersøkelsene. De fleste foretak i Norge mottar ikke skjema fra Statistisk sentralbyrå. Noen små og mellomstore bedrifter mottar imidlertid et forholdsvis stort antall skjemaer. Det er grunn til å anta at oppgavebyrden for disse foretakene oppleves som betydelig. Som følge av dette legger Statistisk sentralbyrå vekt på å spre oppgavebelastningen bedre.

Statistisk sentralbyrå arbeider systematisk med å begrense oppgavebyrden. Hovedelementer i strategien overfor oppgavegivere er

- gjenbruk av administrative data og egne data som er samlet inn for andre statistikkformål,
- uttrekk av bedriftenes egne fagsystemer,
- innsamling av data fra tredjepart,
- forenkling av skjema og skjemautfylling.

Fra 1. juli 2004 har Statistisk sentralbyrå tilbudt et elektronisk innrapporteringsalternativ til alle oppgavegivere.

For en bredere gjennomgang av tiltak for å redusere oppgavebyrder vises det til St.meld. nr. 2 (2004-2005) Revidert nasjonalbudsjett 2005, kap. 3.7.

Tabell 9.13 Statistisk sentralbyrå – oppgavebyrde – årsverk

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
I alt	200	196	196	189	168	177	179	167
- Næringslivet	110	113	113	97	93	92	91	96
- Andre ¹	90	83	83	92	75	85	88	71

¹ Oppgavebelastningen knyttet til Folke- og bolig telling 2001 er ikke regnet med i tallene for 2001. Nedgangen i gruppen Andre i 2004 har sammenheng med det høye nivået i 2003 da den store Leseforståelsesundersøkelsen ble gjennomført.

Tabell 9.14 Statistisk sentralbyrå – brukerfinansierte oppdrag etter kundegruppe 2004¹

	2003		2004	
	Mill. kroner	Prosent	Mill. kroner	Prosent
Departementer og andre statlige etater	84,6	66,3	70,2	53,4
Private kunder	12,4	9,7	13,0	9,9
Kommunale brukere	1,1	0,8	1,3	9,9
Utenlandske brukere	7,9	6,2	18,6	14,1
Forskningsinstitutter og universiteter	7,9	6,2	9,5	7,2
Norges forskningsråd ²	13,6	10,7	18,8	14,3
I alt ³	127,5	100	131,6	100

¹ Rutinen for koding av kundegrupper ble endret fra 1. januar 2004. Tall for 2003 er derfor ikke direkte sammenliknbare med 2004-tall.

² Forskningsrådet endret betalingsrutiner fra 2004 av. Inntektsøkningen fra 2003 til 2004 må ses i sammenheng med denne endringen.

³ Pga. avrundinger stemmer ikke alle sumtall.

Inntektene fra de brukerfinansierte oppdragene i 2004 var 131,6 mill. kroner. Dette var vel 4 mill. kroner mer enn i 2003. Departementer og andre statlige etater er de viktigste oppdragsgiverne og bidrar med vel 53 prosent av inntektene.

Systematisk kvalitetsarbeid

Statistisk sentralbyrå har satsset sterkt på systematisk arbeid med kvalitet de siste årene. Målet er så effektivt som mulig å produsere statistikk og analyser som svarer til brukerkravene. Det er igangsatt flere prosjekter som vil resultere i bedre kvalitet. Sentrale eksempler er forvaltning av statistiske

enheter, tallrevisjon av nasjonalregnskapet og prisprosjektet. Det satses dessuten på bedre dokumentasjon av statistikken, slik det blant annet kreves i EU-forordninger.

Sentrale utfordringer

Et samfunn i stadig endring

Samfunnets behov for statistikk og analyse øker stadig. Næringslivet har i større grad enn før oppdaget nytten av detaljert statistikk som markedsinformasjon, samtidig som det er større oppmerksomhet rundt oppgavebyrden enn tidligere. Framveksten av tjenestesamfunnet skaper behov for statistikk på nye områder. Samtidig har deregulering av økonomien, integrering av markeder på tvers av landegrenser og friere flyt av kapital og arbeidskraft komplisert innsamlingen av data på viktige områder.

Statistisk sentralbyrås strategi er at offisiell statistikk skal framstå som et helhetlig produkt. Bruk av ny teknologi, koordinering av datafangst og utvikling av samordnede statistikkssystemer er sentrale virkemidler. Ved formidling av statistikk skal det legges vekt på å sammenstille og sammenlikne med annen relevant statistikk i Statistisk sentralbyrå, eller fra andre statistikkprodusenter i inn- og utland. I den nasjonale samordningen av statistikk er Statistikkrådet viktig.

Informasjonssikkerhet

Statistisk sentralbyrå vil kontinuerlig bygge ut infrastruktur og rutiner for å ivareta informasjonssikkerhet på alle områder og gjennom hele produksjonsprosessen. Virksomheten er dessuten tilpasset krav og retningslinjer i personopplysningsloven. Både av hensyn til oppgavebyrden og for å ha kontroll og oversikt, er det viktig at innsamlet datamateriale lagres forsvarlig. Gjenbruk av opplysninger er helt nødvendig, men stiller samtidig krav om sporbarhet, oversiktighet og godt dokumenterte dataarkiver. Arbeidet med dataforvaltning skal fortsatt ha høy prioritet.

Internasjonalisering

Økt internasjonalisering stiller Statistisk sentralbyrå overfor nye utfordringer. Internasjonal handel øker, virksomheter restruktureres og eierinteresser og arbeidskraft krysser landegrensene. Ved målrettet å utnytte informasjon i administrative registre søker Statistisk sentralbyrå hele tiden å skaffe oversikt over endringer som finner sted. På enkelte områder blir det imidlertid stadig mer resurskrevende å kartlegge de statistiske enhetene,

for eksempel utenlandske eierinteresser i Norge og norske eierinteresser i utlandet.

Internasjonalt legges det stor vekt på å bruke sammenlignbar statistikk som grunnlag for samarbeid. Utviklingen fører også til forbedringer og utvidelser i det nasjonale statistikkproduktet. Statistisk sentralbyrå er opptatt av å følge opp de internasjonale forpliktelsene og samtidig høste gevinstene som det internasjonale samarbeidet gir.

Koordineringsansvar for offisiell statistikk i Norge

Statistisk sentralbyrå har ansvar for å koordinere og kvalitetssikre all norsk offisiell statistikk. Viktige oppgaver for Statistikkrådet, som består av rundt 20 statlige institusjoner som produserer statistikk, er å bistå Statistisk sentralbyrå i arbeidet med at all offisiell statistikk utarbeides og publiseres i henhold til etablerte prinsipper.

Elektronisk datafangst

Økt satsing på elektronisk datafangst konsentreres om videreutvikling av samvirkende løsninger for brukervennlig innrapportering til offentlig sektor, gjenbruk og utveksling av informasjon mellom offentlige etater.

Oppgavegiverne i næringslivet og offentlig sektor har nå et tilbud om elektronisk innrapportering. Dette danner plattform for samordning av den direkte datainnsamlingen enten den er basert på papirskjema, elektroniske skjema eller filuttrekk.

Prioriteringer i statistikkproduksjonen

Populasjonsforvaltning

Forvaltning og drift av populasjonsregistrene står sentralt for Statistisk sentralbyrås arbeid. Det finnes i dag tre basisregistre som definerer og identifiserer viktige statistiske enheter:

- Det sentrale folkeregisteret (DSF) i Skattedirektoratet som omfatter personer og familier
- Enhetsregisteret i Brønnøysund som omfatter juridiske enheter, foretak og bedrifter
- Grunneiendommer-, Adresse- og Bygningsregisteret (GAB) i Statens kartverk.

Basisregistrene skal kunne ses i sammenheng ved hjelp av adresseopplysninger. Særlig viktig er det å sikre at informasjonen i Folke- og bolig tellingen 2001 og Boligadresseprosjektet forvaltes og utnyttes til registerbasert husholdningsstatistikk. Målet er at Statistisk sentralbyrå skal få på plass et felles registersystem for forvaltning av populasjonene av

grunneiendommer, adresser, bygninger, boliger og husholdninger på en koordinert og hensiktsmessig måte.

Folketellingsstatistikk

Etter at et kvalitetssikret boligadresseregister er etablert med utgangspunkt i Folke- og boligtellingsen 2001, skal framtidige folke- og boligtellinger kunne baseres på registerdata. Statistisk sentralbyrå vil årlig sammenstille folketellingsrelaterte data, første gang i 2006.

Statistikk for offentlig sektor

Det samordnede systemet for kommunalstatistikk – KOSTRA – dekker virksomheten i kommunene på en helhetlig måte. De fleste kommunene er aktive brukere av KOSTRA, blant annet i budsjettarbeid og i analyser av driften på ulike områder. KOSTRA-modellen brukes for spesialisthelsetjenesten etter at tjenestene ble overført til staten i 2002, og fra 2004 også for det kommunale barnevernet og for de barne- og familievernoppgaver som staten i 2004 overtok ansvaret for. Statistisk sentralbyrå tar sikte på å forbedre det statistiske grunnlaget for statlig sektor. Et slikt system planlegges å omfatte sentrale indikatorer om ressursbruk, aktivitet, kvalitet og resultater for statlig sektor.

Omlegging av valutastatistikken

Statistisk sentralbyrå har overtatt ansvaret for dette statistikkområdet fra Norges Bank. Valutastatistikken, som var en hovedkilde for Statistisk sentralbyrås utenriksregnskap, ble nedlagt som følge av svakt datagrunnlag. Statistisk sentralbyrå startet med kvartalsvis innhenting av valutastatistikkdata i 2004. I juni 2005 ble utenriksregnskapet publisert for første gang basert på nytt datagrunnlag. Deler av datafangsten er krevende siden data hentes inn direkte fra foretak som har økonomisk aktivitet overfor utlandet. I 2006 vil det fremdeles være behov for tilpasning på flere områder.

Nasjonalregnskapet og tallrevisjon i 2006

Arbeidet med å gjøre nasjonalregnskapet mer aktuelt og å øke kvaliteten på det er blitt styrket de siste årene. Den økonomiske statistikken ble gjennomgått i 2005 med sikte på at behovene i nasjonalregnskapet skulle gis førsteprioritet. Det legges opp til tallrevisjoner av nasjonalregnskapet om lag hvert femte år. Det er igangsatt en ny tallrevisjon i 2005 som avsluttes i 2006.

Priser og prisindekser

Statistisk sentralbyrå arbeider med å utvikle bedre prisstatistikk for varer og tjenester, hvor det bl.a. i større grad enn i dag er tatt hensyn til at kvaliteten på varer og tjenester endres over tid. Dette er helt avgjørende for at den økonomiske statistikken skal tjene som grunnlag for beskrivelse og analyse av struktur og utvikling i økonomien, bl.a. som grunnlag for økonomisk politikk. Satsing på dette feltet følger av internasjonale krav, særlig gjennom EØS-samarbeidet.

Regnskapsdata og regnskapsstatistikk

Brønnøysundregistrene og Skattedirektoratet er i ferd med å etablere elektronisk rapportering via Altinn, som etter hvert vil dekke alle regnskapspliktige og skattepliktige enheter. Dette vil på sikt gjøre det mulig å basere mye av denne statistikken på fullstendige tellinger. Statistisk sentralbyrå arbeider med å legge til rette for effektiv utnyttelse av den økende mengden administrative data på dette området.

Elektronisk samhandling

Statistisk sentralbyrås strategi overfor oppgavegiverne består av en rekke elementer der de siste års hovedmål har vært å gi alle innen næringslivet og offentlig sektor et elektronisk tilbud, jf. også avsnittet om elektronisk datafangst ovenfor. Dette innebærer bedre informasjon og tilbakemelding til oppgavegiverne og at internettbasert informasjon etter hvert vil ta helt over for den papirbaserte. Dette er et viktig element i det nye prosjektet *Elektronisk samhandling*, som startet i 2005. Dette prosjektet omfatter disse satsingsområdene:

- Videre samarbeid om utvikling av samvirkende løsninger for brukervennlig innrapportering til offentlig sektor
- Gjenbruk og utveksling av informasjon mellom offentlige etater
- Samordnet formidling av all offisiell statistikk i Norge

Forskning og analyse

Forskningen i Statistisk sentralbyrå skal bidra til ny kunnskap om økonomisk atferd og økonomiske virkninger av blant annet politiske tiltak. Forskningen skal også bidra til å forbedre statistikken, blant annet gjennom deltaking i fellesprosjekter. Prioritering innenfor ulike områder av forskningen er gitt nedenfor:

- *Skatteanalyser og offentlig økonomi.* Skattemodellene oppdateres og stilles til disposisjon for forvaltningen, og servicen overfor partiene på Stortinget opprettholdes. Det arbeides med å legge forholdene til rette for at nye mikrosimuleringsmodeller kan stilles til rådighet for beslutningstakerne, herunder modeller som beskriver bedrifters atferd under skiftende skatteregimer og modeller som viser effekter på arbeidstilbudet av endringer i inntektsbeskattningen for personer. Videre arbeides det med analyser av overganger mellom arbeid og trygd. Analyser av fordelingsvirkninger fortsetter, herunder studier av indirekte skatter og kommunal tjenesteproduksjon.
- *Ressurs- og miljøøkonomi.* Modellutvikling og analyser av nord-europeiske energimarkeder fortsetter. Koblingen mellom energianalyser, miljøforhold og makromodeller oppdateres. Det legges vekt på analyser av betydningen av teknologiske endringer for energibruk og miljø.
- *Makroøkonomiske modeller.* Modellene oppdateres, og tidspunkt for innarbeiding av nye årstall fra nasjonalregnskapet skyves fram i tid. Servicen overfor partiene på Stortinget opprettholdes. Analyser av strukturreformer og pensjons-spørsmål videreføres.
- *Mikroøkonomiske analyser.* Atferdsanalyser av bedrifter og husholdninger basert på Statistisk sentralbyrås mikrodata, fortsetter. Disse utnyttes i mikro- og makromodellene.
- *Analyser av befolkningsutviklingen.* I 2006 prioriteres analyser av levealderutviklingen og oppfølging av arbeidet med et bedre informasjons- og indikatorsystem for fruktbarhetsutviklingen.
- *Utviklingen av levekår.* Det utarbeides analyser som kan bidra til økt innsikt i samspillet mellom demografisk utvikling og utviklingen av levekår.

Budsjett 2006

Statistisk sentralbyrås budsjetttramme for 2006 foreslås satt til 496,0 mill. kroner. Forslaget innebærer at aktivitetsnivået i all hovedsak kan videreføres. Et sentralt mål for Statistisk sentralbyrå har de siste

årene vært å utvikle statistikk for områder som har manglet dekning og opprettholde omfanget av den løpende statistikkproduksjonen, med minst like god kvalitet og aktualitet som før. Det vil være sentralt også i 2006. I tillegg vil det bli satset videre på å strømlinjeforme og effektivisere all datainnhenting, både elektronisk og papirbasert, og på brukervennlig og effektiv formidling av statistikk og forskningsresultater på ssb.no. Det vil bli lagt stor vekt på informasjonssikkerhet og arbeid med å holde oppgavebyrden på et så lavt nivå som mulig.

Post 01 Ordinære driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter, utgifter til opplæring, utgifter til leie og drift av kontorlokaler, reiser, kontorutstyr mv. For 2006 foreslås det bevilget 360,2 mill. kroner under post 01.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Brukerfinansierte oppdrag

Brukerfinansierte oppdrag (oppdragsvirksomheten) har økt i volum de seneste årene, og for 2006 foreslås det en reell økning med om lag 10 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2005.

Oppdragsvirksomheten er fullt ut inntektsfinansiert. Inntektene føres på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Oppdragsinntekter. Kontantprinsippet som anvendes ved regnskapsføring i staten, gjør det krevende å oppnå like store inntekter som utgifter hvert år. Det foreslås derfor en særskilt fullmakt for å kunne håndtere avvik her på en hensiktsmessig måte, jf. nærmere omtale i kap. 6.3 i del I.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Posten omfatter blant annet en avsetning til arbeidet med å videreutvikle datasikkerhet og datakapasitet på Statistisk sentralbyrås teknologiske plattform.

Kap. 4620 Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620)

		(i 1 000 kr)		
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Salgsinntekter	1 759	2 000	1 000
02	Oppdragsinntekter	131 583	113 700	127 300
04	Tvangsmulkt	7 368	6 500	6 500
15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	301		
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	5 676		
18	Refusjon av sykepenger	6 326		
	Sum kap. 4620	153 013	122 200	134 800

Post 01 Salgsinntekter

Posten omfatter inntekter fra salg av publikasjoner. Satsingen på Statistisk sentralbyrås internettsider (der tjenestene er gratis) gjør at det ventes en ytterligere nedgang i disse salgsinntektene. For 2006 foreslås det derfor ført opp 1,0 mill. kroner, mot 2,0 mill. kroner i saldert budsjett 2005.

Post 02 Oppdragsinntekter

Posten omfatter inntekter fra eksternt finansierte statistikk-, analyse- og forskningsoppdrag. Se også

omtale under kap. 1620, post 21. Oppdragsinntektene i 2006 er beregnet til 127,3 mill. kroner.

Post 04 Tvangsmulkt

Ved manglende overholdelse av oppgaveplikten har Statistisk sentralbyrå med hjemmel i statistikkloven, adgang til å ilegge tvangsmulkt. Inntektene fra tvangsmulkt ventes å bli 6,5 mill. kroner i 2006.

Programkategori 23.40 Andre formål

Utgifter under programkategori 23.40, fordelt på kapitler:

					(i 1 000 kr)
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
1630	Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	14 431	13 700	14 900	8,8
1631	Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)	190 497	207 200	188 200	-9,2
1632	Kompensasjon for merverdiavgift	8 607 304	11 896 431	10 880 000	-8,5
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift			4 937 300	
1634	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)	188 457	171 700	205 000	19,4
1637	EU-opplysning	2 000	2 000	2 000	0,0
	Sum kategori 23.40	9 002 689	12 291 031	16 227 400	32,0

Kap. 1630 Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring

					(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 431	13 700	14 900	
	Sum kap. 1630	14 431	13 700	14 900	

Bevilgningen under kap. 1630 går til ulike felles tiltak i staten med formål å styrke økonomistyringen. Kapitlet ble opprettet i 2001, blant annet på bakgrunn av påpekninger fra Riksrevisjonen av gjennomgående svakheter i regnskapsføringen og økonomistyringen i statlige virksomheter. Siden 2003 har kapitlet også omfattet midler til særlige utviklingstiltak i forbindelse med styring av store, statlige investeringsprosjekter.

Økonomistyring

Finansdepartementets arbeid med statlig økonomistyring omfatter blant annet fastsettelse og forvaltning av Reglement for økonomistyring i staten og andre felles prinsipper og normer for god økonomistyring, og ulike tiltak for å legge til rette for

økonomistyringen i statlige virksomheter. Hensikten med tiltakene er å bedre regnskapsføringen og økonomistyringen i virksomhetene, og legge til rette for best mulig utnyttelse av ressursene.

I 2004 ble bevilgningen blant annet benyttet på følgende prioriterte områder:

- tiltak for kompetanseutvikling for departementene og statlige virksomheter
- utvikling av veiledere innenfor sentrale deler av regelverket for økonomistyring i staten, herunder veileder i evaluering og et metodedokument for risikostyring og internkontroll, samt revisjon av veilederen i samfunnsøkonomisk analyse
- utvikling og utprøving av felles standarder for regnskapsføring etter periodiseringsprinsippet i statlige virksomheter

- delfinansiering av et pilotprosjekt for nytt lønns- og personalsystem – OPAL – og et pilotprosjekt for utvikling av en elektronisk fakturaløsning
- sentrale projektkostnader ved igangsettingen av et prosjekt for innføring av OPAL hos virksomheter som er kunder hos Senter for statlig økonomistyring

For 2006 planlegges blant annet følgende tiltak og videreføring av arbeid som er startet i 2005:

- faglige seminarer og kompetansetiltak for departementer og andre statlige virksomheter
- metodeutvikling innenfor økonomistyring i staten, herunder resultatmåling
- utprøving av felles standarder for regnskapsføring etter periodiseringsprinsippet i statlige virksomheter
- delfinansiering av en løsning for innføring av elektronisk fakturabehandling hos virksomheter som er kunder hos Senter for statlig økonomistyring

For 2006 anslås utgifter på til sammen 8,9 mill kroner til arbeidet med å styrke den statlige økonomistyringen. Det vises for øvrig til omtale av statlig økonomistyring i Gul bok 2006, kap. 9.

Prosjektstyring

Siden 2000 har statlige investeringsprosjekter med anslått kostnad over 500 mill. kroner vært undergitt særskilt kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsunderlag. Kvalitetssikringen har vært utført av særlig kvalifiserte, private virksomheter som har hatt rammeavtale med Finansdepartementet. På grunnlag av det erfaringsmateriale som foreligger, har departementet bedømt ordningen til å ha fungert godt så langt den rekker. Den har imidlertid vist seg utilstrekkelig til å sikre at selve prosjektkonseptet er relevant i forhold til de aktuelle samfunnsmessige behov, og at det utgjør det beste alternativet for å dekke disse behovene. I forbindelse med at rammeavtalen skulle fornyes, har derfor Regjeringen besluttet å utvide kvalitetssikringen til også å gjelde konseptvalget, i tillegg til at ordningen fra 2000 videreføres med mindre justeringer. Dette ble det gjort nærmere rede for i Gul bok for 2005, kap. 10.2. For framtiden vil kvalitetssikringen således foregå i to trinn:

- Kvalitetssikring av konseptvalget ved fullført forstudie (KS 1)
- Kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsunderlag ved fullført forprosjekt, eller i

detaljprosjekteringsfasen for enkelte prosjekter (KS 2)

Det ble 10. juni 2005 undertegnet rammeavtale med fem foretakskonstellasjoner om kvalitetssikring etter Finansdepartementets retningslinjer for både KS 1 og KS 2.

For å følge opp kvalitetssikringsarbeidet ble det allerede i forrige rammeavtaleperiode etablert et eget forskningsprogram – Concept-programmet. Programmet involverer et bredt spekter av akademiske fagområder, men er organisatorisk forankret ved NTNU. Hovedprogramfasen startet høsten 2002, med fullfinansiering over denne budsjettposten.

Utvidelsen av kvalitetssikringssystemet medfører nye utfordringer for Concept-programmet av både kvantitativ og kvalitativ art. Forskningsaktivitetene vil heretter inkludere både KS 1 og KS 2, og resultatene vil få et bredere nedslagsfelt. Det vil bli behov for å følge flere kvalitetssikringer, det må utvikles nye metodiske grep, og resultatene må formidles på en måte som gjør dem praktisk anvendbare for et større tilfang av statlige beslutningstakere. Vesentlige deler av metodeutviklingen forutsetter en tverrfaglig tilnærming som kan være krevende, og som typisk vil være av langsiktig karakter.

I den forrige rammeavtaleperioden ble det foretatt 52 avrop (bestillinger på kvalitetssikringsoppdrag). Mange av disse prosjektene er nå i gjennomføringsfasen, og et mindre antall er fullført. Datatilfanget i disse prosjektene nærmer seg et nivå hvor det med målrettet innsats skal bli mulig å trekke ut erfaringer på tvers av prosjektene. Framover vil det derfor bli lagt større vekt på å bearbeide dataene og formidle resultatene.

Kvalitetssikringsordningen har vakt interesse i andre land. Concept-programmet har fra starten av lagt vekt på å ha en internasjonal orientering. Det tas sikte på fortsatt utvidelse av kontakten med både myndigheter og forskningsmiljøer utenfor Norge.

Det vil for øvrig fortsatt bli gjennomført forskningsaktiviteter knyttet til avgrensede, spesifiserte problemstillinger.

Hittil er avsatt om lag 5 mill. kroner per år til Concept-programmet. En omlegging av systemet for beregning av bidrag til faste kostnader ved NTNU vil medføre merutgifter for programmet. Sammenholdt med de økte utfordringene som følger av KS 1-ordningen, anslås utgiftene til Concept-programmet i 2006 til om lag 6 mill. kroner.

Kap. 1631 Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	173 348	183 000	188 200
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17 149	24 200	
	Sum kap. 1631	190 497	207 200	188 200

Formål, hovedoppgaver og organisering

Senter for statlig økonomistyring (SSØ) ble etablert 1. januar 2004 og ivaretar funksjoner og oppgaver innenfor økonomistyringen som tidligere var ivaretatt av Skattedirektoratet, økonomitjenestene ved skattefogdkontorene og av Finansdepartementet. Formålet med samordningen og etableringen av SSØ er å styrke den statlige økonomistyringen og forbedre ressursutnyttelsen på området.

SSØ er et ekspertorgan som skal tilrettelegge for god økonomistyring i staten. Senteret skal ivareta funksjoner knyttet til forvaltning av statens økonomiregelverk, konsernsystemene for statsregnskapet og statens konsernkontoordning. I tillegg skal senteret levere økonomitjenester til statlige virksomheter og slik legge grunnlag for effektiv ressursbruk.

Oppgavene for SSØ vil i stor grad være å

- levere økonomitjenester av høy kvalitet internt i staten på områdene budsjett, regnskap, personal- og lønnsforvaltning
- ivareta funksjoner knyttet til statsregnskapet og statlig betalingsformidling
- rådgive Finansdepartementet i fastsettelsen av overordnede prinsipper og normer for økonomistyring i staten
- utarbeide veiledningsmaterieell, metoder og verktøy vedrørende tilpasning av økonomistyringen i statlige virksomheter til fastlagte prinsipper og normer
- drive rådgivnings- og veiledningsarbeid, kompetanseutvikling og informasjonsarbeid i staten om økonomistyring og samfunnsøkonomiske analyser

SSØ er organisert med en sentral enhet i Oslo, seks regionkontorer – i Tromsø, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Drammen og Hamar – og et kontor i Vadsø under regionkontoret i Tromsø. Virksomheten hadde per 1. mars 2005 en bemanning tilsvarende 261 årsverk, fordelt med 61 årsverk i sentralenheten og 200 årsverk ved regionkontorene.

Rapport 2004*Hovedmål og resultater*

2004 var første driftsår for SSØ. Nedenfor følger en nærmere beskrivelse av SSØs hovedmål og resultater for driften i 2004.

Hovedmål 1: Gjennomføre omstillingen innen utgangen av 2005

Fra 1. januar 2004 overførte Finansdepartementet ansvar til SSØ for å etablere senteret og å gjennomføre omstillingen av lønns- og regnskapstjenestene.

SSØ skal ha utviklet en operativ og effektiv organisasjon i tråd med omstillingsplanen innen utgangen av 2005. Omorganiseringen er i all hovedsak gjennomført som forutsatt, både for sentralenheten og regionkontorene, og innenfor fastsatte budsjetttrammer. En ny formell regionstruktur er etablert, ledelsesapparatet er på plass og administrative funksjoner er bygget opp. Ansatte er flyttet til nye regioner, og kundene er samlet etter departementstilhørighet. Omstillingsarbeidet avsluttes innen utgangen av 2005.

Hovedmål 2: Leverer økonomitjenester av høy kvalitet

SSØ skal levere økonomitjenester av høy kvalitet. 2004 var et etableringsår for det nye senteret, og organisasjonen har gjennom året lagt vekt på å holde et høyt kvalitetsnivå på basisproduksjonen – korrekte regnskaper og rett lønn til rett tid. Høsten 2004 begynte innføringen av et nytt lønns- og personalsystem for SSØs kunder. Det nye systemet vil gi mer effektiv dataregistrering og vesentlig bedret funksjonalitet for personalforvaltning. I 2004 gjennomførte SSØ og Statens forvaltningstjeneste et pilotprosjekt om innføring av elektroniske løsninger for behandling av inngående fakturaer. Prosjektet ble avsluttet i desember 2004. En analyse av pilotprosjektet viser stor samfunnsøkonomisk nytte ved å ta i bruk elektronisk faktura-behandling, og SSØ vil i løpet av 2005 og 2006 tilby løsningen til alle sine kunder.

Hovedmål 3: Sørgje for à jour statsregnskap og effektiv statlig betalingsformidling

Finansdepartementet har delegert en rekke funksjoner knyttet til statsregnskapet og konsernkontoordningen, til SSØ. Funksjonene, oppgavene og personalet ble formelt overført fra departementet til SSØ 1. juli 2004.

Statsregnskapet medregnet folketrygden

SSØ har behandlet regnskapsrapporter fra virksomhetene og departementene og oppdatert og avstemt statsregnskapet fra mai 2004 og ut året i henhold til oppsatt tidsplan. Statsregnskapet er oppdatert og rapportert uten forsinkelser.

Konsernkontoordningen

SSØ skal forvalte virksomhetenes oppgjørskonti i Norges Bank og forvalte rammeavtalene med bankene. Ordningene er etablert og har vært fullt operativ med tilhørende leveranser fra overføringstidspunktet.

Hovedmål 4: Tilrettelegge for god økonomistyring i statsforvaltningen

Et hovedmål for etableringen av SSØ er å styrke økonomistyringen i statsforvaltningen generelt. Departementet har fra 1. juli 2004 delegert SSØ myndighet, med noen få unntak, til å forvalte Reglement for økonomistyring i staten, og til å etablere veiledningskompetanse innenfor samfunnsøkonomisk analyse. Veiledningsmateriell, rådgivning, kompetanseutvikling og informasjonsformidling blir viktige virkemidler for å nå målsettingen om styrket økonomistyring.

SSØ har i 2004 vært i en startfase for forvaltnings- og analyseoppgavene og har prioritert kompetanseheving og rekruttering av personell. Det er etablert et tilbud til statlige virksomheter i 2004 om grunnopplæring innenfor statlig budsjett- og regnskapsarbeid og det reviderte økonomiregelverket. SSØ har gjennomført flere kurs på området. Etaten har oppdatert den nettbaserte oppslagsløsningen ORDSØK (Nyttige ord og begreper innen statlig økonomistyring) i samsvar med revidert Reglement for økonomistyring i staten. SSØ har deltatt med ressurser i departementets arbeid med å utvikle og utprøve regnskapsstandarder etter periodiseringsprinsippet i staten. I 2004 ble det etablert en gruppe for samfunnsøkonomisk analyse, som bl.a. har bidratt i departementets arbeid med å revidere veileder for samfunnsøkonomiske analyser.

Utfordringer og tiltak

SSØs utfordringer i årene framover tar utgangspunkt i Finansdepartementets mål om effektiv ressursbruk i staten. SSØs rolle er å tilrettelegge for god økonomistyring i statsforvaltningen og levere økonomitjenester til statlige virksomheter. De viktigste utfordringene for SSØ i årene framover er på denne bakgrunn å bidra til å

- øke kompetansen i økonomistyring i statlige virksomheter
- effektivisere økonomifunksjoner, basert på bruk av effektive støttesystemer og økt elektronisk samhandling i statlige virksomheter
- forbedre risikostyringen og øke bruken av samfunnsøkonomiske analyser og evalueringer i statlige virksomheter
- legge til rette for lettere tilgang til styringsinformasjon for ledere i statlige virksomheter
- forbedre og standardisere kostnadsinformasjon og resultatmålinger for bruk i statlige virksomheter
- etablere nye rammeavtaler med banker for å gi et godt tilbud innenfor statlig betalingsformidling i samsvar med statlige virksomheters behov.

De viktigste tiltakene for å møte utfordringene er økt veiledning, rådgivning og kompetansetiltak overfor statlige virksomheter og utvikling av veiledningsmateriell og metodikk på viktige deler av økonomiregelverket. Videre er det viktig å fortsette utviklingen av produkter og metoder innenfor elektronisk samhandling. SSØ vil effektivisere driften av de operative funksjoner for å frigjøre ressurser til utvikling, veiledning, rådgivning og kompetansetiltak.

Budsjett 2006

Den foreslåtte bevilgningen skal brukes i samsvar med de formål og hovedoppgaver som er omtalt foran. Spesielle utfordringer for 2006 vil være innføring av ny teknologi, herunder lønns- og personalløsning og elektronisk fakturabehandling, samt prioritere kompetanseoppbygging av rådgivningstjenesten.

SSØs budsjetttramme for 2006 foreslås satt til 188,2 mill. kroner. Dette er en reduksjon på 9,2 pst. i forhold til saldert budsjett for 2005. Nedgangen skyldes i hovedsak den nye nettoordningen for budsjettering av merverdiavgift og at bevilgningen til omstillingskostnader over post 21 Spesielle driftsutgifter som forutsatt utgår fra 2006 av. I motsatt retning virker økt tjenestevolum og økte lisensutgifter.

Post 01 Driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter, utgifter til opplæring, utgifter til leie og drift av kontorlokaler, reiser, drift og innkjøp av kontorutstyr, drift og innkjøp av IT-utstyr mv. Bevilgningen skal også dekke

direkte utgifter til eksterne driftstjenester på lønnsområdet. Det foreslås gitt en merinntektsfullmakt, knyttet til inntektspostene 01 Økonomitjenester og 02 Andre inntekter, jf. forslag til romertallsvedtak II.1 og omtale i pkt. 6.2.4 i del I.

Kap. 4631 Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 1631)

		(i 1 000 kr)		
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Økonomitjenester	12 780	13 000	16 400
02	Andre inntekter	13 347		
15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	80		
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	1 269		
18	Refusjon av sykepenger	1 854		
	Sum kap. 4631	29 330	13 000	16 400

Post 01 Økonomitjenester

Posten omfatter betaling fra kunder til dekning av direkte utgifter ved lønnskjøringer og elektronisk fakturabehandling. Den foreslåtte økningen i

bevilgningen skyldes økt antall kunder og innføring av nytt lønns- og personalsystem.

Post 02 Andre inntekter

Posten omfatter andre, ikke budsjetterte inntekter.

Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift

		(i 1 000 kr)		
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	1 621 079	1 776 431	
61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning, <i>overslagsbevilgning</i>	6 435 180	9 730 000	10 200 000
70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, <i>kan overføres</i>	134 680		
72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i>	416 365	390 000	680 000
	Sum kap. 1632	8 607 304	11 896 431	10 880 000

Post 60 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner

Posten omfatter refusjon av utgifter som kommuner og fylkeskommuner har hatt til merverdiavgift på renholdstjenester, vask og rens av teksti-

ler og tjenester vedrørende bygg, anlegg og annen fast eiendom. Ordningen ble erstattet av en generell kompensasjonsordning for kommuner og fylkeskommuner fra 1. januar 2004. Den nye ordningen er omtalt under postene 61 og 72 nedenfor.

Post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning, overslagsbevilgning

Med virkning fra 1. januar 2004 ble det innført en ordning hvor kommuner og fylkeskommuner kompenseres for all merverdiavgift på anskaffelser. Den generelle ordningen erstatter en refusjonsordning som kun gav kompensasjon for enkelte merverdiavgiftsbelagte tjenester, jf. omtale ovenfor. Hensikten med den nye ordningen er å nøytralisere kommunenes beslutninger om å produsere tjenester med egne ansatte uten å betale merverdiavgift, i forhold til å kjøpe dem med merverdiavgift fra private. Det er forutsatt at ordningen skal være provenynøytral for staten og finansieres av kommunesektoren selv gjennom en reduksjon i kommunenes frie inntekter. For 2006 foreslås en bevilgning på 10,2 mrd. kroner.

I forhold til den begrensede ordningen som gjaldt fram til 1. januar 2004, er det foretatt en del endringer i den praktiske innretningen av den nye ordningen. Kompensasjonsoppgaver skal sendes inn til avgiftsmyndighetene annenhver måned slik som i det ordinære merverdiavgiftssystemet, og det er mulighet for å levere årsoppgaver. Utbetalningene skal skje fortløpende og innen tre uker. Kommunene skal også gjøre endringer i de kommunale regnskapsrutinene som bedrer insentivvirkningene i ordningen. Dokumentasjonskravene i forbindelse med innsending av kompensasjonskrav er blitt forenklet, ved at kravene kun skal vedlegges revisorbekreftelse. I tillegg kan kompensasjonskrav fra private tjenesteprodusenter sendes direkte til avgiftsmyndighetene og ikke via kommunen, slik som den tidligere ordningen. Det er videre innført en minstegrense på 20 000 kroner for kompensasjonsbeløp per år for at virksomheter skal komme inn i ordningen. Ordningen gjelder også enkelte

private og ideelle virksomheter, og det er opprettet en egen tilskuddspost for disse, jf. post 72.

Post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning

Det vises til omtale av generell ordning for kompensasjon for merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner, jf. post 61. Denne ordningen innebærer at kommunal virksomhet får kompensert merverdiavgift på alle anskaffelser. For ikke å skape nye konkurransevridninger mellom kommunal og privat produksjon av sentrale velferdstjenester, er det lagt opp til at også private og ideelle virksomheter i noen grad omfattes av ordningen. Dette gjelder private og ideelle virksomheter som utfører slike sosiale tjenester og helse- og undervisningstjenester som kommunene ved lov er pålagt å utføre. Det er på disse områdene det må antas at kommunene i størst grad gjennom kompensasjonsordningen vil kunne få en konkurransefordel framfor private virksomheter uten avgiftsplikt. De private og ideelle virksomheter som omfattes av ordningen, skal sende krav etter samme kriterier som kommunene (jf. post 61), men direkte til det lokale fylkesskattekontor.

Det foreslås bevilget 680 mill. kroner under denne posten i 2006. Dette er en kraftig økning i forhold til nivået for 2005 slik det var anslått i saldert budsjett. Kompensasjonsbeløpet på denne posten avhenger av de innkjøp virksomhetene som er med i ordningen, foretar. Da ordningen ble innført i 2004, forelå det lite tallgrunnlag for å beregne samlede kompensasjonskrav fra private virksomheter som skulle omfattes av ordningen. Anslaget ble derfor svært usikkert, og oppjusteringen må ses i lys av dette. Departementet vil komme tilbake med forslag om oppjustering av bevilgningen for 2005 i forbindelse med nysalderingen av 2005-budsjettet.

Kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>			4 937 300
	Sum kap. 1633			4 937 300

Nøytral merverdiavgift for statsforvaltningen

I 2005-budsjettet (Gul Bok) ble det varslet at Regjeringen vil foreslå en ordning med nettoføring av

merverdiavgift for ordinære forvaltningsorganer i statsbudsjettet for 2006. Dette følges nå opp.

Det legges opp til at ordinære forvaltningsorganer ikke belastes betalt merverdiavgift på sine budsjettkapitler, men at betalt merverdiavgift i stedet

posteres på en egen utgiftspost – kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter – i statsregnskapet. Ordningen med nettobudsjettering vil være begrenset til ordinære forvaltningsorganer som rapporterer til statsregnskapet og som har et mellomværende med statskassen. Det innebærer at nettobudsjetterte virksomheter og forvaltningsbedrifter ikke omfattes av ordningen. Betalt merverdiavgift som er en del av de ordinære forvaltningsorganenes merverdiavgiftspliktige virksomhet, kan heller ikke belastes kap. 1633.

Nettobudsjettering av merverdiavgift innebærer i utgangspunktet reduserte utgifter for de virk-

somhetene som omfattes av ordningen. For å sikre en budsjettøytral omlegging er derfor bevilningene til de berørte forvaltningsorganene redusert tilsvarende ventede utgifter til merverdiavgift i 2006. Trekket for merverdiavgift er basert på innrapporterte tall fra departementene, jf. omtale i Gul bok 2004. Samlet er drifts- og investeringsbevilningene til departementene redusert med vel 4,9 mrd. kroner. Tilsvarende beløp foreslås bevilget på kap. 1633, post 01. Omleggingen er nærmere omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Kap. 1634 Statens innkrevingsentral (jf. kap. 4634)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	188 457	171 700	205 000
	Sum kap. 1634	188 457	171 700	205 000

Formål, hovedoppgaver og organisering

Det overordnede mål for Statens innkrevingsentral (SI) er å sørge for effektiv og korrekt innkreving på vegne av oppdragsgiver. SI skal også tilby tjenester som regnskapssentral for politi- og lensmannsetaten.

Virksomheten er lokalisert til Mo i Rana, og den hadde per 1. mars 2005 en bemanning tilsvarende 263 årsverk. I 2004 hadde SI 16 oppdragsgivere.

Mål og resultater 2004

I forhold til fastsatte hovedmål for virksomheten, vurderer departementet driftsresultatene som tilfredsstillende, jf. nedenfor. Utviklingen indikerer økt produktivitet.

Hovedmål 1: Innkreving av krav skal være effektiv

SI skal sikre effektiv innkreving av straffekrav, utstedt av justismyndighetene, og av avgifter, gebyrer og misligholdte krav for andre statlige virksomheter.

Tabell 9.15 Statens innkrevingsentral – registrerte krav og innkrevd beløp

	2002	2003	2004
Antall registrerte krav (i hele 1 000)	537 ¹	647	751
* Straffekrav	210	262	305
* Andre kravtyper	327	385	446
Totalt innkrevd beløp (i mill. kroner)	1 330	1 788	2 141
* Straffekrav	570	702	969
* Andre kravtyper	760	1 086	1 172

¹ Antall registrerte krav (i hele 1 000) var i St.prp. nr. 1 (2004-2005) feilangitt til 577.

Tabell 9.15 viser at både antall registrerte krav og inntektsført beløp økte fra 2003 til 2004. Økning i antall krav vil normalt gi økning i innkrevd beløp i påfølgende år. En stor del av økningen i krav og inntektsført beløp skyldes forelegg i trafikksaker. I 2004 ble det inntektsført 484 mill. kroner fra forenklete forelegg i trafikksaker, mot 321 mill. kro-

ner i 2003. For 2005 anslås det at SI vil inntektsføre om lag 650 mill. kroner i forenklete forelegg i trafikksaker.

For å kunne vurdere om SI har innfridd hovedmålet, er det satt mål for andel saker per kravtype som skal være ferdigbehandlet innen tre år etter at innkreving ble iverksatt, jf. tabell 9.16.

Tabell 9.16 Statens innkrevingsssentral – innkrevingseffektivitet¹

Kravtype	Resultatmål (pst.)	Resultat (pst.)
Bøter	94	92,4
Erstatninger	83	85,9
Inndragninger	78	76,4
Saksomkostninger	71	67,4
Misligholdte studielån	10	12,2
Misligholdt NRK-lisens	95	95,7
Misligholdt årsavgift på motorvogn	75	74,3
Forsinkelsesgebyr etter regnskapsloven	92	94,3
Gebyr etter sjødyktighetsloven	98	97,4

¹ Andel saker per kravtype ferdigbehandlet innen tre år etter at innkreving ble iverksatt.

Tabellen viser at for krav utstedt av justismyndighetene, var resultatet for erstatninger bedre enn resultatmålet. For de øvrige kravtypene utstedt av justismyndighetene, var resultatene noe svakere enn målsetningene. For krav utstedt av andre statlige virksomheter enn justismyndighetene, var resultatene bedre enn målene for alle kravtyper, med unntak av gebyr etter sjødyktighetsloven. Som tabellen viser, er resultatmålet vesentlig lavere for misligholdte studielån enn for de øvrige kravtypene. Det skyldes først og fremst at hvert enkelt krav er stort, og at SI mottar sakene først etter at det er konstatert grovt og vedvarende mislighold.

Resultatene viser en liten tilbakegang for flere av kravtypene i forhold til 2002 og 2003. Samlet

vurderes den relative måloppnåelsen fortsatt som høy, noe som indikerer formålseffektiv drift.

Hovedmål 2: Innkrevingsarbeidet skal kjennetegnes av høy produktivitet og god kvalitet

SI skal utnytte sine ressurser best mulig og vektlegge likebehandling og rettsikkerhet i innkrevingsarbeidet.

Produktivitet

Det ble for 2004 anvendt tre indikatorer på produktivitet, men ikke fastsatt noe resultatmål.

Tabell 9.17 Statens innkrevingsssentral – produktivitetsutvikling

	2002	2003	2004
Innkrevd beløp per årsverk (i 1 000 kroner)	5 450	6 546	7 873
Ferdighandlede saker per årsverk (antall)	2 103	2 097	2 640
Totale kostnader som andel av innkrevd beløp	12,7 pst.	9,9 pst.	8,9 pst.

Innkrevd beløp per årsverk og ferdigbehandlede saker per årsverk økte markert fra 2002 til 2004, og kostnadene i forhold til innkrevd beløp sank kraftig. Dette skyldes en jevn økning i både antall krav og gjennomsnittlig kravbeløp de senere årene, uten at bemanningen og driftskostnadene har økt tilsvarende. Dette indikerer mer kostnads-effektiv drift.

Kvalitet

SI fikk helt eller delvis medhold i 31 av de 37 tvangsinnkrevingssakene som ble rettslig ferdigbehandlet i 2004. Resultatet anses som tilfredsstillende.

Tabell 9.18 Statens innkrevingsentral – servicegrad

Avdeling	Resultatmål	Resultat
Kreditoravdelingen	Servicegrad på telefon: 85 pst. innen 2 min.	Resultat: 87,89 pst.
	Behandlingstid skriftlige henvendelser – 4 uker	Gjennomsnittlig behandlingstid: 3,4 uker Lengste behandlingstid: 5 uker
	Behandlingstid forberedende erstatning – 2 uker	Gjennomsnittlig behandlingstid: 2,3 uker Lengste behandlingstid: 4 uker
Namsmannsavdelingen	Servicegrad på telefon: 70 pst. innen 2 min.	Resultat: 72,7 pst.
	Behandlingstid skriftlige henvendelser knyttet til utlegg – 3 uker	Alle henvendelser besvart innen fristen

Resultatene for saksbehandlingstid i kreditoravdelingen og namsmannsavdelingen viser at SI har rask betjening av telefonhenvendelsene, og kort behandlingstid for skriftlige henvendelser, jf. tabell 9.18.

Hovedmål 3: Regnskapssentralfunksjonen skal ha god kvalitet

SI skal sikre at virksomhetens økonomitjenester til politi- og lensmannsetaten holder god kvalitet. De mål som var satt for faglig utøvelse av denne delen av virksomheten i 2004, ble realisert. Det ble i 2004 gjennomført en brukerundersøkelse knyttet til økonomitjenestene, og resultatene fra denne undersøkelsen var gjennomgående positive.

Sentrale utfordringer og tiltak

Effektiv utnyttelse av ny teknologi og nye IT-systemer

SI har de siste årene utviklet og innført nye systemer som benyttes i innkrevingsarbeidet. I 2004 har det pågått utviklingsarbeid som vil gi grunnlag for ytterligere bedring av oppgaveløsningen. Dette arbeidet er videreført i 2005. Utviklingsarbeidet har vært rettet mot utvikling av nytt forsystem for

mottak og kvalitetssikring av nye krav. Systemet vil gjøre det mulig å motta krav, uavhengig av elektronisk format, og det vil gi bedre avstemming og kvalitetskontroll. Det er også brukt ressurser på oppbygging av eget nettsted for å gi bedre informasjon om og tilgjengelighet til SIs tjenester. I 2005 videreutvikles nettstedet slik at det bl.a. blir mulig å søke om betalingsordninger over Internett. Det er i juni 2005 inngått en samarbeidsavtale mellom Brønnøysundregistrene og SI om framtidig bruk av Altinn.

Samarbeid mellom SI og det ordinære namsmannsapparatet

I samråd med Finansdepartementet satte Justis- og politidepartementet i 2003 i gang et arbeid med å tilpasse SIs saksbehandlerløsning for de ordinære namsmenn. Den nye løsningen skal tas i bruk av alle namsmenn tidlig i 2006. Med den nye løsningen vil namsmennenes arbeid med tvangsinndrivelser bli enklere og mer effektiv. Det tas videre sikte på at innkreving av gebyr i forbindelse med den sivile rettspleien på grunnplanet overføres fra Brønnøysundregistrene til Statens innkrevingsentral. Samarbeidet vil dessuten gi grunnlag for samordning av lønnstrekk fra flere namsmyndigheter. Arbeidet med å legge til rette for samordning av

lønnstrekk er nærmere omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Justis- og politidepartementet.

Overføring av oppgaver fra Statens lånekasse for utdanning til SI

I St.prp. nr. 63 (2003-2004) ble det foreslått at alle innkrevingsrelaterte oppgaver knyttet til misligholdte studielån, skal overføres til SI. Overføringen skal skje gradvis og i to faser, og første fase skal gjennomføres innen utgangen av 2005. Saken ble også omtalt i St.prp. nr. 1 (2004-2005) for Utdannings- og forskningsdepartementet. Det er inngått avtale mellom Statens lånekasse for utdanning og SI om overføring av oppgaver. Konvertering av krav fra Statens lånekasse for utdanning til SI gjennomføres i løpet av høsten 2005. Ved behandlingen av St.prp. nr. 65 (2004-2005), jf. Innst. S. nr. 240 (2004-2005), fikk SI styrket sitt budsjett med 9,8 mill. kroner i anledning oppgaveoverføringen. SIs merkostnader ved overføringen er for 2006 anslått til om lag 8,1 mill. kroner, basert på 20 000 krav til innfordring.

Mål og budsjett 2006

For 2006 er det fastsatt følgende hovedmål for SI:

- Innkreving av krav skal være effektiv
- Innkrevingsarbeidet skal kjennetegnes av høy produktivitet og god kvalitet
- Regnskapssentralfunksjonen skal ha god kvalitet

Kap. 4634 Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)

Post	Betegnelse	(i 1 000 kr)		
		Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
02	Refusjoner	30 567	17 700	28 000
15	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	366		
16	Refusjon av fødselspenger/adopsjonspenger	1 768		
18	Refusjon av sykepenger	3 890		
81	Bøter, inndragninger	969 760	1 050 000	1 070 000
82	Vegadministrasjonsgebyr	60 725	55 000	55 000
84	Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.	133 144	110 000	125 000
85	Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning	133 953	115 000	125 000
	Sum kap. 4634	1 334 173	1 347 700	1 403 000

Post 02 Refusjoner

Posten omfatter refusjoner for virksomhetens utgifter i forbindelse med tjenester som utføres for

Den underliggende målstruktur (kvalitative og kvantitative resultatmål) fastsettes i styringsdialogen mellom Finansdepartementet og SI i forbindelse med utforming av departementets tildelingsbrev til virksomheten for 2006. I hovedsak vil de viktigste styringsparameterne for 2006 tilsvare dem som ble anvendt for 2004, og tilsiktede resultater i 2006 skal generelt være minst like gode som oppnådde resultater i 2004, jf. rapportomtalen foran.

Budsjettrammen for SI foreslås satt til 205,0 mill. kroner for 2006. Dette er en økning med 33,3 mill. kroner eller 19,4 pst. i forhold til saldert budsjett 2005. Økningen skyldes hovedsakelig nye oppgaver for det ordinære namsmannsapparatet og for Statens lånekasse for utdanning, jf. omtale ovenfor, og dessuten flere krav fra NRK, jf. omtale under kap. 4634, post 02 Refusjoner.

Post 01 Driftsutgifter

Posten omfatter lønnsutgifter, utgifter til opplæring, utgifter til leie og drift av kontorlokaler, reiser, kontorutstyr, drift og innkjøp av IT-utstyr mv. For 2006 foreslås det bevilget 205,0 mill. kroner under post 01.

Det foreslås en merinntektsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak II.1 og omtale i kap. 6.2.5 i del I.

oppdragsgivere. Dette gjelder blant annet innkreving av misligholdt kringkastingsavgift og gebyrer til Lotteritilsynet. Økningen fra 2005 til 2006 knytter seg til flere krav fra NRK.

Post 81 Bøter, inndragninger

Posten omfatter inntekter fra bøter (forenklede forelegg, vanlige forelegg og bøter som er ilagt ved dom), inndragninger og saksomkostninger. Vedrørende bøtesatser og utvikling og antatt endring i kravmengde vises det til St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Justis- og politidepartementet.

Post 82 Vegadministrasjonsgebyr

Posten omfatter inntekter fra trafikkgebyr, parkeringsgebyr og overlastgebyr, utstedt av politiet og Statens vegvesen.

Post 84 Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.

Posten omfatter hovedsakelig innbetalte gebyrer for unnlatt innsendelse av regnskap til Brønnøysundregistrene.

Post 85 Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning

Posten omfatter inntekter fra innkreving av misligholdte lån som er tapsført i Statens lånekasse for utdanning.

Kap. 1637 EU-opplysning

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
70	Tilskudd til frivillige organisasjoner	2 000	2 000	2 000
	Sum kap. 1637	2 000	2 000	2 000

Bevilgningen omfatter tilskudd til organisasjonene Europabevegelsen og Nei til EU. Tilskuddene skal anvendes til informasjonsarbeid

om EU. Bevilgningen foreslås videreført i 2006 med 2 mill. kroner.

Programområde 24 Statlig gjeld og fordringer, renter og avdrag mv.

Programkategori 24.10 Statsgjeld, renter og avdrag mv.

Utgifter under programkategori 24.10, fordelt på kapitler:

(i 1 000 kr)					
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
1650	Statsgjeld, renter m.m.	16 801 782	16 101 585	18 918 300	17,5
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning	47 541 152	500 211	328 243	-34,4
	Sum kategori 24.10	64 342 934	16 601 796	19 246 543	15,9

Til renter m.m. på statens gjeld foreslås det bevilget 18 918,3 mill. kroner i 2006, mot 16 101,6 mill. kroner i 2005. Til avdrag på statsgjelden foreslås det bevilget 328,2 mill. kroner i 2006, mot 500,2 mill. kroner i 2005.

Finansdepartementets fullmakt til å ta opp statslån fastsettes av Stortinget på grunnlag av den

årlige stortingsproposisjonen om lånefullmakter, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 7 (2004-2005) og Budsjettinnst. S. nr. 6 (2004-2005).

Tabell 9.19 viser den innenlandske statsgjelden per 31. desember 2004, inklusive kontolån fra ordinære fond i statskassen.

Tabell 9.19 Innenlandsk statsgjeld

Type lån	Beløp (mill. kr)
Faste innenlandske lån ¹	134 440
Uhevede spareobligasjoner og premieobligasjoner	5
Statskasseveksler	66 000
Langsiktige kontolån	72 800
Kortsiktige kontolån	47 514
Kontolån fra ordinære fond ²	51 140
Grunnkjøpslån	0
Sum	371 898

¹ Hovedsakelig statsobligasjoner. Beløpet er et nettobeløp. Statens beholdning av tilbakekjøpte, ikke nedskrevne statsobligasjoner, som var på 308,7 mill. kroner ved årsskiftet, er trukket fra.

² Gruppe 81 i Statsregnskapet. Er ikke omfattet av de ordinære lånefullmaktene.

Kap. 1650 Statsgjeld, renter m.m.

(i 1 000 kr)				
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
01	Driftsutgifter	14 836	17 000	22 000
88	Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	2 539		
89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	16 784 407	16 084 585	18 896 300
	Sum kap. 1650	16 801 782	16 101 585	18 918 300

Post 01 Driftsutgifter

Posten omfatter driftsutgifter knyttet til statsgjelden. Dette gjelder bl.a. utgifter til ulike informasjons- og analysesystemer, utgifter som Norges Bank og Verdipapirsentralen har vedrørende behandling av statens lån, utgifter til eventuell markedsføring av nye statslån og utgifter knyttet til de internasjonale kredittvurderingsbyråenes vurdering av Norge.

Videre dekker denne posten betaling til Norges Bank for tjenester som banken yter staten ved Finansdepartementet i forbindelse med forvaltning av statens gjeld og likviditet, kontohold og drift av statens kontosystem, herunder konsernkontoordningen.

For 2006 foreslås bevilgningen økt til 22,0 mill. kroner. Økningen er i all hovedsak knyttet til økte priser på Norges Banks tjenester. Etter en bred gjennomgang av sin interne kostnadsstruktur har

Norges Bank kommet fram til en ny fordeling som bedre skal reflektere bankens reelle kostnader knyttet til ulike tjenester og produkter. Videre har Norges Bank økt kravene til inndekning av kostnader, knyttet til tjenesteyting overfor eksterne, herunder staten, med sikte på full kostnadsdekning fra og med 2006. For gitt ressursbruk vil økt betaling til Norges Bank ha sitt motstykke i større overskudd i banken og dermed større overføringer til staten i senere år, jf. kapittel 5351 Overføring fra Norges Bank.

Post 88 Renter og provisjon m.m. på utenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

Det siste utenlandslånet, med tilhørende rentebytteavtaler, forfalt i mai 2004. Departementet har ikke bedt om fullmakt til å ta opp nye lån i utenlandsk valuta i 2005. På denne bakgrunn er det ikke budsjettert med rentebetaling for 2006.

Post 89 Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

(i mill. kr)				
Underpost	Underpostens betegnelse	Regnskap 2004 ¹	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
89.11	Faste lån ²	8 731	6 755	7 720
89.12	Gjenkjøps- og rentebytteavtaler ³			100
89.13	Kontolån	3 652	4 673	5 140
89.14	Kontolån fra ordinære fond	2 184	2 340	3 866
89.15	Statskasseveksler	2 216	1 218	1 297
89.17	Nye faste lån		1 098	774
89.19	Grunnkjøpsobligasjoner	1	0	0
	Sum post 1650.89	16 784	16 085	18 896

¹ I regnskapet føres faste lån og nye faste lån samlet.

² Justert for renter på statens beholdning av tilbakekjøpte, ikke nedskrevne eldre statsobligasjoner.

³ Anslått effekt av rentebytteavtaler inngått per 12. august 2005.

Anslag for renteutgiftene på den innenlandske statsgjelden er dels basert på lån som allerede er tatt opp, og dels på antatt behov for nye låneopptak i 2005 og 2006. Omfanget av ny opplåning og sammensetningen av denne avhenger blant annet av den løpende likviditetsstyringen i pengepolitikken og behovet for å holde et visst minstevolum på statens kontantbeholdning gjennom året. Videre påvirkes renteutgiftene av endringer i markedsrentene og statens portefølje av rentebytteavtaler. Anslaget for renteutgiftene er beheftet med vesentlig usikkerhet.

Underpost 89.11 Faste lån

Som faste lån regnes statens innenlandske obligasjonslån. Under denne posten budsjetteres bare lån tatt opp før 1. januar 2005. Ved utvidelser av eksisterende statsobligasjonslån kan det på grunn av forskjell mellom kupongrenten på det aktuelle lånet og markedsrenten på lånetidspunktet, oppstå over-/underkurs. For å gi et riktigere bilde av statens årlige finansieringskostnader, blir en slik over-/underkurs ikke inntekts-/utgiftsført på lånetidspunktet, men avregnet mot en balansekonto i statsregnskapet (gruppe 77) og inntekts-/utgiftsført på kap. 1650, post 89.11 over lånets gjenværende løpetid. Anslaget for renteutgifter på faste lån i 2006 framkommer dermed som utgiftene til kupongrenter, justert for den delen av over-/underkursen som inntekts-/utgiftsføres i 2006.

Utgiftene knyttet til rente- og provisjonsutgiftene for faste lån i 2006, justert for beholdningen av tilbakekjøpte, ikke nedskrevne eldre statsobligasjoner per utgangen av juni 2005, er beregnet til 7 720 mill. kroner.

Underpost 89.12 Gjenkjøps- og rentebytteavtaler

Under denne posten budsjetteres nettoeffekten på renteutgiftene av inngåtte rentebytteavtaler i norske kroner. I de inngåtte avtalene er staten mottaker av fast rente og betaler av flytende rente. I tillegg omfatter posten renteutgifter i forbindelse med utlån (gjenkjøpsavtaler) av statspapirer under primærhandelavtalen. I sum anslås renteutgiften under denne posten til 100 mill. kroner i 2006. Inngåelsen av nye rentebytteavtaler og/eller endringer i markedsrentene kan påvirke dette vesentlig.

Underpost 89.13 Kontolån

Statsinstitusjoner og andre foretak kan etter avtale plassere ledige midler som innskudd (kontolån) i statskassen. For de fleste av disse innskuddene

betaler staten renter. Den største innskyteren av kontolån per i dag er Folketrygdfondet. Folketrygdfondets plasseringer knyttet til statsobligasjonslån, blir for over-/underkurs behandlet som ved utvidelser av statsobligasjonslån. Kontolånplasseringer basert på overskuddslikviditet i forbindelse med skatte- og avgiftsbetalinger, blir ikke forrentet. Renter på kontolån anslås til 5 140 mill. kroner i 2006.

Underpost 89.14 Kontolån fra ordinære fond

Kontolån fra ordinære fond (gruppe 81 i Statsregnskapet) har økt betydelig de siste årene. Ved utgangen av 2004 var fondenes innestående i statskassen 51,1 mrd. kroner, hvorav Fondet for forskning og nyskaping utgjorde 34,8 mrd. kroner. For 2006 anslås renter på kontolån fra ordinære fond til 3 866 mill. kroner. Et nytt innskudd i Fondet for forskning og nyskaping på 39 mrd. kroner bidrar med en økning i renteutgiftene på om lag 1 440 mill. kroner.

Underpost 89.15 Statskasseveksler

Den kortsiktige opplåningen skal sikre kontantbehovet staten har for transaksjonsformål og er lagt opp slik at svingningene i likviditeten i pengemarkedet reduseres. Opplåningen i markedet skjer gjennom salg av statskasseveksler. Dette er et rentebærende papir uten kupongrente, der avkastningen er knyttet til underkursen som papirene blir emittert til. Den effektive renten på statskassevekslene vil følgelig avhenge av kursen som staten får i de enkelte auksjonene. Per 31. desember 2004 utgjorde statens vekselgjeld 66 mrd. kroner, regnet til pari kurs. Statens renteutgifter til statskasseveksler anslås til 1 297 mill. kroner i 2006.

Underpost 89.17 Nye, faste lån

Underposten omfatter renteutgifter på innenlandske obligasjonslån med faste rente- og avdragsterminer tatt opp etter 1. januar 2005. Det er beregningsmessig lagt til grunn at faste lån tatt opp i 2006, ikke gir renteutgifter i 2006, fordi renten normalt betales årlig og etterskuddsvis. Over-/underkurs ved de enkelte låneopptak er budsjettert som omtalt under post 89.11. Anslaget på renteutgifter for nye, faste lån på 774 mill. kroner i 2006, er beheftet med vesentlig usikkerhet.

Underpost 89.19 Grunnkjøpsobligasjoner

Departementet framsatte høsten 2004 et tilbud til obligasjonseierne om innløsning av samtlige gjen-

værende grunnkjøpsobligasjoner per 31.12.2004 med sikte på å avslutte ordningen fra samme dato. De fleste obligasjonseierne aksepterte dette tilbu-

det, og per 1.1.05 var det utestående 402 101 kroner. Renteutgiftene anslås til i overkant av 10 000 kroner i 2006.

Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning

		(i 1 000 kr)		
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
97	Avdrag på utenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	252 950		
98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	47 288 202	500 211	328 243
	Sum kap. 1651	47 541 152	500 211	328 243

Post 97 Avdrag på utenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

Det vises til omtale av den utenlandske statsgjelden under kap. 1650, post 88. Det er ikke budsjettet med avdrag for 2006.

Post 98 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

Posten omfatter avdrag på faste innenlandske statslån, avdrag på langsiktige kontolån, samt avdrag og innløsning av grunnkjøpsobligasjoner. For 2006 anslås avdragene, justert for tilbakekjøpte eldre

statsobligasjoner, til 328 mill. kroner. Eventuelle framtidige tilbakekjøp og førtidige innfrielser av statsobligasjoner og langsiktige kontolån er ikke anslått, da det på forhånd er vanskelig å vite omfanget av disse transaksjonene. I tillegg anses det uhensiktsmessig av hensyn til statens forretningsmessige handlefrihet i markedet å spesifisere eventuelle planer om tilbakekjøp.

Folketrygdfondet har på sine langsiktige kontolån anledning til å endre enkeltplasseringer fra en løpetid til en annen. Når dette skjer i lån som har forfall mer enn ett år fram i tid, vil det ikke bli regnet som avdrag.

Programkategori 24.20 Statlige fordringer, avsetninger mv.

Utgifter under programkategori 24.20:

(i 1 000 kr)					
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006	Pst. endr. 05/06
1670	Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	10 000			
	Sum kategori 24.20	10 000			

Den nordiske investeringsbank

Den nordiske investeringsbank (NIB) ble opprettet i 1975, etter avtale mellom regjeringene i de nordiske landene. Avtalen er senere revidert i overenskomst av 23. oktober 1998. Fra 1.1.2005 ble Estland, Latvia og Litauen medlemmer av banken.

Nærmere om låne- og garantiordningene i NIB

Hovedtyngden av bankens virksomhet består av ordinære investeringsutlån og garantier. NIBs ordinære utlån finansieres på grunnlag av bankens grunnkapital. Foruten ordinære utlån og garantier yter banken også lån til prosjektinvesteringer utenfor Norden (PIL) og miljølån til medlemslandenes nærrområder (MIL). Garantiavtalene knyttet til grunnkapitalen, PIL og MIL innebærer at Norge er forpliktet inntil avtalene oppheves.

Grunnkapitalen

Grunnkapitalen består dels av innbetalt kapital, dels av garantikapital fra medlemslandene. Finansdepartementet tilrår at Stortinget gir Finansdepartementet fullmakt til å stille garantier i 2006 for Norges andel av NIBs grunnkapital, fratrukket innbetalt kapital, innenfor en samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 715 959 651 euro, jf. forslag til romertallsvedtak V.1.

Prosjektinvesteringsslån (PIL)

Gjennom PIL gir banken lån til å finansiere prosjekter i land med relativt god kredittverdighet, først og fremst i Asia, Midtøsten, Sentral- og Øst-Europa, Latin-Amerika og Afrika. NIB rapporterer

jevnlige om engasjementene under PIL. NIB bevilger også lån til bedriftsinvesteringer innenfor OECD-området. Det har hittil ikke vært tap under ordningen. Derimot har det vært enkelte betalingsforsinkelser og reforhandlinger av lån.

Utlånsrammen for prosjektlåneordningen (PIL) er 4 000 mill. euro. Medlemslandenes garantiansvar er begrenset til 90 pst. av kredittrisikoen ved hvert lån innenfor en samlet beløp på 1 800 mill. euro. Styret i NIB har vedtatt at banken skal dekke eventuelle tap under PIL, opp til et beløp avsatt på et eget fond. Fondet vil bli bygget opp gradvis. I 2005 har banken avsatt 50 mill. euro av overskuddet i 2004 til dette fondet, som etter dette beløper seg til 140 mill. euro.

Finansdepartementet tilrår at Stortinget gir Finansdepartementet fullmakt til å stille garantier i 2006 for lån fra NIB i forbindelse med PIL innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på inntil 340 991 000 euro, jf. forslag til romertallsvedtak V.2.

Miljølåneordningen (MIL)

Gjennom MIL gir NIB lån til miljøprosjekter i medlemslandenes nærrområder. Medlemslandenes nærrområder omfatter Polen, den russiske enklaven Kaliningrad og Nordvest-Russland. Formålet er å redusere miljøbelastningen til medlemslandene fra nærrområdene. Ordningen garanteres 100 pst. av medlemslandene. Finansdepartementet tilrår at Stortinget gir Finansdepartementet fullmakt til å stille garantier i 2006 for lån fra NIB under MIL innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på inntil 63 500 000 euro, jf. forslaget til romertallsvedtak V.3.

Samlede avsetninger til tapsfond for miljølåneordningen er på 45 mill. kroner, som utgjør i underkant av 10 pst. av Norges garantiansvar for ordningen.

Den nordiske investeringsbank er et felles nordisk-baltisk foretagende. Regler for økonomiforvaltningen i den norske statsforvaltningen kan derfor ikke uten videre gjøres gjeldende. Forvaltningen av Norges garantiforpliktelser under PIL-ordningen og MIL-ordningen oppfyller ikke økono-

mireglementets bestemmelser om forvaltning av statlige garantier. Dette gjelder reglene om at garantiordningen skal være selvfinansierende og at staten skal stille som simpel kausjonist, og videre kravene om lineær nedtrapping av garantiansvaret, pro rata risikofordeling og valutaslag.

I tabell 9.20 er gitt en samlet oversikt over garantiordningene vedrørende Den nordiske investeringsbank.

Tabell 9.20 Garantiorordninger vedrørende Den nordiske investeringsbank

	(i 1 000 kr)			
	Utbetalt pga. tap i 2003	Samlet garanti- ansvar 31.12.2004 ¹	Samlet fullmakt i 2005 for nye og gamle garantier ²	Samlet full- makt i 2006 for nye og gamle garantier ²
1. Grunnkapital fratrukket innbetalt kapital fra Den nordiske investeringsbank	-	5 898 434	5 602 385	5 602 385
2. Prosjektinvesteringsslån gjennom Den nordiske investeringsbank	-	2 809 254	2 668 255	2 668 255
3. Miljølån gjennom Den nordiske investeringsbank	-	523 155	496 888	496 888
Sum garantier under Finansdepartementet	-	9 221 833	8 767 528	8 767 528

¹ Omregnet fra euro 31. desember 2004 (kurs 8,2385)

² Omregnet fra euro 5. september 2005 (kurs 7,8250)

Kap. 1670 Avsetninger til Den nordiske investeringsbank

		(i 1 000 kr)		
Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
50	Tapsfond for miljølåneordningen	10 000		
	Sum kap. 1670	10 000		

Post 50 Tapsfond for miljølåneordningen

Det vises til nærmere omtale ovenfor av avsetning til tapsfond for miljølåneordningen.

Inntekter**Kap. 5341 Avdrag på utestående fordringer**

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
91	Alminnelige fordringer	4 732	10 369	11 322
95	Avdrag på lån til Jugoslavia		3 200	
	Sum kap. 5341	4 732	13 569	11 322

Post 91 Alminnelige fordringer

Budsjettforslaget for 2006 omfatter avdrag på lån, blant annet til næringsvirksomhet, på vel 11,3 mill. kroner.

Post 95 Avdrag på lån til Jugoslavia

Det ble i 1983 gitt lån til Jugoslavia på 40 mill. norske kroner, jf. Innst. S. nr. 262 (1982-83), og St.prp. nr. 92 (1982-83). Lånet var et avdragslån med endelig forfall i august 1999. Det ble betalt avdrag til og med terminen 1. februar 1991 og renter til og med terminen som forfalt 1. februar 1992.

Lånet ble fordelt på de enkelte republikkene etter oppløsningen av Jugoslavia. Låneforpliktelsene for Kroatia, Slovenia og Bosnia-Hercegovina er gjort opp. På bakgrunn av en avtale i Paris-klubben fikk Serbia og Montenegro ettergitt 51 pst. av sin andel av gjelden i 2002 og begynte å betale renter i 2003. I tråd med samme avtale skal ytterligere 30 pst. av gjelden ettergis i 2005. Dette belastes bistandsbudsjettets kap. 164, post 71, og inntektsføres som avdrag her. Det er ikke budsjettert med avdrag i 2006.

Kap. 5351 Overføring fra Norges Bank

Ifølge retningslinjer for Norges Banks årsoppgjør-disposisjoner, fastsatt ved kgl. res. av 21. desember 2000, skal eventuelt overskudd avsettes til bankens kursreguleringsfond inntil fondet utgjør en viss

størrelse av bankens innenlandske og utenlandske aktiva som innebærer en kursrisiko for banken. Eventuelt overskudd etter avsetninger til kursreguleringsfond avsettes til et overføringsfond.

Endringer av retningslinjer for avsetning og disponering av Norges Banks resultat, vedtatt 6. desember 2002, medfører at det skal bygges opp en buffer i bankens egenkapital ved at kursreguleringsfondet skal økes. Bakgrunnen for denne endringen er omtalt i St.prp. nr. 40 (2002-2003). Eventuelle overskudd i Norges Banks regnskap i oppbyggingsfasen vil gå til kursreguleringsfondet og ikke til overføringsfondet. Basert på beregninger av risikoen for svingninger i resultatet til Norges Bank i årene framover, er maksimal størrelse på kursreguleringsfondet hevet fra 25 til 40 pst. av netto internasjonale fordringer. I tillegg kommer, som før, 5 pst. av bankens beholdning av innenlandske verdipapirer. Regnskapet for 2004 tilsier at kursreguleringsfondet må bygges opp med 41,3 mrd. kroner før det blir overført midler til overføringsfondet.

Etter endring av retningslinjene av 6. desember 2002, skal det ved hvert årsoppgjør foretas en overføring fra overføringsfondet til statskassen med et beløp svarende til en tredjedel av inntilstående midler i overføringsfondet. Det er per i dag ikke midler i overføringsfondet. Det anslås at overføringene fra Norges Bank til statskassen dermed vil bli null både i 2005 og 2006.

Kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
81	Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	662	1 000	1 000
82	Av innenlandske verdipapirer	-375 286	675 000	667 900
83	Av alminnelige fordringer	58 840	100 000	50 000
86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank	2 267 376	1 750 140	3 524 900
88	Av utlån under opptrekk	72 542	128 000	115 000
	Sum kap. 5605	2 024 134	2 654 140	4 358 800

Post 81 Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta

Posten omfatter blant annet renter på statens bankinnskudd til bruk på utenriksstasjonene. Det foreslås bevilget 1 mill. kroner under post 81 for 2006.

Post 82 Av innenlandske verdipapirer

Posten omfatter i hovedsak renteinntekter som staten mottar på sin egenbeholdning av statspapirer for markedspleieformål, jf. St.prp. nr. 63 (2003-2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004 og Innst. S. nr. 250 (2003-2004).

For å gi et mer korrekt bilde av de årlige renteinntektene på denne egenbeholdningen og dermed av statens årlige finansieringskostnader netto, vil over-/underkurs føres etter samme prinsipper som for statens gjeld, jf. omtale under kap. 1650, post 98. Det vil si at over-/underkurs avsettes mot en balansekonto i statsregnskapet på kjøpstidspunktet og utgifts-/inntektsføres over obligasjonenes gjenværende løpetid. På denne bakgrunn foreslås det bevilget 667,9 mill. kroner under post 82 for 2006.

Post 83 Av alminnelige fordringer

Posten omfatter renteinntekter av statens regnskapsføreres innskudd i Norges Bank og andre steder, utlån som forvaltes av Finansdepartementet og andre departementer og renteinntekter av likviditetslån til industrien som forvaltes av Innovasjon Norge.

Statens regnskapsførere skal i stor grad delta i statens konsernkontoordning. I den grad regnskapsførerne inkluderes i ordningen, vil renteinntektene under post 83 falle bort og i stedet føres som renteinntekter fra foliokontoen under kap. 5605, post 86.

For 2006 foreslås det bevilget 50 mill. kroner under post 83.

Post 86 Av statskassens foliokonto i Norges Bank

Ved utgangen av 2004 var statskassens kontantbeholdning i Norges Bank 88,8 mrd. kroner, mot 108,6 mrd. kroner ved utgangen av 2003. Overføringene til Statens petroleumsfond fra statens kontantbeholdning gjøres månedlig. Statens kontantbeholdning må ses i sammenheng med likviditetsstyringen i pengepolitikken og statens låneopptak. Statens finansieringsbehov dekkes dels ved trekk på statens kontantbeholdning og dels ved låneopptak, avhengig av blant annet likviditetssituasjonen i pengemarkedet.

Innestående på statskassens foliokonto i Norges Bank forrentes til en rente som beregnes på bakgrunn av renten Norges Bank får på sine fordringer, som i stor grad består av valutaeservene. De samlede renteinntektene på statens kontantbeholdning i Norges Bank anslås til 3 524,9 mill. kroner for 2006.

Post 88 Av utlån under opptrekk

De regionale helseforetakene har en ordning for opptak av lån i statskassen til investeringsformål. Foretakene skal ikke betale renter i den perioden lånene trekkes opp. Renter i denne perioden skal i stedet kapitaliseres og tillegges lånene gjennom en egen lånebevilgning for opptrekkrenter under Helse- og omsorgsdepartementet, jf. kap. 732, post 91. Post 88 her er den motsvarende inntektsposten. Renter på lånene etter opptrekkperioden skal innbetales fra foretakene og inntektsføres på egne poster under fagdepartementet.

For 2006 foreslås det bevilget 115 mill. kroner under post 88.

Kap. 5692 Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2004	Saldert budsjett 2005	Forslag 2006
80	Utbytte	64 432	64 000	82 100
	Sum kap. 5692	64 432	64 000	82 100

Den nordiske investeringsbank utbetaler utbytte i forhold til innskutt kapital. Utbyttets størrelse vedtas av bankens styre på grunnlag av regnskapsmessige resultater av virksomheten foregående år. Basert på NIBs regnskap for 2004 ble det i

2005 vedtatt et utbytte til den norske stat på 10,5 mill. euro. Basert på samme utbytte for 2005 og eurokurs per september 2005, foreslås det bevilget 82,1 mill. kroner i 2006.

Finansdepartementet

tilrår:

1. I St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet for år 2006 føres opp de summene som er nevnt i et framlagt forslag:

a. Sum utgifter under kap. 20-51 og 1600-1651	kr	42 396 343 000
b. Sum inntekter under kap. 3024-3051, 4600-4634, 5341, 5605 og 5692	kr	6 531 622 000

**Forslag
til vedtak om bevilgning for budsjettåret 2006,
kapitlene 20-51 og 1600-1651, 3024-3051, 4600-4634, 5341,
5605 og 5692**

I
Utgifter:

Kap.	Post	Kroner	Kroner
Regjering			
20	Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)		
01	Driftsutgifter	59 100 000	59 100 000
21	Statsrådet (jf. kap. 3021)		
01	Driftsutgifter	102 700 000	102 700 000
24	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024)		
01	Driftsutgifter	39 400 000	
21	Spesielle driftsutgifter	5 600 000	45 000 000
	Sum Regjering		206 800 000
Stortinget og underliggende institusjoner			
41	Stortinget (jf. kap. 3041)		
01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	593 700 000	
32	Kjøp av leiligheter, <i>kan overføres</i>	6 000 000	
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	49 600 000	
70	Tilskudd til partigruppene	109 100 000	758 400 000
42	Forsvarets ombudsmannsnemnd		
01	Driftsutgifter	3 900 000	3 900 000
43	Stortingets ombudsmann for forvaltningen (jf. kap. 3043)		
01	Driftsutgifter	34 200 000	34 200 000
44	Stortingets kontrollutvalg for etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste		
01	Driftsutgifter	5 800 000	5 800 000
51	Riksrevisjonen (jf. kap. 3051)		
01	Driftsutgifter	316 700 000	316 700 000
	Sum Stortinget og underliggende institusjoner		1 119 000 000
Finansdepartementet Finansadministrasjon			
1600	Finansdepartementet (jf. kap. 4600)		
01	Driftsutgifter	229 400 000	
21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 800 000	
70	Tilskuddsmidler fra Finansmarkedsfondet	11 700 000	267 900 000

Kap.	Post	Kroner	Kroner
1602	Kredittilsynet (jf. kap. 4602)		
	01 Driftsutgifter	160 600 000	160 600 000
	Sum Finansadministrasjon		428 500 000
	Skatte- og avgiftsadministrasjon		
1610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610)		
	01 Driftsutgifter	974 700 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	85 500 000	1 060 200 000
1618	Skatteetaten (jf. kap. 4618)		
	01 Driftsutgifter	3 190 700 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	104 300 000	
	22 Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i>	180 500 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	136 400 000	3 611 900 000
	Sum Skatte- og avgiftsadministrasjon		4 672 100 000
	Offisiell statistikk		
1620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 4620)		
	01 Driftsutgifter	360 200 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	127 300 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 500 000	496 000 000
	Sum Offisiell statistikk		496 000 000
	Andre formål		
1630	Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	14 900 000	14 900 000
1631	Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 4631)		
	01 Driftsutgifter	188 200 000	188 200 000
1632	Kompensasjon for merverdiavgift		
	61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, ny ordning, <i>overslagsbevilgning</i>	10 200 000 000	
	72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i>	680 000 000	10 880 000 000
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift		
	01 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	4 937 300 000	4 937 300 000
1634	Statens innkrevingssentral (jf. kap. 4634)		
	01 Driftsutgifter	205 000 000	205 000 000

Kap.	Post	Kroner	Kroner
1637	EU-opplysning		
	70 Tilskudd til frivillige organisasjoner	2 000 000	2 000 000
	Sum Andre formål		16 227 400 000
Statsgjeld, renter og avdrag mv.			
1650	Statsgjeld, renter m.m.		
	01 Driftsutgifter	22 000 000	
	89 Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	18 896 300 000	18 918 300 000
1651	Statsgjeld, avdrag og innløsning		
	98 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i>	328 243 000	328 243 000
	Sum Statsgjeld, renter og avdrag mv.		19 246 543 000
	Sum Finansdepartementet		41 070 543 000
	Totale utgifter		42 396 343 000

Inntekter:

Kap.	Post	Kroner	Kroner
Regjering			
3024	Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24)		
	01 Erstatning for utgifter i rettssaker	5 300 000	
	03 Oppdrag	500 000	5 800 000
Stortinget og underliggende institusjoner			
3041	Stortinget (jf. kap. 41)		
	01 Salgsinntekter	5 700 000	
	03 Leieinntekter	2 200 000	
	40 Salg av leiligheter	5 000 000	12 900 000
3051	Riksrevisjonen (jf. kap. 51)		
	01 Refusjon innland	1 300 000	
	02 Refusjon utland	1 000 000	2 300 000
Finansdepartementet			
4600	Finansdepartementet (jf. kap. 1600)		
	02 Diverse refusjoner	1 000 000	
	80 Avkastning fra Finansmarkedsfondet	11 700 000	12 700 000
4602	Kredittilsynet (jf. kap. 1602)		
	01 Bidrag fra tilsynsenhetene	165 200 000	165 200 000

Kap.	Post	Kroner	Kroner
4610	Toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610)		
	01 Ekspedisjonsgebyr	8 000 000	
	02 Andre inntekter	2 100 000	
	03 Refunderte pante- og tinglysingsgebyrer	1 000 000	
	11 Gebyr på kredittdeklarasjoner	230 000 000	241 100 000
4618	Skatteetaten (jf. kap. 1618)		
	01 Refunderte utleggs- og tinglysingsgebyr	35 000 000	
	02 Andre inntekter	26 700 000	
	05 Gebyr for utleggsforretninger	22 700 000	
	07 Gebyr for bindende forhåndsuttalelser	800 000	85 200 000
4620	Statistisk sentralbyrå (jf. kap. 1620)		
	01 Salgsinntekter	1 000 000	
	02 Oppdragsinntekter	127 300 000	
	04 Tvangsmulkt	6 500 000	134 800 000
4631	Senter for statlig økonomistyring (jf. kap. 1631)		
	01 Økonomitjenester	16 400 000	16 400 000
4634	Statens innkrevingsentral (jf. kap. 1634)		
	02 Refusjoner	28 000 000	
	81 Bøter, inndragninger	1 070 000 000	
	82 Vegadministrasjonsgebyr	55 000 000	
	84 Gebyr ved for sent innsendt regnskap m.m.	125 000 000	
	85 Misligholdte lån i Statens lånekasse for utdanning	125 000 000	1 403 000 000
	Ymse inntekter		
5341	Avdrag på utestående fordringer		
	91 Alminnelige fordringer	11 322 000	11 322 000
	Renter og utbytte mv.		
5605	Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer		
	81 Av verdipapirer og bankinnskudd i utenlandsk valuta	1 000 000	
	82 Av innenlandske verdipapirer	667 900 000	
	83 Av alminnelige fordringer	50 000 000	
	86 Av statskassens foliokonto i Norges Bank	3 524 900 000	
	88 Av utlån under opptrekk	115 000 000	4 358 800 000
5692	Utbytte av statens kapital i Den nordiske investeringsbank		
	80 Utbytte	82 100 000	82 100 000
	Totale inntekter		6 531 622 000

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakter

1. Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2006 kan:

dekke merverdiavgift under kap. 1633 post 01 og overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1600 post 01	kap. 4600 post 02
kap. 1610 post 01	kap. 4610 post 01
kap. 1618 post 01	kap. 4618 post 02
kap. 1631 post 01	kap. 4631 postene 01 og 02
kap. 1634 post 01	kap. 4634 post 02

2. Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2006 kan overskride bevilgningen til oppdragsvirksomhet på kap. 1620 Statistisk sentralbyrå, post 21 Spesielle driftsutgifter, med et beløp som tilsvarende merinntektene på kap. 4620 Statistisk sentralbyrå, post 02 Oppdragsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på posten.

III

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2006 kan overskride bevilgningen på kapittel 21 Statsrådet for å iverksette nødvendige sikkerhets- tiltak for Statsministeren og regjeringens øvrige medlemmer.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger

IV

Fullmakt til å inngå avtaler om investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2006 kan gjennomføre de investeringsprosjektene som er omtalt i merknadene til kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, og kap. 1618 Skatteetaten, post 22 Større IT-prosjekter, innenfor de kostnadsrammer som der er angitt.

V

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2006 kan gi garantier for:

1. grunnkapitalen til Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar som ikke må overstige 715 959 651 euro.
2. lån fra Den nordiske investeringsbank vedrørende ordningen med prosjektinvesteringsslån innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 340 991 000 euro.
3. miljølån gjennom Den nordiske investeringsbank innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke må overstige 63 500 000 euro.

VI

Fullmakt til fortsatt bobehandling

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet for 2006 kan bestemme at det under ordningen med oppfølging av statens krav i konkursbo pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 24,7 mill. kroner. Utbetalinger dek-

kes av bevilgningene under kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 01 Driftsutgifter, kap. 1618 Skatteetaten, post 21 Spesielle driftsutgifter, og kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift, post 01 Driftsutgifter.

Andre fullmakter

VII

Fullmakt til å korrigere uoppklarte differanser og feilposterings i tidligere års statsregnskap

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 2006 i enkeltsaker kan korrigere uoppklarte differanser i regnskapene og feilposterings i statsregnskapet som gjelder tidligere års regnskaper, ved

postering over konto for forskyvninger i balansen i statsregnskapet i det inneværende års regnskap. Fullmakten gjelder inntil 1 mill. kroner.

Vedlegg 1**Ledernes ansettelsesvilkår i heleide statlige foretak****Norges Bank**

Sentralbanksjefens lønn var for 2004 fastsatt til 1 160 800 kroner. I tillegg innberettes fordel av fri bil (fordel beregnet til 96 300 kroner), fri telefon og forsikringer. Fra 1. januar 2005 er lønnen fastsatt til 1 350 000 kroner. Full alderpensjon utgjør 2/3 av den lønn som til enhver tid er fastsatt for stillingen. Alderspensjon løper fra fratreden, dog ikke fra før fylte 65 år. Opptjeningstiden for full pensjon er 12 år, regnet fra tiltredelse fra stilling som sentral-

banksjef. Pensjonen samordnes med andre pensjons- og trygdeytelser som pensjonisten har rett til etter bestemmelsene i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser. Etter ny pensjonsordning for sentralbanksjefen som ble fastsatt i oktober 2004, skal pensjonen utgjøre 2/3 av lønn ved fratreden. Den nye pensjonsordningen settes ikke i kraft før Stortinget eventuelt vedtar nye pensjonsordninger for stortingsrepresentantene og Høyesterett.

